

*A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó
üzletszabályzat 12. sz. melléklete*

TERMÉKKATALÓGUS

Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt.

2017. január 31.

Bevezető

A jelen Termékkatalógus a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. (székhelye: 1122 Budapest, Pethényi köz 10., cégjegyzékszám: 01-10-041206, tevékenységi engedély számok: III/41.086/2002, EN-III/M-608/2009., III/41.086-2/2002.) Befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatának (a továbbiakban: Üzletszabályzat) mellékletét képezi. Szerződéskötéskor az ügyfelek aláírásukkal jelen dokumentum megismerését is elismerik. Az egyes termékekre vonatkozóan a jelen dokumentumban foglalt tájékoztatás az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó szerződésekben, azok mellékleteiben és az Üzletszabályzatban foglalt, valamint az egyes ügyletkötések során az ügyintézők vagy – Takarékné NetBróker és Electra Internet Banking Értékpapír felület igénybevétele esetén – a honlap által nyújtott információkkal teljes körű.

A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. célja jelen dokumentum kiadásával, hogy a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdéi szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (Bsz.) előírásaiból, valamint a jó üzleti együttműködés követelményéből fakadó előzetes tájékoztatási kötelezettségének eleget téve ügyfeleinek és leendő ügyfeleinek kellő időben és megfelelően közérthető formában tájékoztatást nyújtson az általa forgalmazott pénzügyi eszközökkel kapcsolatos tudnivalókról, valamint az ügyletek kockázatairól, és ezzel hozzájáruljon a kellően megalapozott befektetői döntés meghozatalához.

A Termékkatalógus meghatározza, hogy az egyes termékek mely kockázati besorolás alá tartozó ügyfelek számára alkalmasak vagy megfelelőek. Kérjük, erre kiemelt figyelmet fordítson! A kockázati besorolást Bankunk az ügyfél által kitöltött megfelelési vagy alkalmassági teszt eredményétől függően határozza meg, melyről ügyfelünket írásban is tájékoztatjuk. **Amennyiben ilyen tesztet ügyfelünk nem tölt ki, Bankunk nem tudja megítélni az ügyfél számára megfelelő vagy alkalmas termékek körét, és számára legfeljebb a kockázatkerülő ügyfelek számára megfelelő vagy alkalmas termékeket tekintni elfogadható kockázatú termékeknek.**

Jelen dokumentum tartalmazza különösen az egyes termékek főbb ismérveit, kockázatait címszavakban, valamint a termékek jellemzőinek és kockázatainak bővebb kifejtését például illusztrálva. Az egyes termékeknél megjelöltük azt is, hogy hol tudhat meg többet az adott termékkel kapcsolatban.

Kérjük ügyfeleinket és leendő ügyfeleinket, hogy ügyletkötés előtt alaposan tanulmányozzák át jelen dokumentumban foglaltakat, és esetlegesen felmerülő kérdés esetén, ügyletkötés előtt forduljanak ügyintézőinkhez. Kérdéseik megválaszolásában ügyintézőink készséggel állnak rendelkezésükre annak érdekében, hogy kellően megalapozott befektetői döntést hozhassanak.

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalom

1. Az egyes termékek kockázati besorolása	5
2. Kötvénytermékek	7
2.1. Kötvények (általános leírás)	7
2.2. Államkötvények.....	13
2.3. Kincstárjegyek (Kamatozó kincstárjegy, Féléves kincstárjegy).....	19
2.4. Diszkont kincstárjegyek	24
2.5. Margin határidős állampapír adásvétel (elszámolásos)	29
2.6. Állampapír repo és fordított repo	33
2.7. Strukturált kötvények	36
2.8. Vállalati kötvények.....	40
3. Devizatermékek	45
3.1.1. Margin határidős deviza adásvétele (elszámolásos).....	45
3.1.2. Tőzsdei deviza futures adásvétele	49
3.1.3. Tőzsdei deviza opció adásvétele	53
3.1.4. Margin deviza opció adásvétele (elszámolásos)	57
3.1.5. Deviza opció adásvétele (szállításos).....	61
3.1.6. Deviza határidős (forward) adásvétele	65
3.1.7. Kétdevizás opciós befektetés	69
3.1.8. Egzotikus opciók adásvétele	74
4. Részvény típusú termékek	82
4.1. Részvények.....	82
4.1.1. Tőzsdei részvény azonnali adásvétele.....	82
4.1.2. Tőzsdén kívüli részvény azonnali adásvétele.....	88
4.2. Certifikátok.....	91
4.3. Tőzsdén kereskedett alapok - ETF	100
4.4. Warrantok	104
4.5. Részvény futures, részvényindex futures ügyletek.....	107
4.5.1. Tőzsdei részvényindex futures adásvétele	107
4.5.2. Tőzsdei részvény futures adásvétele	112
4.6. Részvény opciós, részvényindex opciós ügyletek	117
4.6.1. Tőzsdei részvényindex opció adásvétele.....	117
4.6.2. Tőzsdei részvény opció adásvétele	123
5. Befektetési jegy termékek	129
5.1. Befektetési jegyek (általános leírás)	129
6. TakarékJegyekDirect-en kereskedhető termékek.....	136
6.1. TakarékJegyekDirecten kereskedhető ügyletek (általános leírás)	136

6.2.	TakarékDirecten kereskedhető CFD (Contract for Difference) ügyletek	138
6.3.	TakarékDirecten kereskedhető devizaopciók	143
6.4.	TakarékDirecten kereskedhető spot deviza-, arany- és ezüstügyletek	149
6.5.	TakarékDirecten kereskedhető határidős termékek.....	154
6.6.	TakarékDirecten kereskedhető tőzsdén kívül kötött határidős deviza ügyletek (Forward Outright)	159

Mellékletek:

1. sz. melléklet – Takarékbank által forgalmazott befektetési jegyek kockázati besorolása

1. Az egyes termékek kockázati besorolása

Az alábbi táblázat foglalja össze, hogy mely termékek mely kockázati besorolás alá tartozó ügyfelek számára alkalmasak vagy megfelelőek:

Termék neve	Kockázati besorolás		
	Kockázat-kerülő	Mérsékelt kockázat-vállaló	Kockázat-vállaló
KÖTVÉNYTERMÉKEK			
Államkötvények	IGEN	IGEN	IGEN
Kincstárjegyek (Kamatozó kincstárjegy, Féléves kincstárjegy)	IGEN	IGEN	IGEN
Diszkont kincstárjegyek	IGEN	IGEN	IGEN
Margin határidős állampapír adásvétel (elszámolásos)	NEM	NEM	IGEN
Állampapír repo és fordított repo	IGEN	IGEN	IGEN
Strukturált kötvények	IGEN	IGEN	IGEN
Vállalati kötvények	NEM	IGEN	IGEN
DEVIZATERMÉKEK			
Margin határidős deviza adásvétele (elszámolásos)	NEM	NEM	IGEN
Tőzsdei deviza futures adásvétele	NEM	NEM	IGEN
Tőzsdei deviza opció adásvétele	NEM	NEM	IGEN
Margin deviza opció adásvétele (elszámolásos)	NEM	NEM	IGEN
Deviza opció adásvétele (szállítási)	NEM	NEM	IGEN
Deviza határidős (forward) adásvétele	NEM	NEM	IGEN
Kétdevizás opciós befektetés	NEM	IGEN	IGEN
Egzotikus opciók adásvétele	NEM	NEM	IGEN
RÉSZVÉNY TÍPUSÚ TERMÉKEK			
Részvények			
Tőzsdei részvény azonnali adásvétele	NEM	IGEN	IGEN
Tőzsdén kívüli részvény azonnali adásvétele	NEM	IGEN	IGEN
Certifikátok	NEM	IGEN	IGEN
Tőzsdén kereskedett alapok (ETF)	NEM	IGEN	IGEN
Warrantok	NEM	IGEN	IGEN
Részvény futures, részvényindex futures ügyletek			
Tőzsdei részvény futures adásvétele	NEM	NEM	IGEN
Tőzsdei részvényindex futures adásvétele	NEM	NEM	IGEN
Részvény opciós, részvényindex opciós ügyletek			
Tőzsdei részvény opció adásvétele	NEM	NEM	IGEN
Tőzsdei részvényindex opció adásvétele	NEM	NEM	IGEN

Termék neve	Kockázati besorolás		
	Kockázat-kerülő	Mérsékelten kockázat-vállaló	Kockázat-vállaló
BEFEKTETÉSI JEGY TERMÉKEK			
<i>hazai kibocsájtású befektetési jegyek esetében a Befektetési Alapkezelők Magyarországi Szövetségének (BAMOSZ) kategorizálás szerint</i>			
Hagyományos alapok			
Pénzpiaci alapok			
likviditási alapok	IGEN	IGEN	IGEN
pénzpiaci alapok	IGEN	IGEN	IGEN
Kötvényalapok			
rövid kötvény alapok	NEM	IGEN	IGEN
hosszú kötvény alapok	NEM	IGEN	IGEN
szabad futamidejű kötvényalapok	NEM	IGEN	IGEN
Vegyes alapok			
kötvénytúlsúlyos (vagy óvatos) vegyes alapok	NEM	IGEN	IGEN
kiegyensúlyozott vegyes alapok	NEM	IGEN	IGEN
dinamikus vegyes alapok	NEM	IGEN	IGEN
Résztvényalapok	NEM	IGEN	IGEN
Speciális alapok			
Árpiaci alapok	NEM	IGEN	IGEN
Származtatott alap	NEM	IGEN	IGEN
Abszolút hozamú alapok	NEM	IGEN	IGEN
Tőkevédett alapok	IGEN	IGEN	IGEN
Ingatlan alapok			
közvetlen ingatlanokba fektető alapok	NEM	IGEN	IGEN
közvetve ingatlanokba fektető alapok	NEM	IGEN	IGEN
külföldi kibocsájtású befektetési jegyek	NEM	IGEN	IGEN
TAKARÉKDIRECT-EN KERESKEDHETŐ TERMÉKEK			
TakarékDirecten kereskedhető CFD (Contract for Difference) ügyletek	NEM	NEM	IGEN
TakarékDirecten kereskedhető devizaopciók	NEM	NEM	IGEN
TakarékDirecten kereskedhető spot deviza, arany és ezüst ügyletek	NEM	NEM	IGEN
TakarékDirecten kereskedhető határidős termékek	NEM	NEM	IGEN
TakarékDirecten kereskedhető tőzsdén kívül kötött határidős deviza ügyletek (Forward Outright)	NEM	NEM	IGEN

2. Kötvénytermékek

2.1. Kötvények (általános leírás)

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára vagy saját számlás kereskedés
- Piac: tőzsde, MTS Hungary Platform (magyar állampapírok), tőzsdén kívüli piac (OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: nem (kivéve: a strukturált kötvény)
- Tőkeáttétel: nincs (kivéve: margin határidős állampapír adásvétel)
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik *(az adott terméktől függ a befektetett tőke lehetséges elvesztésének mértéke)*
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: nincs (kivéve: margin határidős állampapír adásvétel)
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele vétel esetén a szükséges pénz, eladás esetén pedig az adott kötvény megléte)*
- Garancia: állami garancia van a tőkére és a kamatra egyaránt, strukturált kötvény OBA biztosított
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló, és a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján a kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló, és a kockázatvállaló ügyfelek számára nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére
 - Bizományosi szerződés OTC értékpapír vételére
 - Bizományosi szerződés OTC értékpapír eladására
 - Bizományosi szerződés tőzsdei értékpapír eladására
 - Bizományosi szerződés tőzsdei értékpapír vételére
 - OTC állampapír adásvételi szerződés (Bank mint eladó)
 - OTC állampapír adásvételi szerződés (Bank mint vevő)
 - Nyilatkozat...sz. értékpapír-kölcsön szerződés megkötését megelőzően, a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény 157/b. § (1) a) és b) bekezdése szerinti tájékoztatás megtörténtéről
 - Nyilatkozat...sz. értékpapír-kölcsön szerződés megkötéséhez kapcsolódó - a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény 157/b. § (2) bekezdése szerinti – tájékoztatás megtörténtéről

- Értékpapír kölcsönszerződés (Bank mint kölcsönadó)
- Értékpapír kölcsönszerződés (Bank mint kölcsönvevő)
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A **kamatozó értékpapírok**, amelyeket gyakran kötvénynek, adóskötelezvénynek vagy angol szóval bondnak is neveznek, egy bizonyos tulajdonos nevére szóló hitelviszonyt megtestesítő értékpapír. Fix vagy változó kamatozásúak, és futamidejük valamint törlesztési formájuk előre meghatározott. A kötvények vásárlójának (hitelezőnek) pénzkövetelése van a kötvény kibocsátójával (adóssal) szemben.

A kötvények elszámolása T naptól akár T+3 napig is terjedhet, speciális esetekben (jegyzés, aukció ez lehet több is). Az elért kamat után kamatadót kell fizetni, melyet a kifizetőhely (bank) automatikusan levon. A veszteséges pozíció nem állítható szembe a kamatbevéttel.

A kötvény jellemzői

A kötvény jellemzőit az úgynevezett kötvényfeltételek (kibocsátási feltételek) rögzítik részletesen: ezek tartalmazzák a kötvényre, valamint a kibocsátó és a befektető közötti jogviszonyra vonatkozó valamennyi fontos részletet. A kibocsátás évén kívül az alábbiak tartoznak ide:

- futamidő
- pénznem
- visszafizetés
- rangsor az adós csődje vagy felszámolása esetén
- kamatozás

A mindenkori kötvényfeltételekben kerül rögzítésre az a kamat is, amelyet a kibocsátó fizet a befektetőnek a befektetett nominális tőke (az értékpapír névértéke) után. Ez nem csak a „klasszikus” fix kamat vagy a piaci feltételek szerint változó kamat lehet, hanem a kettő közt számos vegyes típus is létezik.

Futamidő

Futamidő szerint *rövid* lejáratú (legfeljebb négy év futamidejű), *közepes* lejáratú (négy és nyolc év közötti futamidejű) és *hosszú* lejáratú (több mint nyolc év futamidejű) kötvényeket különböztetünk meg.

A futamidő a kamatozás kötvényfeltételekben rögzített kezdete és a kötvény lejáratá közötti időszak.

Pénznem

A befektetők alapvetően forintban és valamely külföldi pénznemben (deviza-kötvények) kibocsátott kötvények között választhatnak.

Visszafizetés (törlesztés)

A kötvények törlesztése történhet terv szerinti és rendkívüli visszafizetések útján.

- ***Terv szerinti visszafizetés:*** meghatározott keretben történő törlesztés
„Terv szerint” nem feltétlenül azt jelenti, hogy a befektető már előre ismeri a visszafizetés időpontját. A terv szerinti visszafizetésre alapvetően három lehetőség van:
 - Az egy összegben esedékes kötvényeknél rendszerint a futamidő végén egy összegben kerül visszafizetésre a névérték a befektetők részére. A kamatozó befektetésnek ennél a típusánál tehát fixen meg van határozva a tőke kibocsátó általi visszafizetésének időpontja.
 - Az annuitásos kötvények ezzel szemben nem egy összegben, hanem fokozatosan, azonos nagyságú éves részletekben kerülnek visszafizetésre. A törlesztés többnyire egy háromtól öt évig terjedő türelmi időszak után kezdődik.
 - A nyereménykötvények esetén a visszafizetés néhány éves türelmi időszak után különböző időpontokban történik. Ez azt jelenti, hogy az egyes befektető nem tudja, hogy ezek közül az időpontok közül melyikben válnak esedékessé azok az értékpapírok, amelyek az ő tulajdonában vannak. A kibocsátó sorsolással (rendszerint az utolsó számjegyek, sorozatok vagy csoportok szerint) határozza meg, hogy melyek azok az értékpapírok, amelyek a következő esedékességi időpontban visszafizetésre kerülnek.
- ***Rendkívüli visszafizetés*** a futamidő vége előtti felmondás esetén
A kibocsátó a kötvényfeltételekben fenntarthatja a kötvény felmondása miatti rendkívüli visszafizetés lehetőségét (futamidő vége előtti felmondás) – többnyire néhány felmondásmentes év vállalása mellett. A kötvényfeltételek néha a kötvény vásárlójának is biztosítják a futamidő vége előtti felmondás jogát.

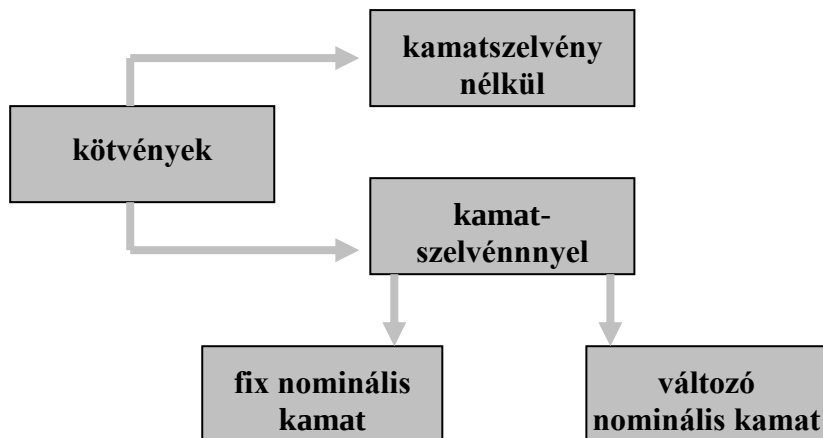
Rangsor az adós csődje vagy felszámolása esetén

A kötvények további fontos jellemzője a kielégítési rangsorban elfoglalt helyük: A kibocsátó csődje vagy felszámolása esetén előre sorolt, egyenrangúan rangsorolt és hátra sorolt kötvényeket különböztetünk meg aszerint, hogy a kibocsátó az adott befektető követeléseit más hitelezőkhöz viszonyítva előnyben részesítve, azonosan kezelve vagy hátra sorolva elégíti ki.

Kamatozás

A mindenkori kötvényfeltételekben kerül rögzítésre az a kamat is, amelyet a kibocsátó fizet a befektetőnek a befektetett nominális tőke (az értékpapír névértéke) után. Ez nem csak a „klasszikus” fix kamat vagy a piaci feltételek szerint változó kamat lehet, hanem a kettő közt számos vegyes típus is létezik.

A kötvények kamatozásuk szerint:

- *Klasszikus fix kamatozású kötvények*

A fix kamatozású kötvények – angolul straight bonds – a teljes futamidő alatt azonos mértékű fix kamatozással rendelkeznek (névleges kamat). A kamatfizetés többnyire évente, más országokban (pl. az USA-ban) túlnyomórészt félévente, utólag történik.

- *Változó kamatozású kötvények (floating rate notes)*

A floater kamatozása ugyan a bankközi piac kamatainak alakulásához van kötve, de általában nem pontosan felel meg az ott fizetett szintnek. A kibocsátó által a befektetőnek fizetett kamat egy fix felárral illetve diszkonttal (ez az úgynevezett spread) a fenti mértékek alatt illetve fölött lehet. A bázispontokban megadott spread nagysága a kibocsátó bonitása és a piac állapota szerint alakul.

A kamatozás tekintetében a floating rate kötvényekbe történő befektetés hasonlít a pénzügyi befektetésekhöz, mivel a kamatlábat a határidős, illetve a lekötött betétéhez hasonlóan rendszeres időközönként rögzítik.

- *Zérókupon-kötvények (zero bonds)*

A zérókupon-kötvényeknek nincs kamatszelvényük. A periodikus kamatfizetések helyett itt a visszaváltási árfolyam és a vételár közötti különbség biztosít hozamot a végső lejáratig. A befektető részére tehát csak egy kifizetés történik: lejárat előtti eladás esetén az eladási árat, lejáratkor pedig a törlesztés összegét kapja meg.

A zérókupon-kötvények rendszerint jelentős diszkonttal (diszázsíóval) kerülnek kibocsátásra, és a visszafizetés időpontjában 100%-os árfolyamon ("pariban") fizeti vissza őket a kibocsátó. A futamidőtől, az adós bonitásától és a tőkepiaci kamatszinttől függően a kibocsátási árfolyam többé-kevésbé jelentősen a visszafizetési árfolyam alatt van.

A befektetők figyelmébe: a zérókupon-kötvények egyszeri, fix hozamot biztosítanak a jövőben – ha a befektető a zérókupon-kötvényeket azok visszafizetéséig "tartja". Adózás szempontjából ez a hozam a lejárat időpontjában keletkező kamatjövedelemnek számít. Amennyiben a befektető időközben eladja a kötvényeit, akkor a vételi és eladási árfolyam közötti különbség felosztásra kerül kamatjövedelemre és árfolyamnyereségre.

KOCKÁZATOK

Fizetőképességi kockázat

Fizetőképességi kockázat alatt az adós fizetéseképtelenségének vagy illikviditásának veszélyét értjük, vagyis azt, hogy esetleg a kamatfizetési és tőketörlesztési kötelezettségét átmenetileg vagy véglegesen nem tudja határidőre teljesíteni. A kibocsátó fizetőképességének romlása kedvezőtlenül hat az érintett értékpapírok árfolyamának alakulására

A rating mint döntési segédlet

A rating (minősítés) segítségével annak a valószínűségét lehet megállapítani, hogy az adós határidőre és teljes mértékben teljesíteni fogja-e az általa kibocsátott értékpapírban foglalt kötelezettségeit, azaz a tőketörlesztést és a kamatfizetést.

A független minősítő ügynökségek fizetőképességi vagy besorolási osztályzat formájában teszik közzé az adósokra, illetve azok kibocsátásaira vonatkozó minősítéseiket.

A minősítés nem helyettesíti a befektető általi véleményalkotást és nem értelmezhető értékpapírok vételére vagy eladására vonatkozó ajánlasként. A minősítés csak segít a befektetőnek a befektetési döntése meghozatalában, és csak egy tényező a véleményalkotás során, amelyet a többi tényezővel együtt kell vizsgálni és súlyozni

Kamatváltozási kockázat / Árfolyamkockázat a futamidő alatt

A kamatváltozási kockázat a kamatozó értékpapírok egyik legnagyobb kockázata. A kamatszint ingadozása a pénzpiacon (rövid- és középtávon) és a tőkepiacon (hosszú távon) is napirenden van, és naponta módosíthatja az értékpapírok árfolyamát.

A kamatváltozási kockázat a piaci kamatszint jövőbeni változásaira vonatkozó bizonytalanságból adódik. A fix kamatozású értékpapírt vásárló befektető számára a kamatváltozási kockázat árfolyamveszteség formájában jelentkezik, ha a piaci kamatszint emelkedik. Ez a kockázat alapvetően annál erősebben hat, minél nagyobb mértékben emelkedik a piaci kamatszint, minél hosszabb a kötvény hátralévő futamideje és minél alacsonyabb a nominális kamat.

A kamatozó értékpapírok árfolyama a kereslettől és kínálattól függ, ezt a két tényezőt pedig elsősorban a kötvény nominális kamatának a mindenkori pénz- és tőkepiaci kamatszinthez való viszonya alakítja (piaci kamatláb).

A fix kamatozású értékpapírok hozama alatt az effektív hozamot értjük, amely a névleges kamatlábtól, a kibocsátási illetve vételi árfolyamtól, a visszafizetési árfolyamtól és (hátralévő) futamidőtől függ.

Felmondási kockázat

Az adós a kibocsátási tájékoztatóban foglalt kibocsátási feltételekben fenntarthatja magának a kötvény lejárat előtti felmondásának jogát. Amennyiben a kibocsátó él a felmondási jogával, a kötvény tulajdonosnak kötelező eladnia a kibocsátónak az értékpapírt

az éppen aktuális árfolyamon. Ilyen egyoldalú felmondási jogot gyakran olyan időszakokban kötnek ki a kibocsátók, amikor a kamatok magasak. Ha a piaci kamatszint csökken, akkor nő a befektető azon kockázata, hogy a kibocsátó él a felmondási jogával; a kibocsátó ilyen módon csökkentheti kötelezettségeit, vagy egy másik kötvény kibocsátásával olcsóbban refinanszírozza magát, és ezzel csökkenti a kamatterheit.

Az europacon a hosszabb futamidejű kötvények esetén a kibocsátók gyakran alkalmazzák ezt a – call jognak is nevezett – egyoldalú felmondási jogot. A befektető számára a várt hozamtól való eltérés lehet a lejárat előtti felmondás következménye. Előnyt jelent ugyanakkor, hogy az ilyen kötvények a felmondási jog nélküli kötvényekhez képest rendszerint eleve bizonyos hozamfelárral kerülnek kibocsátásra. Cserébe viszont fennáll annak kockázata, hogy a kibocsátó felmondási jogának megváltozott piaci feltételek miatti gyakorlásából következő lejárat előtti visszafizetés esetén egy új befektetés kevésbé lesz előnyös, mint az eddigi. befektetés (újrabefektetési kockázat).

2.2. Államkötvények

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára vagy saját számlás kereskedés
- Piac: Budapesti Értéktőzsde (BÉT), MTS Hungary Platform, Takarékbank (mint tőzsdén kívüli piac, OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: nem
- Tőkeáttétel: nincs
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: részleges
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: nincs
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele vétel esetén a szükséges pénz, eladás esetén pedig az adott kötvény megléte)*
- Garancia: állami garancia van a tőkére és a kamatra egyaránt
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő, a mérsékelten kockáztevállaló, és a kockáztevállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján a kockázatkerülő, a mérsékelten kockáztevállaló, és a kockáztevállaló ügyfelek számára nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzeszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A Magyar Államkötvény különböző, 3, 5, 10 és 15 éves futamidejű, fix vagy változó kamatozású, 10 000 Ft-os alapcímletű értékpapír. Az egyes sorozatok félévente vagy évente fizetnek kamatot..

A fix kamatozású államkötvények esetében már a kibocsátáskor meghirdetik és rögzítik az egyes kamatfizetési periódusokban kifizetendő kamat nagyságát. Ezzel szemben a változó kamatozású államkötvényeknél csak a kamat-megállapítás módja és ideje rögzített, a kifizetendő kamat mértéke csak az adott kamatfizetési periódusra ismert.

Kamatfizetéskor az állam garanciát vállal a kamatok, lejáratkor pedig az aktuális utolsó időszaki kamat és névérték kifizetésére a kötvénytulajdonosok felé. A Magyar államkötvényen alapuló követelés a Kibocsátóval szemben nem évül el.

Névértéke: 10 000 forint / darab.

Devizabelföldi és devizakülföldi természetes és jogi személyek, valamint jogi személyiség nélküli szervezetek vásárolhatják.

Forgalomba helyezése, másodlagos piaci forgalma:

Minden páros héten aukcióra bocsátják az államkötvényeket, először 3-5 éves, következő két hétben 3-10 vagy 3-15 éves periódusra.

A Takarékbank, mint elsődleges forgalmazó minden munkanapon vételi és eladási árat jegyez minden nyilvánosan kibocsátott államkötvényre, így biztosítva az értékpapír likviditását.

Bónusz Magyar Államkötvény

A Bónusz Magyar Államkötvény 4, 6 és 10 éves futamidővel kibocsátásra kerülő, dematerializált, változó kamatozású állampapír, amelynek alapcímlete 1,- forint. A kifizetendő kamat mértéke a kamatbázisból és a kamatprémiumból adódik össze. Minden sorozat kamatbázisa megegyezik a kamatmérték meghatározásának időpontját megelőző négy eredményes, 12 hónapos Diszkont Kincstárjegy aukción kialakult átlaghozamok, adott aukción elfogadott mennyiségekkel súlyozott számtani átlagával. Adott sorozat e kamatbázis felett biztosít sorozatonként eltérő kamatprémiumot.

A Bónusz Magyar Államkötvény által megtestesített követelés a Kibocsátóval szemben nem évül el. Kamatfizetés évente történik. Futamidő végén a kamat a tőkével együtt, a kamatadó levonását követően kerül az ügyfél számláján jóváírásra. A Bónusz Magyar Államkötvényen elért kamatjövedelem mentes az egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség alól.

A Bónusz Magyar Államkötvényt belföldi és külföldi magánszemélyek (devizabelföldi és devizakülföldi természetes személyek), belföldi civil szervezetek (pl. alapítvány, egyesület), belföldi non-profit cégek (devizabelföldi jogi személyek, valamint jogi személyiség nélküli szervezetek, meghatározott kivételekkel) vásárolhatják meg.

Prémium Magyar Államkötvény

A Prémium Magyar Államkötvény 3 és 5 éves futamidővel kibocsátásra kerülő, dematerializált, inflációhoz kötött, változó kamatozású állampapír, amelynek alapcímlete 1 000 forint. A kifizetendő kamat mértéke a kamatbázisból és a kamatprémiumból adódik össze. Minden sorozat a kamat megállapítás évét megelőző naptári évre vonatkozóan a Központi Statisztikai Hivatal által hivatalosan közzétett éves átlagos fogyasztói árindex-változás százalékos mértéke, mint kamatbázis felett biztosít sorozatonként eltérő kamatprémiumot. A kamatprémium mértékének meghatározására az adott sorozatra vonatkozó Nyilvános Ajánlattételben kerül sor.

A Prémium Magyar Államkötvény által megtestesített követelés a Kibocsátóval szemben nem évül el. Kamatfizetés évente történik. Futamidő végén a kamat a tőkével együtt, a kamatadó levonását követően kerül az ügyfél számláján jóváírásra. A Prémium Magyar

Államkötvényen elért kamatjövedelem mentes az egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség alól.

A Prémium Magyar Államkötvényt belföldi és külföldi magánszemélyek (devizabelföldi és devizakülföldi természetes személyek), belföldi civil szervezetek (pl. alapítvány, egyesület), belföldi non-profit cégek (devizabelföldi jogi személyek, valamint jogi személyiség nélküli szervezetek, meghatározott kivételekkel) vásárolhatják meg.

KOCKÁZATOK

Fizetőképességi kockázat

A kötvény tulajdonosa a kötvény megvásárlásával a Magyar Államot hitelezi, ezért a kockázata a Magyar Állam fizetőképessége.

Kamatváltozási kockázat / Árfolyamkockázat a futamidő alatt

Az államkötvényeket a futamidő alatt szinte korlátozás nélkül el lehet adni, illetve meg lehet vásárolni, ezért a futamidő alatt lévő értékesítés esetén a kötvény eladója ún. piaci kockázatot fut, azaz az eladás napján lévő piaci árak határozzák meg azt a hozamot, amit kaphat az államkötvényéért. Ez alapján számolható ki a vételár, ami alapján az eladó meg tudja határozni, hogy nyert az üzleten, vagy veszített. A hozam árfolyamra való számítását bankunk az Államadósság Kezelő Központ 2003. január 1-i hivatalosnak tekintett állampapírpiaci pénzügyi számításokról szóló állásfoglalása alapján számolja. A futamidő alatti értékesítéskor nincs állami garancia.

PÉLDA

1. példa:

Példa a futamidő végéig megtartott államkötvény vásárlásáról. Befektető Ügyfél 2015. szeptember 18-án vásárol 1 000 000 forint névértéknyi „XYZ” jelű államkötvényt 3,8%-os hozamon, melyet előreláthatóan lejáratig meg is tart. Az államkötvény fix kamatozása, évente fizet 3,25% kamatot. Kamatfizetései október 20-án vannak, lejárat 2031. október 20.

A vételár tartalmaz egy nettó árfolyamot és egy felhalmozott kamatot.

Nettó árfolyam: 93,4722%

Felhalmozott kamat: 1,3623%

Bruttó árfolyam: 94,8345%

Vételár = 1 000 000 × 94,8345% = 948 345 forint

Futamidő alatt az államkötvény az alábbi kamatokat fizeti ki tulajdonosának:

2015.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft

2016.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft

2017.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft

2018.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft

2019.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft

2020.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft

2021.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft

2022.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft

2023.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft
2024.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft
2025.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft
2026.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft
2027.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft
2028.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft
2029.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft
2030.10.22-én 3,25%, azaz 32 500 Ft
2031.10.22-én 103,25%, azaz 1 032 500 Ft (névérték + kamat)

A befektető Ügyfél, mint az államkötvény tulajdonosa a fenti kifizetéseket kapja az államkötvénye után, mely kifizetésekre állami garanciája van, ami nem évül el.

A Bank a kamatok illetve az árfolyamnyereség után a mindenkor hatályos Szja. tv. szerint kamatadót állapít meg és von le.

2. példa:

Példa futamidő alatt értékesített államkötvény vásárlásáról

a) eset:

Befektető Ügyfél 2015. szeptember 18-án a fenti paraméterekkel megvásárol 1 000 000 forint névértékű „XYZ” jelű államkötvényt. 2015. október 13-án szüksége van pénzre, és kénytelen eladni a tulajdonában lévő államkötvényt. Az akkori piaci helyzet alapján a bank a hátralévő futamidőre 3,75%-os hozammal tudja megvásárolni az Ügyféltől az államkötvényt.

Nettó árfolyam: 94,0603%
Felhalmozott kamat: 1,5671%
Bruttó árfolyam: 95,6274%
Eladási ár = $1\,000\,000 \times 95,6274\% = 956\,274$ forint

Ügyfél 2015. szeptember 18-ától 2015. október 13-ig lévő 25 napra 7 929 Ft-ot realizált (ez 10,9% évesített hozamnak felel meg).

A Bank az árfolyamnyereség után a mindenkor hatályos Szja. tv. szerint kamatadót állapít meg és von le.

b) eset:

Befektető Ügyfél 2015. október 27-én 3,8%-os hozammal megvásárol 1 000 000,-Ft névértékű „XYZ” jelű államkötvényt.

A vételár tartalmaz egy nettó árfolyamot és egy felhalmozott kamatot.

Nettó árfolyam: 93,4989%
Felhalmozott kamat: 0,0444%
Bruttó árfolyam: 93,5433%
Vételi ár = $1\,000\,000 \times 93,5433\% = 935\,433$ forint

2016. március 10-én szüksége van pénzre, és kénytelen eladni a tulajdonában lévő államkötvényt. Az akkori piaci helyzet alapján a bank a hátralévő futamidőre 3,75%-os hozammal tudja megvásárolni az Ügyféltől az államkötvényt.

Nettó árfolyam: 94,1557%
Felhalmozott kamat: 1,2432%
Bruttó árfolyam: 95,3989%
Eladási ár = $1\,000\,000 \times 95,3989\% = 953\,989$ forint

Ügyfél 2015.10.27-től 2016.3.10-ig lévő 135 napra 18 556 Ft-ot realizált (ez 4,63% évesített hozamnak felel meg).

A Bank az árfolyamnyereség után a mindenkor hatályos Szja. tv. szerint kamatot állapít meg és von le.

c) eset:

Befektető Ügyfél 2015. október 27-én a fenti paraméterekkel megvásárol 1 000 000 forint névértékű „XYZ” jelű államkötvényt. 2015. december 10-én szüksége van pénzre, és kénytelen eladni a tulajdonában lévő államkötvényt. Az akkori piaci helyzet alapján a bank a hátralévő futamidőre 3,84%-os hozammal tudja megvásárolni az Ügyféltől az államkötvényt.

Nettó árfolyam: 93,0787%
Felhalmozott kamat: 0,4351%
Bruttó árfolyam: 93,5138%
Eladási ár = $1\,000\,000 \times 93,5138\% = 935\,138$ forint

Ügyfél 2015. október 27-től 2015. december 10-ig lévő 44 napra 295 Ft-os veszteséget realizált (ez 0,26% évesített veszteségnek felel meg)

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Budapesti Értéktőzsdén kötni szándékozott ügyletet a tőzsde terméklistáján szereplő állampapírra lehet. (Bővebben: www.bet.hu → Piacok és termékek → Termékcsoportok → Terméklista → Állampapír)
- Az egyes termékek piaci adatairól napi szinten a Takarékbank információkat nyújt (<http://www.takarekbank.hu/takarekbank/hu/befektetesektreasuryszolgaltatasok/befektetesek/kotvenyekesbefekteteseijegyek.html>)
- Az egyes termékek piaci helyzetéről, volatilitásáról részletes adatokat, valamint a kibocsájtási tájékoztatót az ÁKK honlapján, és a PSZÁF által működtetett Közzétételek honlapon lehet elérni (www.akk.hu, www.kozzetetelek.hu).
- Az egyes termékek tőzsdei kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat a Budapesti Értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: www.bet.hu → Kereskedési adatok → Államkötvények, a www.bet.hu → Adatszolgáltatás → Befektetőknek, végfelhasználóknak és www.bet.hu → Adatszolgáltatás → Referenciaadatok → Referenciaadatok a BÉT honlapján).
- Az egyes termékek OTC kereskedési adatairól, piaci helyzetéről az ÁKK, PSZÁF honlapján és a Takarékbank honlapján lehet tájékozódni (<http://www.takarekbank.hu/takarekbank/hu/befektetesektreasuryszolgaltatasok/befektetesek/kotvenyekesbefekteteseijegyek.html>)

ek/kotvenyekesbefekteteseijegyek.html, www.akk.hu → KELER OTC forgalom, www.pszaf.hu → Szakmai oldalak → Közzétételek → Tőzsdén kívüli értékpapír forgalom a befektetési szolgáltatók jelentései alapján (OTC))

- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garantálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

2.3. Kincstárjegyek (Kamatozó kincstárjegy, Féléves kincstárjegy)

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára vagy saját számlás kereskedés
- Piac: Budapesti Értéktőzsde (BÉT), MTS Hungary Platform, Takarékbank (mint tőzsdén kívüli piac, OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: nem
- Tőkeáttétel: nincs
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: részleges
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: nincs
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele vétel esetén a szükséges pénz, eladás esetén pedig az adott kötvény megléte)*
- Garancia: állami garancia van a tőkére és lejáratig tartás esetén a kamatra
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő, a mérsékelten kockáztevállaló, és a kockáztevállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján a kockázatkerülő, a mérsékelten kockáztevállaló, és a kockáztevállaló ügyfelek számára nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A kincstárjegy névre szóló, fix kamatozású dematerializált állampapír. A Kamatozó kincstárjegy egy éves, a Féléves Kincstárjegy féléves futamidejű. A lejáratkor az állam garanciát vállal mind a tőkére, mind a kamatra. A kincstárjegyen alapuló követelés a Kibocsátóval szemben nem évül el.

Névértéke 10 000 forint / darab.

Devizabelföldinek és devizakülföldinek minősülő természetes személyek, valamint – a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.) 5.§ (1) bekezdés 60. pontja szerint intézményi befektetőnek minősülő szervezetek kivételével, míg a 2014. június 2-től értékesített KKJ esetében a nonprofit gazdasági társaságnak nem minősülő gazdasági társaságok és az előbbiek szerinti intézményi befektetők kivételével - devizabelföldinek minősülő jogi személyek, valamint jogi személyiség nélküli szervezetek szerezhetik meg.

Forgalomba helyezése, másodlagos piaci forgalma:

A kincstárjegy jegyzés útján kerül forgalomba (jelenleg hetente).

Az allokáció során a devizabelföldi magánszemélyek legfeljebb 10 000 000,- Ft, azaz tízmillió forint névértékű jegyzései elsőbbséget élveznek. Az ÁKK Zrt. a jegyzésre beérkezett ajánlatok függvényében túljegyzést korlátozás nélkül elfogadhat. Az ÁKK Zrt. fenntartja a jogot arra, hogy a jegyzésre beérkezett ajánlatok függvényében a jegyzést eredménytelennek nyilvánítsa. Eredménytelen jegyzés esetén az ajánlatok teljes mennyisége elutasításra kerül.

A Takarékbank, mint elsődleges forgalmazó minden munkanapon vételi és eladási árat jegyez minden kibocsátott kincstárjegyre, így biztosítva az értékpapír likviditását. A kincstárjegy névértéke a lejárat időpontjában kamattal együtt kerül kifizetésre a jogosult tulajdonosok részére.

KOCKÁZATOK

Fizetőképességi kockázat

A kincstárjegy tulajdonosa a fenti értékpapír megvásárlásával a Magyar Államot hitelezi, ezért a kockázata a Magyar Állam fizetőképessége.

Kamatváltozási kockázat / Árfolyamkockázat a futamidő alatt

Kincstárjegyeket a futamidő alatt szinte korlátozás nélkül el lehet adni, illetve meg lehet vásárolni, ezért a futamidő alatt lévő értékesítés esetén a kincstárjegy eladója ún. piaci kockázatot fut, azaz az eladás napján lévő piaci árak határozzák meg azt a hozamot, amit kaphat a kincstárjegyért. Ez alapján számolható ki a vételár, ami alapján az eladó meg tudja határozni, hogy nyert az üzleten, vagy veszített. A hozam árfolyamra való számítását bankunk az Államadósság Kezelő Központ 2003. január 1-i hivatalosnak tekintett állampapírpiazi pénzügyi számításokról szóló állásfoglalása alapján számolja. A futamidő alatti értékesítéskor nincs állami garancia.

PÉLDA

1. példa:**Példa, futamidő végéig tartott kamatozó kincstárjegy vásárlásáról**

Befektető Ügyfél 2015. október 22-én vásárol 1 000 000,-Ft névértékű, „XYZ” jelű kamatozó kincstárjegyet 1%-os hozamon, melyet előreláthatóan lejáratig meg is tart.

A kamatozó kincstárjegy lejáratára 2016. január 19. A papír fix kamata 1,50%.

Nettó árfolyam: 100,1189%
Felhalmozott kamat: 1,1342%
Bruttó árfolyam: 101,2531%
Vételár = $1\,000\,000 \times 101,2531\% = 1\,012\,531,-\text{Ft}$

A futamidő végén, 2016. január 19-én 100%-os nettó árfolyamot és az 1,50%-os felhalmozott kamatot fizeti ki tulajdonosának:

Befektető Ügyfél mint a kincstárjegy tulajdonosa 1 015 000,-Ft-ot kap a lejáró kamatozó kincstárjegye után, mely kifizetésre állami garanciája van, ami nem évül el. A Bank a kamatok illetve az árfolyamnyereség után a mindenkor hatályos Szja. tv. szerint kamatadót állapít meg és von le.

2. példa:**Példa futamidő alatt értékesített kamatozó kincstárjegy vásárlásáról****a) eset:**

Befektető Ügyfél 2015. október 22-én a fenti paraméterekkel megvásárol 1 000 000,-Ft névértékű „XYZ” jelű kincstárjegyet. 2015. december 14-én szüksége van pénzre, és kénytelen eladni a tulajdonában lévő értékpapírt. Az akkori piaci helyzet alapján a Bank a hátralévő futamidőre 1,3 %-os hozammal tudja megvásárolni az Ügyféltől a kamatozó kincstárjegyet.

Nettó árfolyam: 100,018%
Felhalmozott kamat: 1,3521%
Bruttó árfolyam: 101,37%
Eladási ár = $1\,000\,000 \times 101,37\% = 1\,013\,700,-\text{Ft}$

Ügyfél a 2015. október 22-től 2015. december 14-ig terjedő 36 napra 1 169 Ft-ot realizált (ez 1,17% évesített hozamnak felel meg). A Bank a kamatok illetve az árfolyamnyereség után a mindenkor hatályos Szja. tv. szerint kamatadót állapít meg és von le.

b) eset:

Befektető Ügyfél 2015. október 22-én a fenti paraméterekkel megvásárol 1 000 000,-Ft névértékű „XYZ” jelű kamatozó kincstárjegyet. 2015. december 14-én szüksége van pénzre, és kénytelen eladni a tulajdonában lévő értékpapírt. Az akkori piaci helyzet alapján a Bank a hátralévő futamidőre 3%-os hozammal tudja megvásárolni az Ügyféltől a kincstárjegyet.

Nettó árfolyam: 99,8485%
Felhalmozott kamat: 1,3521%

Bruttó árfolyam: 101,2006%
Eladási ár = 1 000 000 × 101,2006% = 1 012 006,-Ft

Ügyfél 2015. október 22-től 2015. december 14-ig terjedő 36 napra 1 694 Ft-os veszteséget realizált (ez 1,7% évesített veszteségnek felel meg).

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Budapesti Értéktőzsdén kötni szándékozott ügyletet a tőzsde terméklistáján szereplő állampapírra lehet. (Bővebben: www.bet.hu → Piacok és termékek → Termékcsoportok → Terméklista → Állampapír)
- Az egyes termékek piaci adatairól napi szinten a Takarékbank információkat nyújt (<http://www.takarekbank.hu/takarekbank/hu/befektetesektreasuryszolgáltatások/befektetéseket/kotvenyebesbefekteteseijegyek.html>)
- Az egyes termékek piaci helyzetéről, volatilitásáról részletes adatokat, valamint a kibocsájtási tájékoztatót az ÁKK honlapján, és a PSZÁF által működtetett Közvetételek honlapon lehet elérni (www.akk.hu, www.kozzetetelek.hu).
- Az egyes termékek tőzsdei kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat a Budapesti Értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: www.bet.hu → [Kereskedési adatok](#) → Államkötvények, [a www.bet.hu](http://www.bet.hu) → [Adatszolgáltatás](#) → Befektetőknek, végfelhasználóknak és www.bet.hu → [Adatszolgáltatás](#) → Referenciaadatok → Referenciaadatok a BÉT honlapján).
- Az egyes termékek OTC kereskedési adatairól, piaci helyzetéről az ÁKK, PSZÁF honlapján és a Takarékbank honlapján lehet tájékozódni (<http://www.takarekbank.hu/takarekbank/hu/befektetesektreasuryszolgáltatások/befektetéseket/kotvenyebesbefekteteseijegyek.html>, www.akk.hu → KELER OTC forgalom, www.pszaf.hu → Szakmai oldalak → Közvetételek → Tőzsdén kívüli értékpapír forgalom a befektetési szolgáltatók jelentései alapján (OTC))
- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),

- az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garantálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
 - A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

2.4. Diszkont kincstárjegyek

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára vagy saját számlás kereskedés
- Piac: Budapesti Értéktőzsde (BÉT), MTS Hungary Platform, Takarékbank (mint tőzsdén kívüli piac, OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: nem
- Tőkeáttétel: nincs
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: részleges
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele vétel esetén a szükséges pénz, eladás esetén pedig az adott állampapír megléte)*
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: nincs, nem értelmezhető
- Garancia: állami garancia
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatt vállaló, és a kockázatt vállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján a kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatt vállaló, és a kockázatt vállaló ügyfelek számára nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződés minták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A diszkont kincstárjegy névre szóló, egy évnél rövidebb futamidejű dematerializált állampapír, mely kamatot nem fizet, hanem a névértéknél alacsonyabb, diszkont áron kerül forgalomba, lejáratkor pedig a névértéket fizeti vissza. A diszkont összege a névérték és a vételár közötti különbözet. Lejáratkor az állam garanciát vállal a névérték kifizetésére. A diszkont kincstárjegy alapuló követelés a Kibocsátóval szemben nem évül el.

Névértéke: 10 000 forint / darab.

Devizabelföldi és devizakülföldi természetes és jogi személyek, valamint jogi személyiség

nélküli szervezetek vásárolhatják.

Forgalomba helyezése, másodlagos piaci forgalma

Jelenleg jellemzően 3 és 12 hónapos futamidővel bocsátják ki (3 hónapos hetente, 12 hónapos kéthetente) aukción. A Takarékbank, mint elsődleges forgalmazó minden munkanapon vételi és eladási árat jegyez minden kibocsátott diszkont kincstárjegyre, így biztosítva az értékpapír likviditását.

A diszkont kincstárjegy névértéke a lejárat időpontjában kerül kifizetésre a jogosult tulajdonosok részére.

A Takarékbank folyamatosan jegyez árat a forgalomban lévő diszkont kincstárjegyekre.

Adófizetési kötelezettség:

A Bank a diszkontkincstárjegy saját számlára történő megvásárlásakor illetve lejáratkor az árfolyamnyereség után megállapítja és levonja az ügyfelet terhelő adót a mindenkor hatályos Szja. tv. alapján.

KOCKÁZATOK

Fizetőképességi kockázat

A kincstárjegy tulajdonosa a fenti értékpapír megvásárlásával a Magyar Államot hitelezi, ezért a kockázata a Magyar Állam fizetőképessége.

Kamatváltozási kockázat / Árfolyamkockázat a futamidő alatt

Diszkontkincstárjegyeket a futamidő alatt szinte korlátozás nélkül el lehet adni, illetve meg lehet vásárolni, ezért a futamidő alatt lévő értékesítés esetén a kincstárjegy eladója ún. piaci kockázatot fut, azaz az eladás napján lévő piaci árak határozzák meg azt a hozamot, amit kaphat a diszkontkincstárjegyért. Ez alapján számolható ki a vételár, ami alapján az eladó meg tudja határozni, hogy nyert az üzleten vagy veszített. A hozam árfolyamra való számítását bankunk az Államadósság Kezelő Központ 2003. január 1-i hivatalosnak tekintett állampapírpiazi pénzügyi számításokról szóló állásfoglalása alapján számolja. A futamidő alatti értékesítéskor nincs állami garancia.

PÉLDA

1. példa:

Példa a futamidő végéig megtartott diszkont kincstárjegy vásárlásáról

Befektető Ügyfél 2015. október 22-én vásárol 1 000 000 forint névértékű XYZ jelű diszkontkincstárjegyet 1%-os hozamon, melyet előreláthatóan lejáratig meg is tart.
A diszkontkincstárjegy lejáratára 2016. január 19.

Árfolyam: 99,7568%

Vételár = $1\,000\,000 \times 99,7568\% = 997\,568$ forint

Futamidő végén, 2016. január 19-én 100%-os árfolyamot fizeti ki tulajdonosának:

A Befektető Ügyfél mint a diszkont kincstárjegy tulajdonosa 1 000 000,-Ft-ot kap a lejáró diszkontkincstárjegye után, mely kifizetésre állami garanciája van, ami nem évül el.

A vételára és lejárat különbözete, az árfolyamnyereség - 13 610,- Ft - után a Bank a mindenkor hatályos Szja. tv. szerint adót állapít meg és von le.

2. példa:

Példa futamidő alatt értékesített diszkontkincstárjegy vásárlásáról

a) eset:

Befektető Ügyfél 2015. október 22-én a fenti paraméterekkel megvásárol 1 000 000 forint névértékű XYZ jelű kincstárjegyet. 2015. december 14-én szüksége van pénzre, és kénytelen eladni a tulajdonában lévő értékpapírt. Az akkori piaci helyzet alapján a bank a hátralévő futamidőre 0,95%-os hozammal tudja megvásárolni az Ügyféltől a diszkontkincstárjegyet.

Árfolyam: 99.9064%

Eladási ár = $1\,000\,000 \times 99,9064\% = 999\,064$ forint

Ügyfél a 2015. október 22-étől 2015. december 14-ig lévő 36 napra 1 496 Ft-ot realizált (ez 1,54% évesített hozamnak felel meg).

A vételára és az eladási ár különbözete, az árfolyamnyereség után a Bank a mindenkor hatályos Szja. tv. szerint adót állapít meg, és von le.

b) eset:

Befektető Ügyfél 2015. október 22-én a fenti paraméterekkel megvásárol 1 000 000 forint névértékű XYZ jelű diszkontkincstárjegyet. 2015. december 14-én szüksége van pénzre, és kénytelen eladni a tulajdonában lévő értékpapírt. Az akkori piaci helyzet alapján a bank a hátralévő futamidőre 1,20%-os hozammal tudja megvásárolni az Ügyféltől a kincstárjegyet.

Árfolyam: 99,8818%

Eladási ár = $1\,000\,000 \times 99,8818\% = 998\,818$ forint

Ügyfél a 2015. október 22-étől 2015. december 14-ig lévő 36 napra 1 250 Ft-ot realizált (ez 1,29% évesített hozamnak felel meg).

A vételára és az eladási ár különbözete, az árfolyamnyereség után a Bank a mindenkor hatályos Szja. tv. szerint adót állapít meg, és von le

c) eset:

Befektető Ügyfél 2015. október 22-én a fenti paraméterekkel megvásárol 1 000 000 forint névértékű XYZ jelű diszkontkincstárjegyet. 2015. december 14-én szüksége van pénzre, és kénytelen eladni a tulajdonában lévő értékpapírt. Az akkori piaci helyzet alapján a bank a hátralévő futamidőre 2,5%-os hozammal tudja megvásárolni az Ügyféltől a kincstárjegyet.

Árfolyam: 99.754%

Eladási ár = $1\,000\,000 \times 99,754\% = 997\,540$ forint

Ügyfél 2015. október 22-től 2015. december 14-ig terjedő 36 napra 28 Ft-os veszteséget realizált (ez 0,03% évesített veszteségnek felel meg).

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Budapesti Értéktőzsdén kötni szándékozott ügyletet a tőzsde terméklistáján szereplő állampapírra lehet. (Bővebben: www.bet.hu → Piacok és termékek → Termékcsoportok → Terméklista → Diszkont kincstárjegyek)
- Az egyes termékek piaci helyzetéről, volatilitásáról részletes adatokat, valamint a kibocsájtási tájékoztatót az ÁKK honlapján, és a PSZÁF által működtetett Közzétételek honlapon lehet elérni (www.akk.hu, www.kozzetetelek.hu).
- Az egyes termékek tőzsdei kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat a Budapesti Értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: www.bet.hu → [Kereskedési adatok](#) → Diszkont kincstárjegyek, a www.bet.hu → [Adatszolgáltatás](#) → Befektetőknek, végfelhasználóknak és www.bet.hu → [Adatszolgáltatás](#) → Referenciaadatok → Referenciaadatok a BÉT honlapján, www.allampapir.hu).
- Az egyes termékek OTC kereskedési adatairól, piaci helyzetéről az ÁKK, PSZÁF honlapján és a Takarékbank honlapján lehet tájékozódni (<http://www.takarekbank.hu/takarekbank/hu/befektetésektreasuryszolgáltatások/befektetésekk/kotvenyekesbefekteteseijegyek.html>, www.akk.hu → KELER OTC forgalom, www.pszaf.hu → Szakmai oldalak → Közzétételek → Tőzsdén kívüli értékpapír forgalom a befektetési szolgáltatók jelentései alapján (OTC), www.allampapir.hu)
- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyfélről kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatót (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garántálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy ők megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),

- függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
- az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

2.5. Margin határidős állampapír adásvétel (elszámolásos)

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: saját számlás kereskedés
- Piac: Budapesti Értéktőzsde (BÉT), Takarékbank (mint tőzsdén kívüli piac, OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: van
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele a szükséges letét megléte az ügyfél számláján)*
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: létezik
- Letéti követelmény mértéke:
 - alapletét: a Takarékbank honlapján közzétett letét (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Központi banki szolgáltatások → Befektetések → Treasury szolgáltatások → Kamatkockázati termékek → Tőzsdén kívüli határidős állampapír adásvétel pénzügyi biztosíték igényei margin),
 - változó letét: - az esetleges nem realizált árfolyamveszteség a letett alapletét csökkenti, melyet minden esetben 100%-ra ki kell egészíteni
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott), a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem megfelelő,
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek számára nyújtható, a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek részére nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *
 - *amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz
 - Tőzsdén kívüli határidős állampapír adásvételi keretszerződés
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A határidős állampapír megállapodás az Ügyfél és a Takarékbank Zrt. között egy meghatározott típusú és névértékű állampapír (minimum 50 millió forint) meghatározott (jövőbeli) időpontban (7-90 nap, illetve napon belül) meghatározott árfolyamon történő eladásáról, illetve megvételéről.

A határidős ár egyrészt a kötvény spot (jelenlegi) hozamától, nettó árfolyamától, másrészt az állampapír finanszírozásának adott futamidőre vonatkozó kamatától függ.

A Takarékbank Zrt. bizonyos limiteket alkalmaz, illetve fedezetet kér (az alapügylet előre meghatározott %-ában) az ügyféltől, a teljesítési kockázat fedezésére. A határidős állampapírügyletet a tőzsdén kívüli (OTC) piacon köti meg a Takarékbank.

KOCKÁZATOK

A margin határidős állampapír-adásvétel (elszámolásos) kockázatainak felmérése összetett szemléletmódot igényel. A kockázat nagyrészt a magyar állampapírok hozamának, árfolyamának alakulásától függ.

A határidős ügyletek nagymértékű kockázatokat hordoznak magukban. A kezdeti letét összege viszonylag alacsony a mögöttes állampapír névértékével vagy a határidős ügyletek értékével összehasonlítva, tehát az ügyletek „meghitelezéssel” vagy „tőkeáttétellel” működnek. A viszonylag kis piaci mozgások arányosan nagyobb hatást fejtenek ki a letétként elhelyezett, illetve elhelyezendő pénzalapokra nézve; ez a tény az Ügyfél ellen és az Ügyfél érdekében egyaránt dolgozhat. Előfordulhat, hogy a kezdeti letét teljes elvesztését fedeznie kell, ráadásul további letétet kell elhelyeznie ahhoz, hogy fenntartsa pozícióját. Ha a piac az Ügyfél pozíciójával szemben mozog, a letét szintek emelkednek, akár olyan felszólítást is kaphat, hogy rövid időn belül számottevő összegű további letétet helyezzen el az adott pozíció fenntartásához. Amennyiben nem teljesíti a kiegészítő finanszírozásra vonatkozó kérést az előírt határidőn belül, a pozícióját veszteséggel felszámolják, továbbá az ebből eredő hiányért is felelős marad.

PÉLDA

1. példa:

Az Ügyfél a hozamok csökkenésére (azaz az állampapírok árfolyamának emelkedésére) számít, ezért 2016. január 20-án megveszi az „XYZ” jelű (5 év hátralévő futamidejű) értékpapírt 2,8%-os spot hozam mellett 2016. október 28-i határidőre. Az ügylet futamidejére a bank 3%-os finanszírozási költséget számít fel. Így a határidős bruttó árfolyam 125,1096%. Az alapügylet 50 000 000 forint névértékű kötvény megvásárlásáról szól, így a szükséges alapletét igény 2 500 000 forint.

Egy hét elteltével az Ügyfél realizálni szeretné nyereségét, mivel a spot hozam 2,7%-ra csökkent, így zárja a nyitott pozícióját. A releváns határidős bruttó árfolyam 125,6191%. Az Ügyfél nyeresége 254 729 forint, amely a szükséges alapletétre (2 500 000 forint) vetítve 10,1891%-os hozam 7 nap alatt. ***Vegyük észre, hogy az alaptermék árában bekövetkező változásnál (0,46%) jelentősen nagyobb mértékben (10,1891%) változott az ügyfél eredménye.***

2. példa:

Az Ügyfél a hozamok emelkedésére (azaz az állampapírok árfolyamának csökkenésére) számít, ezért 2016. január 20-án eladja az „XYZ” jelű (5 év hátralévő futamidejű) értékpapírt 2,8%-os spot hozam mellett 2016. október 28-i határidőre. Az ügylet futamidejére a bank 3%-os finanszírozási költséget számol el. Így a határidős bruttó árfolyam 125,1096%. Az alapügylet 50 000 000 forint névértékű kötvény eladásáról szól, így a szükséges alapletét igény 2 500 000 forint.

Egy hét elteltével az Ügyfél a veszteségek csökkentése érdekében ki akar szállni a pozícióból, mivel a spot hozam 2,7%-ra csökkent, így zárja a nyitott pozícióját. A releváns határidős bruttó árfolyam 125,6191%. Az Ügyfél vesztesége 254 729 Ft, amely a szükséges alapletétre (2 500 000 forint) vetítve -10,1891%-os hozam 7 nap alatt. ***Vegyük észre, hogy az alaptermék árában bekövetkező változásnál (0,46%) jelentősen nagyobb mértékben (10,1891%) változott az ügyfél eredménye.***

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Az egyes alaptermékek piaci helyzetéről, volatilitásáról részletes adatokat, valamint a kibocsájtási tájékoztatót az ÁKK honlapján, és a PSZÁF által működtetett Közzétételek honlapon lehet elérni (www.akk.hu, www.kozzetetelek.hu).
- Az egyes alaptermékek OTC kereskedési adatairól, piaci helyzetéről az ÁKK, PSZÁF honlapján és a Takarékbank honlapján lehet tájékozódni (<http://www.takarekbank.hu/takarekbank/hu/befektetesektreasuryszolgáltatások/befektetésekkotvenykesbefekteteseijegyek.html>, www.akk.hu → KELER OTC forgalom, www.pszaf.hu → Szakmai oldalak → Közzétételek → Tőzsdén kívüli értékpapír forgalom a befektetési szolgáltatók jelentései alapján (OTC))
- Az adott alaptermék kibocsájtóinak közzétételeit a www.kozzetetelek.hu → Nyilvános értékpapír kibocsátó oldalon lehet elérni.
- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Takarékbank az általa alkalmazott devizaárfolyamokat a honlapján teszi közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról.

- a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
- kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
- az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
- a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
- az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektető-védelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
- a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garántálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
- az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
- függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
- az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

2.6. Állampapír repo és fordított repo

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: saját számlás kereskedés
- Piac: Takarékbank (mint tőzsdén kívüli piac, OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: nem
- Tőkeáttétel: nincs
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: részleges
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele a szükséges letét/értékpapír megléte az ügyfél számláján)*
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: nincs
- Garancia: nincs, nem értelmezhető
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló, és a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján a kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló, és a kockázatvállaló ügyfelek számára nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

Állampapír **REPO ügyletnek** minősül minden olyan megállapodás, amely állampapír tulajdonjogának átruházásáról rendelkezik a szerződéskötéssel egyidejűleg meghatározott vagy meghatározandó jövőbeli időpontban történő visszavásárlási kötelezettség mellett meghatározott visszavásárlási áron, függetlenül attól, hogy az ügylet futamideje alatt a vevő az ügylet tárgyát képező állampapírt megszerzi és azzal szabadon rendelkezhet (**szállítási repoügylet**) vagy nem szerzi meg az állampapírt, azzal szabadon nem rendelkezhet, hanem óvadékként kerül elhelyezésre a vevő javára a futamidő alatt (**óvadéki repoügylet**).

Óvadéki repoügylet kizárólag hitelintézettel köthető. A felek közötti megállapodás rendelkezhet úgy is, hogy az ügylet tárgyát képező és biztosítékkul szolgáló állampapírok más állampapírokra kicserélhetők. Az ügylet az állampapír eladója szempontjából repoügyletnek, az állampapír vevője szempontjából **fordított repoügyletnek** tekintendő. Az óvadéki repoügylet lejáratí ideje alatt az állampapírhoz kapcsolódó jogok – a felek eltérő megállapodásának hiányában – az eladót illetik meg, az állampapír tulajdonjoga a futamidő végén abban az esetben száll át a vevőre, ha az eladó a visszavásárlási árat nem fizeti meg.

A Takarékbank csak minősített, limittel rendelkező Ügyfelei részére nyújtja a fenti szolgáltatást.

KOCKÁZATOK

Fizetőképességi kockázat

Az állampapír vevője az eladó fizetőképességi kockázatát futja állampapír fedezet mellett.

Kamatváltozási kockázat / Árfolyamkockázat a futamidő alatt

Az állampapír eladója piacváltozásból eredő árfolyamkockázatot fut. (A repo futamideje alatt csökkenhet a visszavásárlási kötelezettséggel bíró állampapírjának értéke.)

PÉLDA

Egy Ügyfél jelentkezik a Banknál, hogy két hétre, értékpapír-fedezetre pénzt szeretne kérni. Tulajdonában van 100 000 000 forint névértékű XYZ jelű diszkont kincstárjegy, melyet felajánl eladásra, és azt két hét múlva visszavásárolná.

A bank a felajánlott XYZ jelű diszkontkincstárjegyet szeptember 10-én 1,00%-os hozamon, azaz 99,2501%-os árfolyamon megvásárolja az ügyféltől. Az ügyfél így kap az értékpapírjaiért 99 250 100 forintot. A bank 1,50%-os hozamot számol a repo után, azaz ekkora éves kamattal lesz magasabb a visszavásárlási ár az eladásinál.

Az ügyfélnek így még az eladás napján egy visszavásárlási kötelezettsége keletkezik szeptember 17-re, hogy a 100 000 000 forint névértékű XYZ jelű diszkont kincstárjegyet visszavásárolja a banktól 99,2790%-os árfolyamon, amely 0,9865%-os éves hozamnak felel meg.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Az egyes állampapírok piaci helyzetéről, volatilitásáról részletes adatokat, valamint a kibocsájtási tájékoztatót az ÁKK alább megnevezett honlapján lehet elérni (www.akk.hu).
- Az egyes termékek tőzsdei kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat a Budapesti Értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: www.bet.hu → *Kereskedési adatok* → *Államkötvények*, a www.bet.hu → *Adatszolgáltatás* → *Befektetőknek*, végfelhasználóknak és www.bet.hu → *Adatszolgáltatás* → *Referenciaadatok* → *Referenciaadatok a BÉT honlapján*).

- Az egyes termékek OTC kereskedési adatairól, piaci helyzetéről az ÁKK, PSZÁF honlapján és a Takarékbank honlapján lehet tájékozódni (<http://www.takarekbank.hu/takarekbank/hu/befektetésektreasuryszolgaltatasok/befektetesek/kotvenyebesbefekteteseijegyek.html>, www.akk.hu → KELER OTC forgalom, www.pszaf.hu → Szakmai oldalak → Közzétételek → Tőzsdén kívüli értékpapír forgalom a befektetési szolgáltatók jelentései alapján (OTC))
- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók) , melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garántálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

2.7. Strukturált kötvények

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: saját számlás kereskedés
- Piac: Budapesti Értéktőzsde (BÉT), Takarékbank (mint tőzsdén kívüli piac, OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: nem (beépített opcióval rendelkezik)
- Tőkeáttétel: nincs
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: részleges
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele vétel esetén a szükséges pénz)*
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: nincs
- Garancia: a Bank tőkegaranciája, BEVA által biztosított
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő, mérsékelten kockázatvállaló és a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján a kockázatvállaló, a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfél számára elérhető, nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A strukturált kötvények esetében a kötvény kamatának kifizetése valamilyen mögöttes eszköz vagy eszközcsoport teljesítményének a függvénye. Ugyanakkor e kötvénytípus esetében is tulajdonképpen egy, a kötvény kibocsátójának nyújtott hitelről van szó, így a hitelezési kockázattal is szükséges kalkulálni a befektetési döntés során.

A kötvény- és részvényprofil kombinációja

A strukturált kötvények kombinálhatják például a kötvény- és a részvényprofil. Hozamkockázat-szerkezetük kialakításuktól függően különböző lehet. Ezeknél a kötvényeknél

egy sor fantázia-gazdag elnevezést találunk a termékekre. Az elnevezésbeli és szerkezeti különbségek ellenére lényegében olyan kötvények, amelyek kamatozása egy index, egy devizapár vagy részvénykosár, vagy egyéb pénzügyi termék értékének, illetve ezek egymáshoz viszonyított arányuk alakulásához van kötve.

A Takarékbank által kibocsátott strukturált kötvények általános jellemzői

A Bank jellemzően rövid futamidejű kötvényeket bocsát ki. Tízezer forintos névértékű címletekben történik a kibocsátás. Jellemzően 3 kamatfizetési periódussal rendelkeznek és a tőkét a futamidő végén törleszti a Bank. A kötvények definíciójából adódóan a Bank vállalja, hogy a névértéket visszafizeti a kötvénytulajdonosoknak. Továbbá a befektetés a BEVA által biztosított. A kötvényt a Bank az előre meghatározott árfolyamon visszaváltja az Ügyfél kívánságára.

A kamatfizetések jellemzően félévenként vannak. Az első és a harmadik kamatfizetés kuponja általában előre rögzített, fix. Így ilyen kamatfizetési profil esetén az Ügyfél biztosan tudja ezen kamatfizetésekkor a kamatfizetés nagyságát.

Az eddigi kibocsátási gyakorlat alapján a második kamatfizetési periódus kuponjának a nagysága előre nem rögzített. Ez jellemzően egy piaci változó értékéhez kötött. Ennek a változónak a kibocsátás utáni mozgása határozza meg a kamatot. A kibocsátáskor előre kialakításra kerül az a szabályrendszer, amely alapján a kamat meg lesz határozva. A változó jellemzően egy vagy több részvény, részvényindex, devizaárfolyam, befektetési alap, stb..

A kamatot meghatározó függvény változatos formákat ölthet. A változó alakulásából való százalékos részesedés kikötése éppúgy előfordul, mint egy felső határérték (cap) rögzítése. A konstrukció jellege miatt a kamat pontos nagysága és ezáltal a kötvény értékének alakulása a futamidő alatt előre nem meghatározható.

KOCKÁZATOK

Fizetőképességi kockázat: a kötvény hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, így a kötvényhez kapcsolódó kifizetések teljesítése a kibocsátó aktuális pénzügyi és gazdasági stabilitásának a függvénye. A strukturált kötvény vásárlásakor így kulcsfontosságú a kibocsátó helyzetének felmérése.

Kamatváltozási kockázat / Árfolyamkockázat a futamidő alatt: a kötvény árfolyama a mögöttes termék árfolyamváltozásának és az aktuális kamatkörnyezet futamidő alatti mozgásával párhuzamosan folyamatosan változhat. Lejárat előtti értékesítés esetében ezért a potenciális árfolyamveszteség kockázatával is szükséges számolni.

PÉLDA

Az XYZ kötvény a Takarékbank Zrt. által kibocsátott kötvény. Az Ügyfél 10 000 forint névértéknyit vesz a fentebbi kötvényből. Az első periódusban fix 2%-os éves kamatot fizet, a második periódus kifizetése egy „X” részvényindex áralakulásának a függvénye, azaz a

részvényindex hozamának 80%-a, de minimum 0%, míg a harmadik periódusban is fix 1,5%-os az éves kamat.

Mint az látható, a strukturált kötvény kifizetése a hagyományos kötvényekéhez hasonlóan tartalmaz fix komponenst is, ugyanakkor a második periódusban a kötvény kamata egy mögöttes eszköz – jelen esetben egy részvényindex – teljesítményének függvénye. Ez a hibrid forma biztosítja a befektető számára a kedvező piaci folyamatokból történő részesedést, míg véd a kedvezőtlen elmozdulások okozta potenciális veszteségektől. Ha a részvényindex jól teljesít, akkor kiemelkedő hozamot biztosít, azonban gyengén teljesítése esetében a második periódusban alacsony kamatot biztosít a kötvény.

A strukturált kötvények minden esetben visszafizetik a tőkét, így a kevésbé kockázatvállaló Ügyfelek számára is jó választást jelenthetnek.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Az egyes mögöttes termékek piaci helyzetéről, volatilitásáról részletes adatokat, valamint a kibocsátási tájékoztatót az adott terméket kibocsátó honlapján találja meg.
- A visszaváltási árfolyamokat az egyes kibocsátásokhoz tartozó Nyilvános ajánlattétel és Végleges feltételek tájékoztatók tartalmazzák.
- Az adott termék kibocsátójának közzétételeit a www.kozzetetelek.hu és Takarékbank, Takarékinvest honlapján lehet elérni (<http://www.takarekbank.hu/takarekbank/hu/egyeb/Nyilvanoskotveny.html>, http://www.takarekinvest.hu/takarekinvest/hu/termekek_es_szolgaltatasok/kotvenyek.html).
- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Takarékbank az általa alkalmazott devizaárfolyamokat a honlapján teszi közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megővését biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektető-

- védelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
- a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garantálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
 - A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

2.8. Vállalati kötvények

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára vagy saját számlás kereskedés
- Piac: Budapesti Értéktőzsde (BÉT), Takarékbank (mint tőzsdén kívüli piac, OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: nem
- Tőkeáttétel: nincs
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: nincs
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele vétel esetén a szükséges pénz, eladás esetén pedig az adott kötvény megléte)*
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő ügyfél számára nem megfelelő, a mérsékelt kockázatvállaló és kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján a mérsékelt kockázatvállaló és kockázatvállaló ügyfelek számára elérhető, illetve nyújtható, a kockázatkerülő ügyfél számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A gazdaság hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjait „vállalati kötvények” néven foglaljuk össze. Vállalati kötvény kibocsátója bármely gazdasági szegmens szereplője lehet, beleértve a bankszektor is. Adott esetben ezek a kötvények is kibocsáthatók fedezett formában, ahol a vállalat általános fizetőképességén túl konkrét fedezetek is nevesítésre kerülnek a kötvény kibocsátási tájékoztatójában.

Vállalati kötvény vásárlásával tulajdonképpen hitelt nyújtunk a kötvény kibocsátójának, a hitel visszafizetése, valamint a kamatok teljesítése pedig az adott cég fizetőképességétől függ. Ebből fakadóan minél stabilabb egy cég helyzete és kedvezőbbek jövőbeli kilátásai, annál kisebb kockázatot hordoz kötvényeinek megvásárlása a befektető számára, ami csökkenti a kötvény elvárt hozamát. Így természetesen ez esetben is érvényesül a magasabb kockázat-magasabb elvárt hozam általános érvényű befektetési szabálya. Kockázatkerülő ügyfeleknek így a stabilabb, jobb hitelminősítéssel rendelkező vállalatok által kibocsátott kötvények ajánlhatóak, míg a több kockázatot is vállalni hajlandó ügyfelek a kockázatosabb, alacsonyabb besorolású papírokat is választhatják. Fontos kiemelni, hogy a kötvény futamideje alatt változhat a kibocsátó hitelminősítése, pénzügyi stabilitása, így a kibocsátó helyzetének nyomon követése a futamidő alatt ajánlott.

A vállalati kötvények konkrét kialakítása sokféle lehet, a részletekről a mindenkor kötvényfeltételek adnak felvilágosítást.

KOCKÁZATOK

Fizetőképességi kockázat

A kötvény hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, így a kötvényhez kapcsolódó kifizetések teljesítése a kibocsátó aktuális pénzügyi és gazdasági stabilitásának a függvénye. Vállalati kötvény vásárlásakor így kulcsfontosságú a kibocsátó helyzetének felmérése.

Kamatváltozási kockázat / Árfolyamkockázat a futamidő alatt

A kötvény árfolyama a kibocsátó hitelkockázatában bekövetkező változással és az aktuális kamatkörnyezet futamidő alatti mozgásával párhuzamosan folyamatosan változhat. Lejárat előtti értékesítés esetében ezért a potenciális árfolyamvesztés kockázatával is szükséges számolni.

PÉLDA

1. példa:

Az Ügyfél vesz az XYZ vállalat által kibocsátott, 2025-ben lejáratú vállalati kötvényt (a Tájékoztató megírásának időpontjában a minősítése BB+). Éves fix kupon: 3,875%, ami nem azonos a kötvény által biztosított hozammal, melynek mértéke a kötvényárfolyamának függvényében ennél alacsonyabb és magasabb is lehet. Az adott piaci árfolyam főként az XYZ vállalat pénzügyi és gazdasági helyzetének, a kockázatmentes hozam alakulásának és az általános piaci likviditási szituációnak a függvénye.

Tételezzük fel, hogy a kötvény jelenlegi nettó ára – a nettó ár nem tartalmazza a felhalmozott kamatot – a névértékre vetítve 80%. A felhalmozott kamat legyen a példánkban 1,2%, így a bruttó ár 81,2%, azaz ez a kötvény teljes ára. (A felhalmozott kamat az utolsó kuponfizetés és a kötvény vásárlásáig eltelt idő között a kötvény által hozott kamat, ami még a kötvény előző tulajdonosát illeti.)

A vállalati kötvények jelentős hányada likvid piaccal rendelkezik, így a kötvényt lejárat előtt is értékesíteni tudjuk, illetve természetesen lejáratig tarthatjuk.

Vizsgáljuk meg azt az esetet, amikor a kötvényt lejárat előtt értékesíti az Ügyfél, példánkban 2023-ban, 90%-os nettó ár mellett, ami feleljen meg 91,5%-os bruttó árnak. Ebben az esetben a kötvény által biztosított jövedelem három részből tevődik össze. Egyrészt az árfolyamnyereségből, másrészt kamatbevételekből, harmadrészt a kamatbevételek potenciális újra befektetési hozamából.

Az árfolyamnyereség jelen esetben a 80%-os bekerülési nettó ár és az értékesítési 90%-os nettó ár közötti különbségből képződik. A kamatbevételek az évente megkapott 3,875%-os, névértékre vetített kuponfizetéseket foglalják magukban. A kötvény jövedelmének utolsó komponense alatt pedig a kötvény által biztosított kuponok potenciális újra befektetésének hozamát értjük. Természetesen kamatvesztés a kuponfizetés időpontjától távol eső időpontban sem ér minket, hiszen ezt a megszolgált kamatot a bruttó árban foglalt felhalmozott kamat formájában az értékesítéskor megkapjuk, számunkra ez kamatbevételt jelent.

2. példa:

Vegyük a fenti kötvényt, amelyet az Ügyfél az előbb említett feltételekkel megvásárol. Azonban az XYZ vállalat piaci, pénzügyi helyzete meggyengül. Ennek hatására az általa kibocsátott kötvény ára csökkenni kezd. Az Ügyfél 75%-os árfolyamon adja el a kötvényt kamatfizetés után. Ekkor az Ügyfél veszteséget szenved el. 100 000 forintos névérték esetén 5 000 forintos veszteség könyvelhető el, amelyet csökkent a kifizetett kamat, azaz 3 875 forint a kupon után.

3. példa:

A lejárat előtt történő értékesítés alternatívája a lejáratig való tartás. Normál esetben ez azt jelenti, hogy 2025-ben a kibocsátó cég 100%-on visszavásárolja a kötvényt. A kötvény által biztosított hozam kalkulálási módja innentől kezdve megegyezik a lejárat előtti értékesítés esetében használttal.

Összességében a kötvény egyszerre biztosíthat árfolyamnyereséget és kamatbevételt is, ráadásul a lejárat előtt kifizetett kuponok újra befektethetők, és így addicionális hozamot generálhatnak.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Budapesti Értéktőzsdén kötni szándékozott ügyletet a tőzsde terméklistáján szereplő vállalati kötvényre lehet. (Bővebben: www.bet.hu → Piacok és termékek → Termékcsoporthoz → Terméklista → Vállalati kötvény)
- Az egyes termékek piaci helyzetéről, volatilitásáról részletes adatokat, valamint a kibocsátási tájékoztatót a PSZÁF által működtetett Közzétételek honlapon lehet elérni (www.kozzetetelek.hu).
- Az egyes termékek tőzsdei kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat a Budapesti Értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: www.bet.hu → Kereskedési adatok → Államkötvények, [a www.bet.hu](http://www.bet.hu) → Adatszolgáltatás → Befektetőknek, végfelhasználóknak és www.bet.hu → Adatszolgáltatás → Referenciaadatok → Referenciaadatok a BÉT honlapján, www.allampapir.hu).
- Az egyes termékek OTC kereskedési adatairól, piaci helyzetéről a PSZÁF honlapján lehet tájékozódni (www.akk.hu → KELER OTC forgalom, www.pszaf.hu → Szakmai oldalak → Közzétételek → Tőzsdén kívüli értékpapír forgalom a befektetési szolgáltatók jelentései alapján (OTC))
- Az adott termék kibocsátóinak közzétételeit a www.kozzetetelek.hu-n lehet elérni
- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések)
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garantálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).

- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

3. Devizatermékek

3.1.1. Margin határidős deviza adásvétele (elszámolásos)

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: saját számlás kereskedés
- Piac: Takarékbank (mint tőzsdén kívüli piac, OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: van
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele szükséges letét megléte az ügyfél számláján)*
- Letéti követelmény mértéke:
 - alapletét: a Bank által meghatározott letétigény (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Központi banki szolgáltatások → Befektetések → Treasury szolgáltatások → Árfolyamkockázati termékek → Határidős deviza ügylet)
 - változó letét: aktuális nem realizált veszteség mértékének megfelelő értékű letét
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: létezik
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott), míg a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem megfelelő,
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek részére nyújtható, míg a kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *
 - *amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz
 - Tőzsdén kívüli opciós és határidős deviza adásvételi keretszerződés
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A határidős devizaügylet megállapodás az Ügyfél és a Takarékbank Zrt. között egy meghatározott összegű deviza (minimum 100.000 EUR vagy azzal egyenértékű más deviza), meghatározott (jövőbeli) időpontban (7-365 nap, illetve napon belül), meghatározott árfolyamon történő eladásáról, illetve megvételéről.

A határidős ár egyrészt a spot (jelenlegi) árfolyamtól, másrészt a devizák adott futamidőre vonatkozó kamatkülönbségétől függ. A határidős ár és a spot ár különbségét swap differenciának (swap pontoknak) nevezzük. Prémiumról beszélünk, ha az alapdeviza határidős árfolyama magasabb, mint spot árfolyama, azaz a swap differenciát hozzáadjuk a spot árfolyamhoz. Diszkontról beszélünk, ha az alapdeviza határidős árfolyama alacsonyabb, mint spot árfolyama, azaz a swap differenciát levonjuk a spot árfolyamból.

Köthető forint és egy másik deviza ellenében, de két külföldi deviza között is, melyekre a Takarékbank Zrt. jegyez spot árfolyamot.

A Takarékbank Zrt. bizonyos limiteket alkalmaz, illetve fedezetet kér (az alapügylet 4-10%-a erejéig) az ügyféltől, a teljesítési kockázat fedezésére. A határidős devizaügyletet az Ügyfél kérésének megfelelően a Takarékbank a tőzsdén kívüli (OTC) piacon köti meg.

KOCKÁZATOK

A margin határidős deviza adásvétel (elszámolásos) kockázatainak felmérése összetett szemléletmódot igényel. A kockázat nagyrészt a devizák árfolyamának alakulásától függ.

A devizában kötött ügyletek és a határidős ügyletek nagymértékű kockázatokat hordoznak magukban. A kezdeti letét összege viszonylag alacsony a devizák vagy a határidős ügyletek értékével összehasonlítva, tehát az ügyletek „meghitelezéssel” vagy „tőkeáttétellel” működnek. A viszonylag kis piaci mozgások arányosan nagyobb hatást fejtenek ki a letétként elhelyezett, illetve elhelyezendő pénzalapokra nézve; ez a tény az Ügyfél ellen és az Ügyfél érdekében egyaránt dolgozhat. Előfordulhat, hogy a kezdeti letét teljes elvesztését fedeznie kell, ráadásul további letétet kell elhelyeznie ahhoz, hogy fenntartsa pozícióját. Ha a piac az Ügyfél pozíciójával szemben mozog, a letétszintek emelkednek, akár olyan felszólítást is kaphat, hogy rövid időn belül számottevő összegű további letétet helyezzen el az adott pozíció fenntartásához. Amennyiben nem teljesíti a kiegészítő finanszírozásra vonatkozó kérést az előírt határidőn belül, a pozícióját veszteséggel felszámolják, továbbá az ebből eredő hiányért is felelős marad.

PÉLDA

Az ügyfél január 19-én vásárol 1 000 000 X devizát (forint ellenében) június 7-i határidőre 278 forintos árfolyamon. Az ügylet alapletét-igénye ($278 \times 1\,000\,000 \times 8\% =$) 22 240 000 forint.

a) eset:

Amennyiben lejáratkor X árfolyama 281 forint, úgy az ügyfél 3 000 000 forint nyereséget ért el, amely a 22 240 000 forint alapletétre vetítve 13,48%. **Vegyük észre, hogy az alaptermék árában bekövetkező változásnál (+1,12 %) jelentősen nagyobb mértékben változott az ügyfél eredménye (14,05 %).**

b) eset:

Amennyiben lejáratkor X árfolyama 265 forint, úgy az ügyfél 13 000 000 forint veszteséget ért el, amely a 22 240 000 forint alapletétre vetítve -31,47%. **Vegyük észre, hogy az alaptermék árában bekövetkező változásnál (-4,67%) jelentősen nagyobb mértékben változott az ügyfél eredménye.**

EGYÉB TUDNIVALÓK

- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Kamatok, piaci adatok, elemzések).
- A letéti követelmények a Takarékbank honlapján megtalálhatók (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Központi banki szolgáltatások → Befektetések → Treasury szolgáltatások → Árfolyamkockázati termékek → Határidős deviza ügylet)
- A Takarékbank az adott deviza piaci helyzetéről napi szinten nyújt információkat (www.takarekbank.hu → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Magunkról → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),

- az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíció.

3.1.2. Tőzsdei deviza futures adásvétele

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára
- Piac: Budapesti Értéktőzsde (BÉT)
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: van
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele a szükséges letét megléte az ügyfél számláján)*
- Letéti követelmény mértéke:
 - alapletét: KELER KSZF leiratában szereplő letét mértékének megfelelő letét (www.kelerkszf.hu → Szabályozói iratok → Leiratok → Devizakontraktusok garanciavállalási díjak),
 - változó letét: alapletét mértékének megfelelő letét.
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: létezik
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott), míg a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem megfelelő,
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek részére nyújtható, míg kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *
 - *amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz
 - Budapesti Értéktőzsde Zrt. szabványosított származékos ügyleteire vonatkozó bizományosi keretszerződés

(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A futures a határidős ügylet speciális típusa. A forward ügylet egy adott pillanatban kötött szerződés a termékek szállítására egy bizonyos jövőbeni időpontban a szerződéskötés időpontjában meghatározott áron. A futures-ök tőzsdén kereskedett határidős kontraktusok. Az egyes kontraktusok szerződési feltételei rögzítettek, az adott tőzsde szabályai szerint. Rögzített megállapodás áll fenn a partnerek között, amely alapján a feleknek joguk és kötelességük van megvenni/eladni az adott jövőbeni időpontban az eszköz adott mennyiségét az előre meghatározott kötési árfolyamon.

A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. a deviza futures (tőzsdei) adásvételi ügyleteket a Budapesti Értéktőzsdén köti meg. Ezért a forgalmazott deviza futures (tőzsdei) ügyletek lejáratát, devizanemeit, alapletét igénye, elszámolása stb. a Budapesti Értéktőzsde mindenkor aktuális szabályzatai szerint kerülnek meghatározásra.

KOCKÁZATOK

A deviza futures (tőzsdei) adásvétel kockázatainak felmérése összetett szemléletmódot igényel. A kockázat nagyrészt a devizák árfolyamának, illetve a kamatszint alakulásától függ. A devizában kötött ügyletek és a határidős ügyletek nagymértékű kockázatokat hordoznak magukban. A kezdeti letét összege viszonylag alacsony a devizák vagy a határidős ügyletek értékével összehasonlítva, tehát az ügyletek „meghitelezéssel” vagy „tőkeáttétellel” működnek. A viszonylag kis piaci mozgások arányosan nagyobb hatást fejtenek ki a letétként elhelyezett, illetve elhelyezendő pénzalapokra nézve; ez a tény az Ügyfél ellen és az Ügyfél érdekében egyaránt dolgozhat. Előfordulhat, hogy a kezdeti letét teljes elvesztését fedeznie kell, ráadásul további letétet kell elhelyeznie ahhoz, hogy fenntartsa pozícióját. Ha a piac az Ügyfél pozíciójával szemben mozog, a letét szintek emelkednek, akár olyan felszólítást is kaphat, hogy rövid időn belül számottevő összegű további letétet helyezzen el az adott pozíció fenntartásához. Amennyiben nem teljesíti a kiegészítő finanszírozásra vonatkozó kérést az előírt határidőn belül, a pozícióját veszteséggel felszámolják, továbbá az ebből eredő hiányért is felelős marad.

PÉLDA

Az Ügyfél január 6-án vásárol 1 000 kontraktus (1 kontraktus 1 000 X devizával egyezik meg), azaz 1 000 000 X devizát (forint ellenében) március 31-i határidőre 279 forintos árfolyamon. Az ügylet alapletét igénye 22 000 000 forint.

1. példa:

Amennyiben lejáratkor X árfolyama 282 forint, úgy az ügyfél 3 000 000 forint nyereséget ért el, amely a 22 000 000 forint alapletére vetítve 13,64%. ***Vegyük észre, hogy az alaptermék árában bekövetkező változásnál (+1,12%) jelentősen nagyobb mértékben változott az ügyfél eredménye (+13,64 %).***

2. példa:

Amennyiben lejáratkor X árfolyama 272 forint, úgy az ügyfél 7 000 000 forint veszteséget ért el, amely a 22 000 000 forint alapletétre vetítve -31,82%. **Vegyük észre, hogy az alaptermék árában bekövetkező változásnál (-2,67%) jelentősen nagyobb mértékben változott az ügyfél eredménye.**

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Konkrét ügyletet a Budapesti Értéktőzsde mindenkor hatályos terméklistáján szereplő deviza futuresekre lehet kötni. (Bővebben: www.bet.hu → Piacok és termékek → Termékcsoportok → Termékek kategóriánként → Származékos piac → Határidős deviza)
- Az egyes termékek kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat a Budapesti Értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: www.bet.hu → Kereskedési adatok → Származékos piac, a www.bet.hu → Adatszolgáltatás → Befektetőknek, végfelhasználóknak és www.bet.hu → Adatszolgáltatás → Referenciaadatok → Referenciaadatok a BÉT honlapján).
- A mögöttes termékek piaci helyzetéről adatokat a Takarékbank honlapján lehet találni (www.takarekbank.hu → Árfolyamok, hozamok, kamatok)
- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Kamatok, piaci adatok, elemzések).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Magunkról → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garantálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),

- az összeférhetetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíció.

3.1.3. Tőzsdei deviza opció adásvétele

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára
- Piac: Budapesti Értéktőzsde (BÉT)
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: van
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele a szükséges pénz/letét megléte az ügyfél számláján)*
- Letéti követelmény mértéke:
 - alapletét: KELER KSZF leiratában szereplő letét mértékének megfelelő letét (www.kelerkszf.hu → Szabályozói iratok → Leiratok → Devizakontraktusok garanciarendszere leirat),
 - változó letét: alapletét mértékének megfelelő letét.
- Pótlólagos befizetési kötelezettség:
 - Opció jogosultjaként (hosszú pozíció) nincs
 - Opció kötelezettjeként (rövid pozíció) van
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott), míg a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem megfelelő,
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek részére nyújtható, míg kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

- Budapesti Értéktőzsde Zrt. szabványosított származékos ügyleteire vonatkozó bizományosi keretszerződés
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A devizaopció arra biztosít jogot tulajdonosának, hogy külföldi devizát vegyen meg vagy adjon el meghatározott összegű másik devizáért cserébe.

A devizaopció egyedi megállapodás két fél között, amely jogot biztosít az opció vevőjének adott devizaösszeg előre meghatározott árfolyamon és időben történő eladására/vételére. Az opció eladója kötelezettséget vállal a vevővel szemben az adott devizaösszeg meghatározott árfolyamon és időben történő vételére/eladására. Az ügylet megkötésekor az opció ellenértékeként a vevő prémiumot kell fizessen.

Devizaopciók típusai:

Long call (vételi lehetőség): az opció vásárlója az opciós díj megfizetése ellenében egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon jogosult az adott deviza megvásárlására.

Short call (eladási kötelezettség): az opció kiírója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal arra, hogy az adott devizát egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon eladja.

Long put (eladási lehetőség): az opció vásárlója az opciós díj megfizetése ellenében egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon jogosult az adott deviza eladására.

Short put (vételi kötelezettség): az opció kiírója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal arra, hogy az adott devizát egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon megvásárolja.

Tőzsdei devizaopciók lejáratairól, a kontraktusok méretéről, jellemzőiről a Budapesti Értéktőzsde aktuális szabályzatában lehet tájékozódni.

KOCKÁZATOK

A tőzsdei devizaopció adásvétel kockázatainak felmérése összetett szemléletmódot igényel. A kockázat nagyrészt a devizák árfolyamának, illetve a kamatszint, valamint a volatilitás alakulásától függ.

A devizában kötött ügyletek és a határidős ügyletek nagymértékű kockázatokat hordoznak magukban. A kezdeti letét összege viszonylag alacsony a devizák vagy a határidős ügyletek értékével összehasonlítva, tehát az ügyletek „meghitelezéssel” vagy „tőkeáttétellel” működnek. A viszonylag kis piaci mozgások arányosan nagyobb hatást fejtenek ki a letétként elhelyezett, illetve elhelyezendő pénzalapokra nézve; ez a tény az Ügyfél ellen és az Ügyfél érdekében egyaránt dolgozhat. Előfordulhat, hogy a kezdeti letét teljes elvesztését fedeznie kell, ráadásul további letétet kell elhelyeznie ahhoz, hogy fenntartsa pozícióját. Ha a piac az Ügyfél pozíciójával szemben mozog, a letét szintek emelkednek, akár olyan felszólítást is kaphat, hogy rövid időn belül számottevő összegű további letétet helyezzen el az adott pozíció

fenntartásához. Amennyiben nem teljesíti a kiegészítő finanszírozásra vonatkozó kérést az előírt határidőn belül, a pozícióját veszteséggel felszámolják, továbbá az ebből eredő hiányért is felelős marad.

PÉLDA

1. példa:

Az Ügyfél január 21-én 500 (500 000 X deviza) kontraktus X deviza long call (vételi jog) típusú opciót vásárol június 2-i lejáratral 275 forintos kötési árral, amely opcióért 650 000 forintot fizet.

a) eset:

X árfolyama június 2-án délben a Magyar Nemzeti Bank által megállapított fixing szerint 270 forint. Ez esetben az Ügyfél opciója értéktelenül fut ki. További joga, kötelezettsége ebből az opcióból nem származik. Az opciós díjat az ügyfél elvesztette.

b) eset:

X árfolyama június 2-án délben a Magyar Nemzeti Bank által megállapított fixing szerint 278 forint. Ez esetben az Ügyfél a 275 forint és 278 forint közötti különbségre jogosult (a jelen példában ez $3 \times 500\,000 = 1\,500\,000$ forint), amely az elszámolást követő első munkanapon kerül jóváírásra a számláján. Tiszta profitjának kiszámításához ezt az összeget csökkenteni kell az általa befizetett opciós díjjal (650 000 forint), ami ilyenképpen 850 000 forint.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Konkrét ügyletet a Budapesti Értéktőzsde mindenkor hatályos terméklistáján szereplő deviza opciókra lehet kötni. (Bővebben: www.bet.hu → Piacok és termékek → Termékcsoportok → Termékek kategóriánként → Származékos piac → Deviza opció)
- Az egyes termékek kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat a Budapesti Értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: www.bet.hu → [Kereskedési adatok](#) → Származékos piac, a www.bet.hu → [Adatszolgáltatás](#) → Befektetőknek, végfelhasználóknak és www.bet.hu → [Adatszolgáltatás](#) → Referenciaadatok → Referenciaadatok a BÉT honlapján).
- A mögöttes termékek piaci helyzetéről adatokat a Takarékbank honlapján lehet találni (www.takarekbank.hu → Árfolyamok, hozamok, kamatok)
- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Kamatok, piaci adatok, elemzések).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Magunkról → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a

befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:

- a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garántálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
 - A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíció.

3.1.4. Margin deviza opció adásvétele (elszámolásos)

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: saját számlás kereskedés
- Piac: Takarékbank (mint tőzsdén kívüli piac, OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: van
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele szükséges letét megléte az ügyfél számláján)*
- Letéti követelmény mértéke:
 - alapletét: megegyezik a margin határidős deviza adásvétel letéti igényeivel (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Központi banki szolgáltatások → Befektetések → Treasury szolgáltatások → Árfolyamkockázati termékek)
 - nem realizált veszteség összegét is szükséges fedezni.
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: létezik
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott), míg a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem megfelelő,
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek részére nyújtható, míg kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *
 - *amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz
 - Tőzsdén kívüli opciós és határidős deviza adásvételi keretszerződés
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A devizaopció arra ad jogot tulajdonosának, hogy egy bizonyos devizát vegyen meg vagy adjon el meghatározott összegű másik devizáért cserébe.

A devizaopció egyedi megállapodás két fél között, amely jogot biztosít az opció vevőjének adott devizaösszeg előre meghatározott árfolyamon és időben történő eladására/vételére. Az opció eladója kötelezettséget vállal a vevővel szemben az adott devizaösszeg meghatározott árfolyamon és időben történő vételére/eladására. Az ügylet megkötésekor az opció ellenértékeként a vevő prémiumot kell fizessen.

Létezik európai és amerikai típusú opció. Az európai opció csak az opció lejáratakor érvényesíthető, az amerikai opció az opció időtartama alatt bármikor lehívható.

Devizaopciók típusai:

Long call (vételi lehetőség): az opció vásárlója az opciós díj megfizetése ellenében egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon jogosult az adott deviza megvásárlására.

Short call (eladási kötelezettség): az opció kiírója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal arra, hogy az adott devizát egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon eladja.

Long put (eladási lehetőség): az opció vásárlója az opciós díj megfizetése ellenében egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon jogosult az adott deviza eladására.

Short put (vételi kötelezettség): az opció kiírója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal arra, hogy az adott devizát egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon megvásárolja.

Az (elszámolásos) margin devizaopció adásvétel sajátosságai

A devizaopciós megbízás a Takarékbank által jegyzett minden devizára lehetséges a meghatározott minimális összeg (100 000 EUR vagy annak megfelelő más deviza) felett.

A Takarékbank Zrt. bizonyos limiteket alkalmaz, illetve fedezetet kér (az alapügylet 4-10%-a) az ügyféltől a teljesítési kockázat fedezésére.

Az opció ára az opciós díj, melyet mindig az opció „vevője” fizet meg. Az opciós díj megfizetése: T+2 nap forintban. Deviza/deviza pozíció esetén az opciós díjat a változó devizában határozzák meg, amelyet a marginos ügyfélnél a változó deviza Bank által jegyzett külkereskedelmi középárfolyamán forintosítják.

KOCKÁZATOK

Az (elszámolásos) margin devizaopció-adásvétel kockázatainak felmérése összetett szemléletmódot igényel. A kockázat nagyrészt a devizák árfolyamának, illetve a kamatszint alakulásától függ.

A devizában kötött ügyletek és a határidős ügyletek nagymértékű kockázatokat hordoznak magukban. A kezdeti letét összege viszonylag alacsony a devizák vagy a határidős ügyletek értékével összehasonlítva, tehát az ügyletek „meghitelezéssel” vagy „tőkeáttétellel” működnek. A viszonylag kis piaci mozgások arányosan nagyobb hatást fejtenek ki a letétként elhelyezett, illetve elhelyezendő pénzalapokra nézve; ez a tény az Ügyfél ellen és az Ügyfél érdekében egyaránt dolgozhat. Előfordulhat, hogy a kezdeti letét teljes elvesztését fedeznie kell, ráadásul további letétet kell elhelyeznie ahhoz, hogy fenntartsa pozícióját. Ha a piac az Ügyfél pozíciójával szemben mozog, a letét szintek emelkednek, akár olyan felszólítást is kaphat, hogy rövid időn belül számottevő összegű további letétet helyezzen el az adott pozíció fenntartásához. Amennyiben nem teljesíti a kiegészítő finanszírozásra vonatkozó kérést az előírt határidőn belül, a pozícióját veszteséggel felszámolják, továbbá az ebből eredő hiányért is felelős marad.

PÉLDA

1. példa

Az Ügyfél január 21-én 500 000 X devizára long call (vételi jog) típusú opciót vásárol március 2-i lejáratú 275 forintos küszöbárral, amely opcióért 650 000 forintot fizet.

a) eset:

X árfolyama március 2-án délután a bankközi piacon 270 forint. Ez esetben az Ügyfél opciója értéktelenül fut ki. További joga, kötelezettsége ebből az opcióból nem származik. Az opciós díjat az ügyfél elvesztette.

b) eset:

X árfolyama március 2-án délután a bankközi piacon 278 forint. Ez esetben az Ügyfél a 275 forint és 278 forint közötti különbségre jogosult.

A jelen példában ez $3 \times 500\,000 = 1\,500\,000$ forint, amelyet a második banki munkanapon írják jóvá a számláján. Tiszta profitjának kiszámításához ezt az összeget csökkenteni kell az általa befizetett opciós díjjal (650 000 forint), ami ilyenképpen 850 000 forint.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Kamatok, piaci adatok, elemzések).

- A letéti követelmények a Takarékbank honlapján megtalálhatók (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Központi banki szolgáltatások → Befektetések → Treasury szolgáltatások → Árfolyamkockázati termékek)
- A Takarékbank az adott deviza piaci helyzetéről napi szinten nyújt információkat (www.takarekbank.hu → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Magunkról → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíció.

3.1.5. Deviza opció adásvétele (szállítósos)

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: saját számlás kereskedés
- Piac: Takarékbank (mint tőzsdén kívüli piac, OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: van
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele a szükséges opciós prémium megléte az ügyfél számláján)*
 - Letéti követelmény mértéke: nincs, nem értelmezhető
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: létezik
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott), míg a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem megfelelő,
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek részére nyújtható, míg kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *
 - *amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz
 - Tőzsdén kívüli opciós és határidős deviza adásvételi keretszerződés (Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A devizaopció arra biztosít jogot tulajdonosának, hogy egy devizát vegyen meg vagy adjon el meghatározott összegű másik devizáért cserébe.

A devizaopció egyedi megállapodás két fél között, amely jogot biztosít az opció vevőjének adott devizaösszeg előre meghatározott árfolyamon és időben történő eladására/vételére. Az opció eladója kötelezettséget vállal a vevővel szemben az adott devizaösszeg meghatározott árfolyamon és időben történő vételére/eladására. Az ügylet megkötésekor az opció ellenértékeként a vevő prémiumot kell, hogy fizessen.

Devizaopciók típusai:

Long call (vételi lehetőség): az opció vásárlója az opciós díj megfizetése ellenében egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon jogosult az adott deviza megvásárlására.

Short call (eladási kötelezettség): az opció kiírója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal arra, hogy az adott devizát egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon eladja.

Long put (eladási lehetőség): az opció vásárlója az opciós díj megfizetése ellenében egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon jogosult az adott deviza eladására.

Short put (vételi kötelezettség): az opció kiírója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal arra, hogy az adott devizát egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon megvásárolja.

A (szállítási) devizaopció adásvétel sajátosságai

A szállítási ügyletek jellemzője, hogy az Ügyfélnek az ügyletből származó jogát vagy kötelezettségét kitevő összeg teljes egészében konvertálásra kerül.

A devizaopció-adásvétel (szállítási) ügyletet a Magyar Takarékszövetkezeti Bank jellemzően a főbb devizanemekben teszi elérhetővé. Az opciók futamideje az egy évet nem haladhatja meg.

KOCKÁZATOK

A devizaopció adásvétel (szállítási) kockázatainak felmérése összetett szemléletmódot igényel. A kockázat nagyrészt a devizák árfolyamának alakulásától függ.

A devizában kötött ügyletek és a határidős ügyletek nagymértékű kockázatokat hordoznak magukban. A kezdeti letét összege viszonylag alacsony a devizák vagy a határidős ügyletek értékével összehasonlítva, tehát az ügyletek „meghitelezéssel” vagy „tőkeáttétellel” működnek. A viszonylag kis piaci mozgások arányosan nagyobb hatást fejtenek ki a letétként elhelyezett, illetve elhelyezendő pénzalapokra nézve; ez a tény az Ügyfél ellen és az Ügyfél érdekében egyaránt dolgozhat. Előfordulhat, hogy a kezdeti letét teljes elvesztését fedeznie kell, ráadásul további letétet kell elhelyeznie ahhoz, hogy fenntartsa pozícióját. Ha a piac az Ügyfél pozíciójával szemben mozog, a letét szintek emelkednek, akár olyan felszólítást is kaphat, hogy rövid időn belül számottevő összegű további letétet helyezzen el az adott pozíció

fenntartásához. Amennyiben nem teljesíti a kiegészítő finanszírozásra vonatkozó kérést az előírt határidőn belül, a pozícióját veszteséggel felszámolják, továbbá az ebből eredő hiányért is felelős marad.

PÉLDA

Az Ügyfél január 21-én 100 000 X devizára long call (vételi jog) típusú opciót vásárol június 2-i lejáratú 275 forintos küszöbárral, amely opcióért 600 000 forintot fizet.

a) eset:

X árfolyama június 2-án délben a bankközi piacon 270 forint. Ez esetben az Ügyfél opciója értéktelenül fut ki. További joga, kötelezettsége ebből az opcióból nem származik. Az opciós díjat az ügyfél elvesztette.

b) eset:

X árfolyama június 2-án délben a bankközi piacon 280 forint. Ez esetben az Ügyfél jogosult arra, hogy a 275 forintos árfolyamon 100 000 X devizát vásároljon, amely devizaösszeg a második banki munkanap kerül jóváírásra a devizaszámláján. Amennyiben a megvásárolt X devizát piaci áron értékesíti, 500 000 forint profitra tesz szert, de az opciós díjat is figyelembe véve 100 000 Ft-ot veszített az ügyleten.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Kamatok, piaci adatok, elemzések).
- A Takarékbank az adott deviza piaci helyzetéről napi szinten nyújt információkat (www.takarekbank.hu → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Magunkról → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektető-

védelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),

- az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.

A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíció.

3.1.6. Deviza határidős (forward) adásvétele

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: saját számlás kereskedés
- Piac: Takarékbank (mint tőzsdén kívüli piac, OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: nincs
- Letéti követelmény: van (az Ügyfél - az ügyletkötéssel egyidejűleg - köteles a Takarékbanknál pénzügyi biztosítékként elhelyezni az ügylet forint ellenértékére vetített az alábbi helyen szereplő táblázat százalékos értékét: www.takarekbank.hu → Központi Bank → Központi banki szolgáltatások → Befektetések → Treasury szolgáltatások → Árfolyamkockázati termékek)
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: létezik (*a Bank fenntartja magának a jogot, hogy nagy piaci ármozgások esetén a pénzügyi biztosíték mértékét módosítsa*)
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott), míg a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem megfelelő (nem ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek részére nyújtható, míg kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A **határidős** (forward) ügylet egy adott pillanatban kötött szerződés a termékek szállítására egy bizonyos jövőbeni időpontban a szerződéskötés időpontjában meghatározott áron.

A szállítási ügyletek jellemzője, hogy az Ügyfélnek az ügyletből származó jogát vagy kötelezettségét kitevő összeg teljes egészében konvertálásra kerül.

A deviza határidős adásvétel (szállítási) ügylet minimális futamideje az üzletkötés + 2 banki munkanapon túli lejárat, míg maximális futamideje 370 nap. Az ügylet nagysága minimum 100 000 EUR, vagy ennek megfelelő devizaösszeg. (Ettől való eltérés engedélyköteles)

KOCKÁZATOK

A deviza határidős adásvétel (szállítási) ügylet kockázatainak felmérése összetett szemléletmódot igényel. A kockázat nagyrészt a devizák árfolyamának alakulásától függ.

A devizában kötött ügyletek és a határidős ügyletek nagymértékű kockázatokat hordoznak magukban. A kezdeti letét összege viszonylag alacsony a devizák vagy a határidős ügyletek értékével összehasonlítva, tehát az ügyletek „meghitelezéssel” vagy „tőkeáttétellel” működnek. A viszonylag kis piaci mozgások arányosan nagyobb hatást fejtenek ki a letétként elhelyezett, illetve elhelyezendő pénzalapokra nézve; ez a tény az Ügyfél ellen és az Ügyfél érdekében egyaránt dolgozhat. Előfordulhat, hogy a kezdeti letét teljes elvesztését fedeznie kell, ráadásul további letétet kell elhelyeznie ahhoz, hogy fenntartsa pozícióját. Ha a piac az Ügyfél pozíciójával szemben mozog, a letétszintek emelkednek, akár olyan felszólítást is kaphat, hogy rövid időn belül számottevő összegű további letétet helyezzen el az adott pozíció fenntartásához. Amennyiben nem teljesíti a kiegészítő finanszírozásra vonatkozó kérést az előírt határidőn belül, a pozícióját veszteséggel felszámolják, továbbá az ebből eredő hiányért is felelős marad.

Míg az azonnali piacokon alapesetben először meg kell venni a terméket, majd a cél annak magasabb árfolyamon történő eladása (a rövidre eladás, vagyis a kölcsönvett papír értékesítése azzal a céllal, hogy majd olcsóbban visszavegyük, Magyarországon például igen nehézkes a részvényt piacon), a határidős piacon ugyanúgy lehet emelkedésre, mint eladásra játszani.

Fontos hogy az Ügyfélnek, aki határidős ügyletet köt, fel kell készülnie arra, hogy a pozíciót finanszíroznia is kell, az esetleges kedvezőtlen piaci árelmozdulás miatt elszámolásra kerülő napi veszteséget a letéten felül biztosítani kell. Ez azt jelenti, hogy hosszabb távú spekulációnál hiába találja el az Ügyfél az áralakulás irányát a teljes időtáv alatt, ha a rövidebb távú, számára kedvezőtlen irányú ingadozásokat nem tudjuk finanszírozni.

Amennyiben a lejárat nap előtt két banki munkanappal a nettósítás nem végezhető el, azaz az Ügyfélnek nyitott pozíciója marad és üzleti órák végéig pozíciójáról nem rendelkezik, az üzletkötő prolongáló határidős (1 hetes) árat jegyez (a fedezeti követelmények megléte esetén).

PÉLDA

Az Ügyfél január 19-én vásárol 1 000 000 X devizát (forint ellenében) június 7-i határidőre 278 forintos árfolyamon. Az ügylet alapletét-igénye ($278 \times 1\,000\,000 \times 8\% =$) 22 240 000 forint.

a) eset:

Amennyiben lejáratkor X árfolyama 281 forint, úgy az ügyfél 3 000 000 forint nyereséget ért el, amely a 22 240 000. forint alapletétre vetítve 13,48%. ***Vegyük észre, hogy az alaptermék árában bekövetkező változásnál (+1,12 %) jelentősen nagyobb mértékben változott az Ügyfél eredménye (14,05 %).***

b) eset:

Amennyiben lejáratkor X árfolyama 265 forint, úgy az Ügyfél 13 000 000 forint veszteséget ért el, amely a 22 240 000. forint alapletétre vetítve -31,47%. ***Vegyük észre, hogy az alaptermék árában bekövetkező változásnál (-4,67%) jelentősen nagyobb mértékben változott az Ügyfél eredménye.***

EGYÉB TUDNIVALÓK

- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Kamatok, piaci adatok, elemzések).
- A Takarékbank az általa alkalmazott devizaárfolyamokat a honlapján teszi közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Magunkról → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A

Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközként.

- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

3.1.7. Kétdevizás opciós befektetés

I. A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: saját számlás kereskedés (A betétbe beágyazott módon saját számlás kereskedés pénzügyi eszközzel (európai típusú devizaopcióval). Tekintettel a termék összetett volta, a Bank a terméket befektetési szolgáltatás keretén belül kezeli és az elhelyezett betétet az ügyfél szempontjából befektetésnek tekinti.)
- Piac: Takarékbank (mint tőzsdén kívüli piac, OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: igen, beágyazott opció
- Tőkeáttétel: nincs
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: *részleges (részletekért lásd. a Kockázatok fejezetet)*
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele a szükséges pénz megléte az ügyfél számláján)*
- Letéti követelmény mértéke: a termék lekötött betét része
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: nincs
- Garancia: a betét összegére OBA védelem
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő ügyfél számára nem megfelelő, a mérsékelten kockázattűrő és kockázattűrő ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján a mérsékelten kockázattűrő és kockázattűrő ügyfelek számára elérhető, illetve nyújtható, a kockázatkerülő ügyfél számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *
 - *amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz
 - Keretszerződés kétdevizás opciós befektetési ügyletekhez
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésmenták jegyzéke)

II. ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A kétdevizás opciós befektetés a normál lekötött betétnél magasabb kamatot fizető befektetési forma, amelynél a piaci kamatok fölötti kamatprémiumért cserébe a betétet elhelyező ügyfél devizaárfolyam-kockázatot vállal. A kockázat a kötésnapj azonnali (spot) devizaárfolyam és a kötésnap meg határozott feltételes átváltási árfolyam közötti lehetséges eltérésből fakad, ami a kétdevizás opciós befektetés lejáratát megelőző két munkanap érvényes aktuális piaci devizaárfolyamokhoz képest kedvezőtlenebb szinten történő átváltást (konverziót) jelenthet.

A termékben lévő beágyazott opciók általános tulajdonságai

Short call (eladási kötelezettség): az opció kiírója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal arra, hogy az adott devizát egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon eladja.

Short put (vételi kötelezettség): az opció kiírója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal arra, hogy az adott devizát egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon megvásárolja.

A kétdevizás opciós befektetés jellemzői

A kétdevizás opciós befektetés egy normál lekötött betét és egy beépített opció komponensből áll össze. Az ügyfél által kiírt opció prémiuma – azaz short pozíció felvétele az opcióban, - biztosítja a piaci kamatok fölötti kamatprémium fedezetét, és ezzel párhuzamosan ez a komponens jelenti a kétdevizás opciós befektetésben megtestesülő feltételes átváltási (konverziós) kötelezettséghez kapcsolódó kockázatot is.

Négy devizanemben lehet a befektetést megtenni; Ft, CHF, EUR, USD. A befektetés megkötésekor meg kell határozni, hogy melyik devizaárfolyamra kíván az Ügyfél kockázatot vállalni.

A betét maximális futamideje egy év lehet. A betét nem mondható fel és nem vihető el, óvadékként viselkedik.

A kétdevizás opciós befektetésnek alapvetően két típusa van. Amennyiben az Ügyfél forint vagy más deviza betétet helyez el a Bankban, úgy a magasabb kamatért cserébe tulajdonképpen egy short put opciós pozíciót (vételi kötelezettséget adott devizában) vállal fel. Amennyiben a betét lejáratát megelőző második munkanapon a forint vagy az elhelyezett betét devizanemének árfolyama magasabb a kötési árnál, akkor az ügyfél forintban vagy az elhelyezett betét devizanemében megkapja a befektetésének az összegét és a kamatot is. Ellenben, ha a forint vagy az elhelyezett betét devizanemének árfolyama alacsonyabb, mint a kötési ár, akkor az Ügyfél a kamatot megkapja forintban vagy az elhelyezett betét devizanemében, míg a kezdeti befektetés összegét a Bank átkonvertálja az adott devizára a kötési árfolyamon számolva.

A másik típus az, amikor az Ügyfél USD, CHF avagy EUR betétet helyez el. Ekkor egy short call pozíciót (eladási kötelezettséget adott devizában) vállal fel az Ügyfél. Vagyis ha a befektetés lejáratát megelőző második munkanapon a devizaárfolyam a kötési ár alatt van, akkor az Ügyfél a kamatot is és a kezdeti befektetés összegét is az eredeti devizanemben kapja meg. Ellenben, ha a devizaárfolyam magasabb a kötési árnál, akkor a kezdeti befektetés összegét forintra, vagy más devizára konvertálva kapja meg, amely konverzió a kötési áron történik meg, míg a kamat az eredeti devizanemben kerül kifizetésre az Ügyfél részére.

III. KOCKÁZATOK

Az Ügyfél többféle kockázattal is szembesül. A kezdeti befektetést, azaz magát a betétet az OBA biztosítja a Hpt. 213.§-ában foglalt kivételekkel. A betétbiztosítás részletes feltételeit a szerződés mellékletét képező Tájékoztató betétbiztosításról c. tájékoztató tartalmazza.

Az ügyfél devizaárfolyam-kockázatot vállal fel a beágyazott deviza opció miatt. A forint alapú betétes azt kockáztatja, hogy amennyiben a kétdevizás opciós befektetés lejáratát megelőző két munkanap /12:00 CET/ az azonnali (spot) árfolyam alatta van a kétdevizás opciós befektetés megkötésekor meghatározott feltételes átváltási árfolyamnak, úgy átváltásra (konverzióra) kerül sor, méghozzá a feltételes átváltási árfolyamon. Így tehát forintja helyett devizát kap kézhez, számára kedvezőtlenebb árfolyamon, mint kapott volna az elszámolási napon a szabad piacon. (Amennyiben tehát a lejárat napján nincs szüksége devizára, és konverzióra kerül sor (visszaváltja a devizáját forintra), akkor a szabadpiacon átváltási veszteséget realizál. A veszteség mértéke a piaci ár és a feltételes átváltási árfolyam különbségétől függ. Ezt a veszteséget a piaci ár felett kamat csökkenti.) Ugyanez vonatkozik a USD és CHF devizákban EUR-val szemben elhelyezett kétdevizás opciós betétekre is, azonban ezekben az esetekben az árfolyamfigyelés a kétdevizás opciós befektetés lejáratát megelőző második munkanapon /10:00 ECT, New York Time/ történik.

Megfordítva, a deviza alapú betétes azt kockáztatja, hogy amennyiben a kétdevizás opciós befektetés lejáratát megelőző két munkanap /12:00 CET/ az azonnali (spot) árfolyam felette van a kétdevizás opciós befektetés megkötésekor meghatározott feltételes átváltási árfolyamnak, úgy átváltásra (konverzióra) kerül sor, méghozzá a feltételes átváltási árfolyamon. Így tehát devizája helyett forintot vagy más devizát kap kézhez, számára kedvezőtlenebb árfolyamon, mint kapott volna az elszámolási napon a szabad piacon. (Amennyiben tehát a lejárat napján devizára van szüksége, és konverzióra kerül a sor (a forintját vagy devizáját visszaváltja devizára), akkor a szabadpiacon átváltási veszteséget realizál. A veszteség mértéke a piaci ár és a feltételes átváltási árfolyam különbségétől függ. Ezt a veszteséget a piaci ár felett kamat csökkenti.). A betétet nem lehet felmondani a futamidő során. Továbbá az Ügyfél kis mértékű kamatkockázatot is fut, hiszen a futamidő alatt a kamatok emelkedhetnek, míg a betét fix kamatozása. Ugyanez vonatkozik az EUR-ban USD-ral vagy CHF-kal szemben elhelyezett kétdevizás opciós betétekre is, azonban ezekben az esetekben az árfolyamfigyelés a kétdevizás opciós befektetés lejáratát megelőző második munkanapon /10:00 ECT, New York Time/ történik.

IV. PÉLDA

1. példa:

Az Ügyfél január 1-én 100 millió forintot helyez el lekötött betétként a kétdevizás opciós befektetésben január 31-i lejáratral és január 29-i megfigyelési dátummal (befektetés lejáratát

megelőző két munkanap). A feltételes átváltási árfolyam 250, míg a betét lekötésekor érvényes spot árfolyam legyen 255 X /HUF, a piaci kamat 0.8 %. A betétre fizetett kamat legyen 1.1%, ami az aktuális normál betéti kamathoz képest kamatprémiumot hordoz (0.3 %-ot). A 0.3 % kamatkülönbség testesíti meg a beépített opció kamatprémiumát, melyet a Bank fizet meg az Ügyfél által „kiírt” opcióért. A 1.1%-ot az ügyfél minden esetben megkapja, a kamatot forintban fizetik ki.

a) eset:

Amennyiben az aktuális spot árfolyam január 29-én 12:00-kor 260 X /HUF, úgy nem történik konverzió, a betétet és a kamatot az Ügyfél forintban kapja meg. Azaz 100 millió forinton felül kap még 91 666 forint kamatot.

b) eset:

Amennyiben az aktuális spot árfolyam január 29-én 12:00-kor 245 X/HUF, úgy konverzióra kerül sor. Azaz az Ügyfél 400 000 X devizát kap a tőkéje után és további 91 666 forint kamatot. Ez azt jelenti, hogy a jelenlegi forint árfolyamon 98 millió forintot kapott vissza a tőkéjéből a 100 millióhoz képest. A konverzió elszenvedett veszteséget csökkenni a kamat, így a teljes veszteség 1 908 333 forint a befektetésen. Ezt a veszteséget az Ügyfél akkor realizálná, ha a megvásárolt devizát azonnal piaci áron visszaváltaná forintra.

2. példa:

Az Ügyfél január 1-én 100 000 Y devizát helyez a Bankban kétdevizás opciós befektetésben. A betét lejáratát június 30., vagyis ekkor a megfigyelési dátum június 28-a (befektetés lejáratát megelőző két munkanap). A feltételes átváltási árfolyam 180 Y /HUF, a piaci kamat 0,1%. Az Ügyfél 0,5%-os kamatot kap a betéte után. A 0,4% pontos különbség az Ügyfél által „kiírt” vételi (short call) opció prémiumát testesíti meg.

a) eset:

Amennyiben június 28-án délben az aktuális forint árfolyam 178 Y/HUF, akkor ez az árfolyam alatta van a feltételes átváltási árfolyamnak, így az opciót nem hívják le. Az Ügyfél megkapja a betétjét és az utána járó kamatot Y devizában, azaz 102 500 Y devizát kap az Ügyfél.

b) eset:

Amennyiben június 28-án az aktuális forint árfolyam 183 Y/HUF, akkor a vételi opciót lehívják az Ügyféllel szemben. Azaz a 100 000 Y devizát átváltják a feltételes átváltási árfolyamon, így az Ügyfél kap 2 500 Y devizát kamatot, míg 18 millió forintot a kezdeti befektetése után. Az aktuális piaci árfolyamokon számolva a betét értéke 98 360 Y deviza, amely így 1 640 Y deviza veszteséget jelent, ha az Ügyfél azonnal visszaváltja a befektetését. Azonban ezt a veszteséget ellensúlyozza a kapott kamat, így végül az aktuális piaci árakon számolva 860 Y deviza nyereséget könyvelhet el az Ügyfél.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- A mögöttes termékek piaci helyzetéről adatokat a Takarékbank honlapján lehet találni (www.takarekbank.hu → Árfolyamok, hozamok, kamatok)
- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Kamatok, piaci adatok, elemzések).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Magunkról → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megővását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektető-védelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíció.

3.1.8. Egzotikus opciók adásvétele

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára
- Piac: Takarékbank (mint tőzsdén kívüli piac, OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: van
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: további letét bekérése miatt előfordulhat
- Letéti követelmény: az ügylet megkötésének feltétele a pozíció nyitásához szükséges letéti követelmény ügyfél általi teljesítése.
 - *Barrier típusú opciók esetén:*
 - alapletét: megegyezik a margin határidős deviza adásvétel letéti igényeivel (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Központi banki szolgáltatások → Befektetések → Treasury szolgáltatások → Árfolyamkockázati termékek)
 - változó letét: aktuális nem realizált veszteség mértékének megfelelő értékű letét
 - *Bináris típusú opció esetén:* Az ügylet megkötésének időpontjában az ügyfélnek fedezetet kell a Bank részére nyújtani, a fedezet mértéke a szerződésben foglalt összeg forintba átszámított összegének 100 %-a.
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott), míg a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem megfelelő,
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek részére nyújtható, míg kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

 - Tőzsdén kívüli egzotikus deviza opciós bizományosi adásvételi keretszerződés

(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

Az **egzotikus opciók** olyan termékek, amelyek különböznek az egyszerű, plain vanilla (call, put) opcióktól.

AZ EGZOTIKUS OPCIÓK CSOPORTOSÍTÁSA:

A Takarékbank ügyfelei az alábbi egzotikus opciókra köthetnek ügyleteket:

Barrier típusú opciók

A barrier típusú opciók olyan egyszerű (plain vanilla) európai opciók, amelyek kiegészítésképpen egy vagy két korlátot tartalmaznak, amelyek megszüntetik vagy aktiválják az opciót (ezt „trigger level”-nek is szokták nevezni). Éppen ezért ezeket *trigger opcióknak* is nevezik. A korlát az opció egész élete folyamán érvényben van, és mint olyan egy amerikai típusú korlátként értelmezhető.

Típusai:

- **Knock out (ko):** Ez egy barrier típusú opció, ami abban különbözik a vanilla típustól, hogy kiegészítésképpen egy korlátot is tartalmaz. Ha az alaptermék ára eléri a korlátot, az opció elértéktelenedik. Amennyiben lejáratig nem éri el a korlátot, az opció ugyanakkora kifizetéssel jár, mint egy vanilla európai típusú opció. Vételi opció esetén a korlátnak spot érték alatt kell lennie (ez esetben down-and-out típusról beszélünk). Eladási opció esetén a korlátnak spot érték felett, kell lennie (ez esetben up-and-out típusról beszélünk). A kulcsfontosságú az, hogy az opció elértéktelenedik, amint „out of the money”-ba kerül, vagy veszít értékéből. A szabályos knock out opciónak két fajtája létezik. Az egyik a **normál knock out**, más néven out of the money knock out. Ebben az esetben a lehívási árfolyam vételi opció esetén a korlát felett lesz, eladási opciónál pedig alatta. Ez azt jelenti, hogy ha eléri a korlátot, az alapul szolgáló európai opciónak relatív alacsony ára lesz és nem lesz belső értéke. A knock out opció másik fajtája az **in the money knock out**, amelynél a lehívási árfolyam vételi opció esetén a korlát alatt lesz, eladási opciónál pedig felette. Ez azt jelenti, hogy ha eléri a korlátot, az alapul szolgáló európai opciónak relatív magas ára lesz és belső értéke. Ez még mindig szabályos knock out-nak minősül, mert az alapul szolgáló európai opció „out of the money”-ba kerül, vagy veszít értékéből, amint elértéktelenedik. Nem szabad összetéveszteni őket a **reverse knock out**-tal, ahol az opció akkor elértéktelenedik el, ha „in the money”-ba kerül vagy értéke növekszik.
- **Knock in (ki):** Ez egy barrier típusú opció, ami abban különbözik a vanilla típustól, hogy kiegészítésképpen egy korlátot is tartalmaz. Ha az alaptermék ára eléri a korlátot, az opció aktiválódik. A kifizetés ekkor a vanilla európai opcióval azonos lesz. Amennyiben lejáratig nem éri el a korlátot, az alapul szolgáló opció nem aktiválódik. Vételi opció (vagyis down-and-in típus) esetén a korlátnak spot érték alatt kell maradnia. Eladási opció (vagyis az up-and-in) esetén a korlátnak a spot érték felett kell lennie. Ez azt jelenti, hogy az opciót aktiválják, ha az alapul szolgáló opció „out of the money”-ba kerül. A szabályos knock in opciónak két fajtája létezik. Az egyik a **normal knock in**, más néven out of the money knock in. Ebben az esetben a lehívási árfolyam vételi opció esetén spot érték felett lesz, eladási opciónál pedig alatta. Ez azt jelenti, hogy ha eléri a korlátot, az alapul szolgáló európai opciónak relatív alacsony ára lesz és nem lesz belső értéke. A knock in opció másik fajtája az **in the money knock in**, amelynél a lehívási árfolyam vételi opció esetén a korlát alatt lesz, eladási opciónál pedig felette. Ez azt jelenti, hogy ha eléri a korlátot, az alapul szolgáló európai opciónak relatív magas ára lesz és belső értéke. Ez

még mindig szabályos knock in-nek minősül, mert az alapul szolgáló európai opció „out of the money”-ba kerül, vagy veszít értékéből, amint értékesé válik. Nem szabad összetéveszteni őket a **reverse knock in**-nel, ahol az opció akkor válik értékesé, ha „in the money”-ba kerül vagy értéke növekszik.

- **Reverse knock out (rko):** Ez egy barrier típusú opció, ami abban különbözik a vanilla típustól, hogy kiegészítésképpen egy korlátot is tartalmaz. Ha az alaptermék ára eléri a korlátot, az opció elértéktelenedik. A legfontosabb különbség a szabályos knock out és a reverse knock out között abban mutatkozik meg, hogy itt az opció megszűnik, ha „in the money”-ba kerül vagy értéke növekszik. Amennyiben lejáratig nem éri el a korlátot, a kifizetés ugyanaz lesz, mint a vanilla európai opciónál. A maximális kifizetés a korlát által behatárolt, ugyanakkor a szabályos vanilla európai opció korlátlan potenciális kifizetéssel rendelkezik. Vételi opció (vagyis up-and-out típus) esetében a korlát a spot érték felett lesz, míg eladási opció (vagyis down-and-out típus) esetében alatta.
- **Reverse knock in (rki):** Ez egy barrier típusú opció, ami abban különbözik a vanilla típustól, hogy kiegészítésképpen egy korlátot is tartalmaz. Ha az alaptermék ára eléri a korlátot, az aktivál egy európai opciót. A legfontosabb különbség a szabályos knock in és a reverse knock in között abban mutatkozik meg, hogy itt az opció aktiválódik, ha „in the money”-ba kerül vagy értéke növekszik. Amint az alapul szolgáló opció aktiválódik, a kifizetés azonos lesz a vanilla európai opcióval. Ha az alaptermék ára nem éri el a korlátot, az opció nem aktiválódik. Vételi opció (vagyis up-and-in típus) esetében a korlát a spot érték felett lesz, míg eladási opciónál (vagyis down-and-in típusnál) alatta.
- **Double knock out (dko):** Ez egy barrier típusú opció, ami abban különbözik a vanilla típustól, hogy kiegészítésképpen két korlátot is tartalmaz. Ha az alaptermék ára eléri bármelyik korlátot, az opció elértéktelenedik. Az egyik korlát szabályos, a másik fordított, és úgy állapítják meg őket, hogy az egyik a kezdő spot ráta fölé, a másik, pedig az alá esik. Ha lejáratig egyik korlátot sem éri el, az opció ugyanakkora kifizetéssel jár, mint egy azonos értékű európai opció.
- **Double knock in (dki):** Ez egy barrier típusú opció, ami abban különbözik a vanilla típustól, hogy kiegészítésképpen két korlátot is tartalmaz. Ha az alaptermék ára eléri bármelyik korlátot, az európai opció aktiválódik. A kifizetés ilyenkor azonos az európai opcióéval. Ha lejáratig egyik korlátot sem éri el, az opció nem aktiválódik.
- **Knock in and knock out (kiko):** Ez egy barrier típusú opció, ami abban különbözik az egyszerű vanilla típustól, hogy kiegészítésképpen két korlátot is tartalmaz. Két típusa létezik. Az egyik a **knock out until expiration** (lejáratig). Az első korlát a knock out barrier, amely megszünteti az opciót. A második korlát a knock in barrier, amely aktiválja az opciót. A knock out barrier lejáratig érvényes. Ez azt jelenti, hogy az opció elértéktelenedhet még mielőtt értéke megnőne. Ez tehát azután is érvényes, miután a knock in barrier-t elérte. Ha a knock out barrier-t éri el először, az opció megszűnik. Ha a knock in barrier-t éri el először, az alapul szolgáló európai opció aktiválódik. Ha a knock in barrier után eléri a knock out barrier-t, az opció megszűnik. Így a kifizetés lejáratkor azonos lesz a vanilla európai opcióéval, de csak abban az esetben, ha a knock in, és nem a knock out barrier-t érte el. A szabályos és a fordított korlátok bármilyen kombinációja lehetséges. Azonban ha mindkét korlát a spot azonos oldalára esik, a knock in barrier a spot és a knock out barrier között kell, hogy legyen. A második típus a **knock out until knock in**. Az első korlát a knock out barrier. Ha ezt eléri, az opció megszűnik. A második korlát a knock in barrier. Ha ezt éri el először, az opció egyszerű vanilla opcióvá válik és az első korlát nem érvényes többé. A kifizetés ilyenkor azonos a vanilla európai opcióéval. Egy szabályos és egy fordított korlát kombinációja jön létre, és a spot a két korlát közé kell, hogy essen.

Bináris típusú opciók

A bináris opció a barrier típusú opció egy sajátos fajtája. Bináris opció esetében a korlát (vagy trigger level) nem aktiválja és nem szünteti meg az egyszerű vanilla európai opciót, ami lehetővé teszi, hogy a vevő egy bizonyos áron tudjon venni illetve eladni. A korlát áttörése aktiválja vagy megszünteti a fix összegű kifizetést a bináris opció tulajdonosa számára. Ha a korlát áttörése aktiválja a kifizetést, akkor ez lejáratkor történik. A korlát az opció egész élete folyamán érvényben van, és mint olyan egy amerikai típusú korlátként értelmezhető. Ezeket az opciókat úgy is nevezik, hogy „American style digitals” vagy „all or nothing opciók”. A kifizetés a választott pénznemnek bármelyikében lehetséges.

Típusai:

- **One touch (ot):** A one touch típusú opció vevője előre fizeti a prémiumot, lejáratkor pedig fix kifizetést kap, ha az opció a one touch trigger-t bármikor is a lejárat előtt elérte. Amennyiben lejáratig nem éri el a one touch trigger-t, nincs kifizetés. A kifizetés a választott pénznemnek bármelyikében lehetséges.
- **No touch (nt):** A no touch típusú opció vevője előre fizeti a prémiumot, lejáratkor pedig fix kifizetést kap, feltéve hogy az opció nem érte el lejáratig a no touch trigger-t. Amennyiben lejáratig bármikor is elérte a no touch trigger-t, nincs kifizetés.
- **Double no touch (dnt):** A double no touch esetében két trigger létezik, ezért ezt „range binary”-nak is szokták nevezni. Ez esetben akkor történik kifizetés, ha a spot a „set range”-n belül marad az opció egész élete során. Az egyik trigger a kezdeti spot felett lesz, a másik pedig alatta. A double no touch vevője előre fizeti a prémiumot, lejáratkor pedig fix összegű kifizetést kap, ha az opció a lejáratig egyik trigger-t sem érte el. Ha a két trigger bármelyikét is elérte a lejárat előtt, akkor nincs kifizetés. A kifizetés a választott pénznemnek bármelyikében lehetséges.
- **Double one touch (dot):** A double one touch esetében két trigger létezik, ezért ezt „range binary”-nak is szokták nevezni. Ez esetben akkor történik kifizetés, ha a spot valamikor az opció élete során kimozdul a „set range”-ból. Az egyik trigger a kezdeti spot felett lesz, a másik pedig alatta. A double one touch vevője előre fizeti a prémiumot, lejáratkor pedig fix összegű kifizetést kap, ha az opció a lejáratig bármelyik trigger-t is elérte. Amennyiben a két trigger egyikét sem érte el a lejárat előtt, nincs kifizetés. A kifizetés a választott pénznemnek bármelyikében lehetséges.

Partial window/barrier

Az opciók e fajtájának sajátossága, hogy tartozik hozzájuk egy részkorlát (partial barrier) is. Ez azt jelenti, hogy a korlát csak két választott dátum között érvényes. A részfutamidő (trigger) kezdő dátuma a teljesítési naptól kezdve bármikor lehetséges. Záró dátuma pedig bármikor lehet a kezdő dátuma és az opció lejáratá között. Ez a csoport magába foglalja a részkorlátos és a bináris opciókat egyaránt. *Halasztott bináris opciónak* is szokták nevezni.

Típusai:

- **Window knock out (pbko):** Ez egyszerű vanilla típusú opció egy korláttal, ami csak az opció életének egy részében hatásos. A trigger kezdeti dátuma előtt ez egy vanilla európai opció. A knock out barrier a trigger kezdő dátumától fogva érvényes. Ha a trigger záró dátuma előtt eléri a knock out barrier-t, az opció megszűnik. Ha nem éri el, úgy működik tovább, mint egy vanilla európai opció. A részfutamidő kezdő dátuma a teljesítési naptól kezdve bármikor lehetséges. Záró dátuma pedig bármikor lehet a kezdő dátuma és az opció lejáratá között. A korlát ebben az esetben szabályos (regular barrier). Lsd. A knock out-nál.

- **Window knock in (pbki):** Ez egyszerű vanilla típusú opció egy korláttal, ami csak az opció életének egy részében hatásos. A trigger kezdeti dátuma előtt ez egy vanilla európai opció. A knock in barrier a trigger kezdő dátumától fogva érvényes. Ez azt jelenti, hogy a knock in barrier-t el kell érni a részfutamidő (partial barrier) alatt ahhoz, hogy az opció aktiválódjon. Ha az opció a részfutamidő során értékesé válik, akkor lejáratig egyszerű vanilla európai opcióként működik tovább. Amennyiben az opció nem válik értékesé a részfutamidő során, a részfutamidő végén lejár. A részfutamidő kezdő dátuma a teljesítési naptól kezdve bármikor lehetséges. Záró dátuma pedig bármikor lehet a kezdő dátuma és az opció lejáratá között. A korlát ebben az esetben szabályos (regular barrier). Lsd. A knock in-nél.
- **Window reverse knock out (pbrko):** Ez egyszerű vanilla típusú opció egy korláttal, ami csak az opció életének egy részében hatásos. A trigger kezdeti dátuma előtt ez egy vanilla európai opció. A knock out barrier a trigger kezdő dátumától fogva érvényes. Ha a trigger záró dátuma előtt eléri a knock out barrier-t, az opció megszűnik. Ha nem éri el, úgy működik tovább, mint egy vanilla európai opció. A részfutamidő kezdő dátuma a teljesítési naptól kezdve bármikor lehetséges. Záró dátuma pedig bármikor lehet a kezdő dátuma és az opció lejáratá között. A korlát ebben az esetben fordított (reverse barrier). Lsd. A reverse knock out-nál.
- **Window reverse knock in (pbrki):** Ez egyszerű vanilla típusú opció egy korláttal, ami csak az opció életének egy részében hatásos. A trigger kezdeti dátuma előtt ez egy vanilla európai opció. A knock in barrier a trigger kezdő dátumától fogva érvényes. Ez azt jelenti, hogy a knock in barrier-t el kell érni a részfutamidő (partial barrier) alatt ahhoz, hogy az opció aktiválódjon. Ha az opció a részfutamidő során értékesé válik, akkor lejáratig egyszerű vanilla európai opcióként működik tovább. Amennyiben az opció nem válik értékesé a részfutamidő során, a részfutamidő végén lejár. A részfutamidő kezdő dátuma a teljesítési naptól kezdve bármikor lehetséges. Záró dátuma pedig bármikor lehet a kezdő dátuma és az opció lejáratá között. A korlát ebben az esetben fordított (reverse barrier). Lsd. A reverse knock in-nél.

KOCKÁZATOK

Az egzotikus opciók adásvétele kockázatainak felmérése összetett szemléletmódot igényel. A kockázat nagyrészt a devizák árfolyamának alakulásától függ.

A devizában kötött ügyletek és a határidős ügyletek nagymértékű kockázatokat hordoznak magukban. A kezdeti letét összege viszonylag alacsony a devizák vagy a határidős ügyletek értékével összehasonlítva, tehát az ügyletek „meghitelezéssel” vagy „tőkeáttétellel” működnek. A viszonylag kis piaci mozgások arányosan nagyobb hatást fejtenek ki a letétként elhelyezett, illetve elhelyezendő pénzalapokra nézve; ez a tény az Ügyfél ellen és az Ügyfél érdekében egyaránt dolgozhat. Előfordulhat, hogy a kezdeti letét teljes elvesztését fedeznie kell, ráadásul további letétet kell elhelyeznie ahhoz, hogy fenntartsa pozícióját. Ha a piac az Ügyfél pozíciójával szemben mozog, a letét szintek emelkednek, akár olyan felszólítást is kaphat, hogy rövid időn belül számottevő összegű további letétet helyezzen el az adott pozíció fenntartásához. Amennyiben nem teljesíti a kiegészítő finanszírozásra vonatkozó kérést az előírt határidőn belül, a pozícióját veszteséggel felszámolják, továbbá az ebből eredő hiányért is felelős marad.

PÉLDA

Az Ügyfél március 3-án egy **double no touch** egzotikus opciós ügyletet köt. Az ügylet főbb paraméterei a következők:

Alaptermék: X/HUF

Lejárat: Május 3.

Alsó korlát: X/HUF 253

Felső korlát: X/HUF 283

Összeg: HUF 10 000 000

Ügyfél által fizetett összeg: HUF 2 000 000

a) eset: az alaptermék árfolyama nem éri el sem az alsó, sem a felső korlátot

Amennyiben az X/HUF árfolyamra március 3. és május 3. között kötés kizárólag a 253-as alsó és a 283-as felső korlát között történt, úgy az Ügyfél számláján május 5-ei értéknappal (2 banki munkanappal később) 10 000 000 forintot írnak jóvá.

b) eset: az alaptermék árfolyama eléri az alsó vagy a felső korlátot

Amennyiben az X/HUF árfolyamra március 3. és május 3. között történt kötés az alsó és felső korlát által meghatározott sávon kívül, akkor az opció elértéktelenedik, így az Ügyfél elveszti a befektetett 2 000 000 forintot.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Kamatok, piaci adatok, elemzések).
- A Takarékbank az általa alkalmazott devizaárfolyamokat a honlapján teszi közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Magunkról → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektető-

- védelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
- a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garantálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
 - A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

4. Részvény típusú termékek

4.1. Részvények

4.1.1. Tőzsdei részvény azonnali adásvétele

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára
- Piac: A termék elsődleges piaca, melyet a Bank a Bloomberg informatikai rendszer adatbázisa határoz meg (pl. BÉT-re bevezetett értékpapírok esetén: BÉT).
A BÉT-en kívüli szabályozott piacokat a befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében (Végrehajtási Politika) szereplő kereskedési partnereken keresztül éri el a Bank, a végrehajtási helyszín ezekben az esetekben a kereskedési partner.
- Származtatott (derivatív) termék: nem
- Tőkeáttétel: nincs
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: nincs
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele vétel esetén a szükséges pénz, eladás esetén pedig az adott részvény megléte)*
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő ügyfél számára nem megfelelő, a mérsékelt kockázatvállaló és kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján a mérsékelt kockázatvállaló és kockázatvállaló ügyfelek számára elérhető, illetve nyújtható, a kockázatkerülő ügyfél számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A **részvény** tulajdonviszonyt megtestesítő, lejárat nélküli értékpapír, amelyet részvénytársaságok alapításakor és tőkeemelésekor bocsátanak ki. A részvény névértéke a részvénytársaság alaptőkéjének egy adott hányadát testesíti meg, ennek alapján határozható meg a részvényesek tulajdonrésze, és ennek erejéig bír a részvényes tulajdonosi jogokkal (például osztalékhoz való jog, szavazati jog, likvidációs jog, jegyzési elsőbbségi jog). A részvények névértékének azonban semmi köze a részvény valódi értékéhez, piaci árához.

A részvények főbb típusai:

- **Forgalomképesség alapján:**
 - *bemutatóra szóló részvény*: szabadon átruházható
 - *névre szóló részvény*: tulajdonosa ismert, be van jegyezve a társaság részvénykönyvébe
- **Tagsági jogok alapján:**
 - *törzsrészvény*: a klasszikus alapjogokat testesíti meg
 - *elsőbbségi részvény*: tulajdonosa elsőbbséget élvez a törzsrészvényessel szemben (pl. osztalék, elővásárlás, szavazat, likvidációs hányad)
- **Egyéb részvényfajták:**
 - *dolgozói részvény*: csak a cég dolgozói és nyugdíjasai vásárolhatja meg
 - *saját részvény*: a cég saját részvényeit birtokolja

Részvénynek tekintendők a Bloomberg rendszer alábbi részvény alkategóriáiba sorolt értékpapírok:

- Common stock (törzsrészvény)
- Private security
- Receipt (külföldi részvényre vonatkozó letéti jegy)
- Preferred (elsőbbségi részvény)
- Trust and Partnership (üzleti részesedések, ide értve pl. a REIT (real estate investment trust - ingatlanbefektetési társaságok) típusú értékpapírokat is)
- MLP (master limited partnership - befektetési társaság, amelyett adó optimalizálási céllal hoztak létre)
- Miscellaneous (egyéb, részvényként viselkedő értékpapírok)

A részvények adásvétele történhet:

- **tőzsdén**, illetve
- OTC (tőzsdén kívüli) piacon.

Az ügyletek esedékessége alapján két piacot különíthetünk el:

- az *azonnali (prompt) piacot*, amelyen a kereskedett termék, illetve pénzületi ellenértéke az üzletkötést követően - az elszámolási eljárás szerint - néhány napon belül gazdát cserél, s ezt követően az üzletfelek egymással szemben semmilyen további követeléssel nem élnek; és

- a *határidős (futures) piacot*, amelyen a kereskedők egy előre meghatározott jövőbeli időpontra vonatkozó üzletet kötnek és pénzügyi pozíciójuk az üzlet lejártáig, illetve lejárat előtti zárásáig változhat.

Tőzsdei részvény azonnali (prompt) adásvétele: Azonnali adásvétel, melynek során a felek az adott értékpapír tulajdonjogának átruházásáról állapodnak meg. Ennek során rögzítésre kerül az értékpapír neve (ill. kódja), árfolyama, mennyisége, a vételár, a felek neve, ill. tőzsdei kódja. Tőzsdei ügylet esetén a teljesítési határidőt és a teljesítés módját a Központi Elszámolóház és Értéktár Zrt. (KELER) szabályzata határozza meg.

A megbízások típusai:

- **Időbeli érvényességük alapján*:**
 - *az adott napra érvényes (NAP) ajánlat:* csak az ajánlattétel napján érvényes, s ha nem teljesül, a nap végén törölődik az ajánlati könyvből;
 - *a visszavonásig érvényes (VVE) ajánlat:* érvényben marad, amíg a megbízó vissza nem vonja, de legfeljebb harminc napig élhet az ajánlat;
 - *az azonnali (MOST) ajánlat:* csak az ajánlati könyvbe történő beadás pillanatában érvényes, utána törölődik a rendszerből (pl. a piaci megbízás csak ilyen lehet);
 - *a szakaszajánlat:* az adott kereskedési szakasz végéig érvényes, utána törölődik a rendszerből;
 - *az adott időpontig érvényes ajánlat:* határozott ideig érvényes, de legfeljebb harminc napig.

*Az adott szabályozott piac időbeli hatályára vonatkozó szabályai a fentiektől eltérhetnek a szabályozott piaci kereskedési szabályai szerint.
- **Ár alapján:**
 - *piaci áras ajánlat:* amely az automatikus kereskedési rendszerbe történő bevitel pillanatában azonnal összepárosul az ajánlati könyvben lévő legjobb árú ellenajánlattal;
 - *limitáras ajánlat:* vétel (eladás) esetén az adott limitáron, vagy annál alacsonyabb (magasabb) áron történő teljesítés;
 - *stop limitáras ajánlat:* a limitár mellett egy másik ár, ún. küszöbár kerül meghatározásra, melyet ha elér a részvény árfolyama, akkor a megbízás limitáras ajánlatként kerül az ajánlati könyvbe;
 - *stop piaci áras ajánlat:* a meghatározott küszöbár elérése után a megbízás piaci áron teljesül.
- **Mennyiségi paraméterük alapján*:**
 - *RÉSZ ajánlat:* amely az árfeltétel teljesítése esetén részletekben is teljesíthető;
 - *MIND ajánlat:* amely csak az ajánlati mennyiség maradéktalan kielégítésével teljesíthető (ebben az esetben az ajánlat minimális árfolyamértéke az "A" kategóriába tartozó részvényeknél 50 millió, a többi részvélynél 25 millió forint);

*Az adott szabályozott piac mennyiségi kikötésre vonatkozó szabályai a fentiektől eltérhetnek a szabályozott piaci kereskedési szabályai szerint.

Azonnali ügyletek elszámolása: A részvénytörzsi kötetben kötött ügyletek elszámolása, gördülő módon a multilaterális nettósítás elve alapján zajlik. Az elszámolási ciklus hossza a részvénytörzsi kötetben három napos (T+3).

KOCKÁZATOK

- **Piaci kockázat:** a globális piaci helyzet, illetve az adott ország makrogazdasági (kamatpolitika, árfolyam-politika, költségvetés, infláció, fizetési mérleg stb.) vagy politikai (választások stb.) helyzetének alakulása.
- **Egyedi kockázat:** a részvénytársaság működéséből adódó kockázatot jelenti: mennyire kockázatos iparágban működik, eredménye mennyire éri el a várakozásokat, milyen tulajdonosai vannak, milyen a társaság menedzsmentje, milyen osztalékpolitikája van stb.
- Az egyedi, illetve a piaci kockázatokból adódóan a részvény **árfolyamában bekövetkezett változások** is kockázattal járnak. Ha külföldi részvénybe fektetjük a pénzünket, még **deviza kockázatot** és **országkockázatot** is futunk.

PÉLDA

Az Ügyfélnek 1 millió forint áll rendelkezésére, amiből részvényt szeretne vásárolni. Az adott részvény piaci ára 5 000 forint.

Piaci áron történő megbízás esetén a tőkéből 200 darabot tud vásárolni. Az elszámolás napja T+2, de ha már birtokolja a részvényt, rögtön tehet eladási ajánlatot is, nem kell megvárnia, hogy a részvény ténylegesen a számlájára kerüljön.

a) eset: A részvény árfolyama a vétel után 5 500 forintra emelkedik.

Ekkor *limitáras* eladási megbízást ad és 5 500 forinton értékesíti a részvényt, így realizált nyeresége - $(5\,500 - 5\,000) \times 200 \text{ darab} = 100\,000 \text{ forint}$, ami a befektetett tőkéhez viszonyítva 10%-os nyereség (költségekkel nem számolva).

b) eset: A részvény árfolyama a vétel után 4 500 forintra esik.

Ugyan bízik abban az Ügyfél, hogy a részvény árfolyama visszakorrigál a számára kedvező irányba, ennek ellenére a további veszteség kiküszöbölésére *stop limitáras* eladási megbízást tesz, ami visszavonásig érvényes. Ekkor mondhatjuk azt, hogy ha a részvény árfolyama eléri a 4 200 forintot (küszöbár), akkor a 200 darabot eladja 4 000 forintig (limit ár). Ha az ajánlat aktiválódik, azaz eléri a küszöbárat, akkor az eladás 4 200 és 4 000 forint között fog teljesülni, attól függően, hogy hol van az aktuális vételi ajánlat, de legrosszabb esetben is 4 000 forinton megváltik részvényétől. Ekkor a realizált vesztesége - $(4\,000 - 5\,000) \times 200 \text{ darab} = 200\,000 \text{ forint}$ (20%-os veszteség).

A részvénybe történő befektetés tehát árfolyamkockázattal jár, bár az azonnali piacon történő adásvétel kevésbé kockázatos, mint a határidős piacon történő kereskedés, mivel előbbi esetében nincs tőkeáttétel!

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Konkrét ügyletet a Budapesti Értéktőzsde mindenkor hatályos terméklistáján szereplő részvényekre lehet kötni. (Bővebben: www.bet.hu → Piacok és termékek → Termékcsoportok → Termékek kategóriánként → Azonnali piac → Részvény A / Részvény B)
- A Budapesti Értéktőzsdén kereskedett egyes részvénytermékek kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat az értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: www.bet.hu → [Kereskedési adatok](#) → [Származékos piac, a www.bet.hu](#) → [Adatszolgáltatás](#) → Befektetőknek, végfelhasználóknak és www.bet.hu → [Adatszolgáltatás](#) → Referenciaadatok → Referenciaadatok a BÉT honlapján).
- A Deutsche Börse-n kereskedett egyes részvénytermékek kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat az értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: a www.deutsche-boerse.com → Market Data & Analytics, a www.deutsche-boerse.com → Info-Center/Regelwerke → Statistiken → Kassamarktstatistik).
- Az adott részvény kibocsájtójának közzétételeit a www.kozzetetelek.hu → Nyilvános értékpapír kibocsátó oldalon lehet elérni.
- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Takarékbank az általa alkalmazott devizaárfolyamokat a honlapján teszi közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garántálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),

- függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
- az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

4.1.2. Tőzsdén kívüli részvény azonnali adásvétele

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység: saját számlás
- Piac: tőzsdén kívüli piacok (OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: nem
- Tőkeáttétel: nincs
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: nincs
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele vétel esetén a szükséges pénz, eladás esetén pedig az adott részvény megléte)*
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő ügyfél számára nem megfelelő, a mérsékelt kockázatvállaló és kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján a mérsékelt kockázatvállaló és kockázatvállaló ügyfelek számára elérhető, illetve nyújtható, a kockázatkerülő ügyfél számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A **részvény** tulajdonviszonyt megtestesítő, lejárat nélküli értékpapír, amelyet részvénytársaságok alapításakor és tőkeemelésekor bocsátanak ki. A részvény névértéke a részvénytársaság alaptőkéjének egy adott hányadát testesíti meg, ennek alapján határozható meg a részvényesek tulajdonrésze, és ennek erejéig bír a részvényes tulajdonosi jogokkal (például osztalékhoz való jog, szavazati jog, likvidációs jog, jegyzési elsőbbségi jog). A részvények névértékének azonban semmi köze a részvény valódi értékéhez, piaci árához.

A részvények főbb típusai:

- **Forgalomképesség alapján:**
 - *bemutatóra szóló részvény*: szabadon átruházható
 - *névre szóló részvény*: tulajdonosa ismert, be van jegyezve a társaság részvénykönyvébe
- **Tagsági jogok alapján:**
 - *törzsrészvény*: a klasszikus alapjogokat testesíti meg
 - *elsőbbségi részvény*: tulajdonosa elsőbbséget élvez a törzsrészvényessel szemben (pl. osztalék, elővásárlás, szavazat, likvidációs hányad)
- **Egyéb részvényfajták:**
 - *dolgozói részvény*: csak a cég dolgozói és nyugdíjasai vásárolhatja meg
 - *saját részvény*: a cég saját részvényeit birtokolja

Részvénynek tekintendők a Bloomberg rendszer alábbi részvény alkategóriáiba sorolt értékpapírok:

- Common stock (törzsrészvény)
- Private security
- Receipt (külföldi részvényre vonatkozó letéti jegy)
- Preferred (elsőbbségi részvény)
- Trust and Partnership (üzleti részesedések, ide értve pl. a REIT (real estate investment trust - ingatlanbefektetési társaságok) típusú értékpapírokat is)
- MLP (master limited partnership - befektetési társaság, amelyett adó optimalizálási céllal hoztak létre)
- Miscellaneous (egyéb, részvényként viselkedő értékpapírok)

A részvények adásvétele történhet:

- tőzsdén, illetve
- **OTC (tőzsdén kívüli)** piacon.

Az OTC piac a tőzsdén kívül kereskedett értékpapírok nem szabványosított piaca. Ezekkel a papírokkal is lehet kereskedni, de a forgalmi adatok, árfolyamok, cégadatok nem annyira nyomon követhetők, mint tőzsdei részvények esetén. Az értékpapír-kereskedők kétoldalú ajánlatot hoznak nyilvánosságra, amelyen hajlandók venni, illetve eladni.

A legnagyobb elektronikus OTC kereskedési rendszer az amerikai Nasdaq, amely közel 4.500 részvény adásvételére nyújt lehetőséget. A rendszer vonásaiban hasonlít a magyar piachoz (nem használja a nyílt kikiáltásos rendszert), azonban a befektetőket, illetve a kibocsátókat védő szabályok hiánya miatt a kereskedés rendkívül volatilis, amely komoly kockázatot jelenthet.

Az ügyletek esedékessége alapján két piacot különíthetünk el:

- az *azonnali (prompt) piacot*, amelyen a kereskedett termék, illetve pénzbeli ellenértéke az üzletkötést követően - az elszámolási eljárás szerint - néhány napon belül gazdát cserél, s ezt követően az üzletfelek egymással szemben semmilyen további követeléssel nem élnek; és

- a *határidős (futures) piacot*, amelyen a kereskedők egy előre meghatározott jövőbeli időpontra vonatkozó üzletet kötnek és pénzügyi pozíciójuk az üzlet lejártáig, illetve lejárat előtti zárásáig változhat.

KOCKÁZATOK

- **Piaci kockázat:** a globális piaci helyzet, illetve az adott ország makrogazdasági (kamatpolitika, árfolyam-politika, költségvetés, infláció, fizetési mérleg stb.) vagy politikai (választások stb.) helyzetének alakulása.
- **Egyedi kockázat:** a részvénytársaság működéséből adódó kockázatot jelenti: mennyire kockázatos iparágban működik, eredménye mennyire éri el a várakozásokat, milyen tulajdonosai vannak, milyen a társaság menedzsmentje, milyen osztalékpolitikája van stb.
- Az egyedi, illetve a piaci kockázatokból adódóan a részvény **árfolyamában bekövetkezett változások** is kockázattal járnak. Ha külföldi részvénybe fektetjük a pénzünket, még **deviza kockázatot** és **országkockázatot** is futunk.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Az egyes részvénytermékek OTC kereskedési adatairól, piaci helyzetéről a KELER KSZF honlapján lehet tájékozódni (www.keler.hu → Tájékoztató anyagok → Keler Hírek → Hírek).
- Az adott részvény kibocsátási tájékoztatóját a részvényt kibocsátó honlapján találhatja meg.
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megővását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektető-védelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),

- az összeférhetetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

4.2. Certifikátok

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára
- Piac: A termék elsődleges piaca, melyet a Bank a Bloomberg informatikai rendszer adatbázisa határoz meg (pl. BÉT-re bevezetett értékpapírok esetén: BÉT).
A BÉT-en kívüli szabályozott piacokat a befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében (Végrehajtási Politika) szereplő kereskedési partnereken keresztül éri el a Bank, a végrehajtási helyszín ezekben az esetekben a kereskedési partner.
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: nincs (a mögöttes termék tartalmazhat tőkeáttételt)
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: részleges *(tőkegarantált certifikát esetén nincs)*
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: nincs
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele a szükséges pénz megléte)*
- Letéti követelmény mértéke: az adott certifikát piaci ára, amin az ügylet megkötött
- Garancia: nincs *(kivéve tőkegarantált certifikátok esetén, ekkor a kibocsátó garantálja, hogy a futamidő végén visszafizeti a kibocsátáskor befektetett összeg 100 %-át)*
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő ügyfél számára nem megfelelő, a mérsékelt kockázatvállaló és kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján a mérsékelt kockázatvállaló és kockázatvállaló ügyfelek számára elérhető, illetve nyújtható, a kockázatkerülő ügyfél számára nem nyújtható.

- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *
- *amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz
- (Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A **certifikátok** értékpapírosított származtatott termékek. A kibocsátó pénzügyi intézmény vállalja, hogy a certifikát értéke meghatározott módon alakul egy mögöttes eszköz árfolyamának a függvényében. A kibocsátónak nem kell a megfelelő mögöttes termékkel rendelkeznie, csak ígéretet vállalnia, hogy a Befektetőnek kifizeti azt a hozamot, amely a mögöttes termék piaci értékváltozásának a függvénye. A mögöttes eszköz bármilyen eszköz osztályba tartozhat (értékpapírok, indexek, devizapiaci termékek, árupiaci termékek, származékos ügyletek), így a certifikátok alkalmasak sokrétű és rugalmas kereskedési stratégiák kialakítására.

A certifikátok megtestesíthetnek jogokat is, amellyel a befektetők kereskedhetnek. Ezek nem opciók, hanem más vállalati eseményekhez kapcsolódó jogok, például részvényjegyzési jog, szavazati jog stb. A mögöttes termékek, a jogoknak széles skálája van. Leginkább a német piacokon elterjedtek ezek a termékek.

A certifikátok elszámolása az adott piac részvény-elszámolási ciklusaival megegyező (BÉT T+3, Deutsche Boerse T+2).

A certifikátok fajtái:

- Tőkeáttételes* certifikátok
- Tőkeáttétel nélküli certifikátok

* Megjegyzés: A tőkeáttételes certifikátok esetében az elszenvedhető veszteségek korlátozottak, mivel más tőkeáttételes termékkel szemben a certifikátok értéke negatív sosem lehet, így a certifikát tulajdonosa minden esetben jogosult, sohasem kötelezett. A tőkeáttételes (turbó) certifikát a legrosszabb esetben elértéktelenedik, de nincs a Befektető arra kényszerítve, hogy további befizetéseket eszközöljön.

A tőkeáttétel miatt az alaptermék százalékos árváltozásaira a certifikát értéke a tőkeáttétel nagyságától függő mértékben reagál. Azaz kedvezőtlen áralakulás esetén az alaptermék relatív kisebb mértékű árcsökkenése akár a certifikát közel teljes értékének az elvesztését is eredményezheti, amennyiben az adott certifikát tőkeáttételi szintje extrém magas.

Tőkeáttételes certifikátok fajtái:

- turbó vagy knock-out certifikátok,
- egyéb egzotikus certifikátok.

A **turbó certifikátnak** van egy ún. bázisára és egy knock-out ára:

- *bázisár*: az alaptermék egy kibocsátáskor meghatározott értéke. A bázisár és a mögöttes termék mindenkor piaci ára alapján határozzák meg magának a certifikátnak az árát. Így a certifikát értéke egyenlő az alaptermék jelenlegi spot árának és a bázisárának a különbségével.
- *knock-out ár*: az alaptermék előre meghatározott értéke, amelyet ha az alaptermék piaci ára elér, a certifikát „kiütődik”, vagyis megszűnik.

Sok esetben a bázisár és a knock-out ár megegyezik. Ebben az esetben a certifikát akkor szűnik meg, ha teljesen elértéktelenedik, vagyis az értéke nulla lesz.

Tőkeáttétel nélküli certifikátok fajtái:

Index certifikát

Az index certifikátok esetében a mögöttes termék egy részvény-, kötvény- vagy nyersanyagindex, amellyel általában 1:100 aránnyal lehet kereskedni. Ez azt jelenti a gyakorlatban, hogy például egy 6 000 pontos DAX esetében egy DAX index certifikát értéke 60 €. Az index certifikátnak ez a vonása főleg a kisbefektetőknek nagyon előnyös, mivel így kisebb befektetett tőkével is lehet különböző indexekre kereskedni.

Az index certifikátok szorosan követik a mögöttes termék árfolyamváltozását. Mivel ezek a termékek tőkeáttétel nélküli konstrukciók, így főleg olyan befektetőknek ajánlottak, akik alacsonyabb kockázattal akarják egy jól felépített portfólió (részvényindexek, részvénykosarak) árfolyamváltozásait kihasználni.

A kosár- és index certifikátok jegyzése előtt érdemes alaposan utánajárni, hogy korrigálnak-e a mögöttes termékekre fizetett osztalékok árakra gyakorolt hatásai, mivel a certifikátok tulajdonosai általában nem részesülhetnek a mögöttes termékek osztalékából.

Az index certifikát elméleti árának meghatározása:

$$\text{mögöttes termék értéke} / \text{szorzó} \times \text{devizaárfolyam} = \text{index certifikát értéke}$$

A Stuttgarti Tőzsdén és a Budapesti Értéktőzsdén jegyzett certifikátokkal kereskedhetnek a Takarékbank ügyfelei. A Stuttgarti tőzsdén lévő certifikátok értékét euróban adják meg. Azonban a részvényindexeket mindig a helyi valutában denominálják (pl.: Dow Jones dollárban, BUX forintban), ezért a más devizában kereskedett indexeket át kell váltani euróra.

Diszkont certifikát

A diszkont certifikát lényege az, hogy a befektető diszkonttal olcsóbban tudja a mögöttes terméket megvásárolni, mint amennyi az aktuális piaci ár. Cserébe azonban a mögöttes termék áremelkedéséből származó nyereséget csak egy meghatározott felső korlát (cap) mértékéig kapja meg. A diszkont certifikát hozama maximalizált (ezt cap-nek nevezik), a cap pedig jellemzően magasabb az aktuális árfolyamnál. Ebből következik, hogy a Befektető a lejáratig csak a kibocsátó által előre meghatározott hozamot érheti el a diszkont certifikáttal.

Emellett fontos megemlíteni, hogy a certifikát tulajdonosa nem részesülhet az alaptermék osztalékából sem.

Így a lejáratkor két végeredmény lehetséges:

- a mögöttes termék aktuális piaci ára a cap alatt van: a Befektető megkapja a piaci árat, illetve
- a mögöttes termék aktuális piaci ára a cap felett van: a Befektető megkapja a cap-et.

A certifikát jellegéből adódik, hogy főleg az oldalazó, kissé emelkedő, de nem túl volatilis piaci viselkedés kihasználására alkalmas.

Tőkegarantált certifikát

A tőkegarantált certifikátoknál nincs nominális pénzvesztési kockázat, mivel a kibocsátó garantálja, hogy a futamidő végén visszafizeti a kibocsátáskor befektetett összeg 100 %-át. Azonban, ha a mögöttes piac jól teljesít, akkor lehetőséget ad a magasabb hozamra is, és egy tőzsdeindex vagy egy árupiaci index emelkedéséből enged részesedést. Azonban a tőkegaranciáért cserébe a befektető csupán bizonyos arányban részesülhet a kedvező irányú árfolyamváltozásokból.

Az ilyen termékeket is lehet minden nap adni-venni, így a futamidő alatt a certifikát ára a kibocsátási ár alá is eshet, mivel a tőkegarancia csak a futamidő végére vonatkozik. Ha a befektetett tőke megőrzése a vonzó, akár a hozam korlátozottsága árán is, akkor a tőkegarantált certifikát jó választás.

Bónusz certifikát

A kibocsátó a futamidő elején megállapít egy alsó korlátot, amely az aktuális piaci ár alatt van valamennyivel, illetve egy bónusz árszintet. A bónusz árat a futamidő végén akkor is megkapjuk, ha az alaptermék lejáratkori ára nem éri el ezt. Ebben az esetben egy biztonságos bónuszhozamra vagyunk jogosultak. Ha azonban a futamidő alatt az alaptermék ára az előre megadott alsó korlát alá esik, akkor a certifikát elveszíti speciális tulajdonságát és sima osztalékra nem jogosító index certifikáttá válik. Ezáltal a certifikát tulajdonosa nem jogosult ezt követően arra, hogy megkapja a bónusz árszintet a futamidő végén. Ez a konstrukció főleg az oldalazó piaci viselkedés kiaknázására alkalmas.

KOCKÁZATOK

A certifikátok kockázatainak felmérése komplex szemléletmódot igényel. A kockázat egyrészt függ a certifikát típusától, másrészt a certifikát mögöttes eszközének kockázatától is. Így amennyiben fel szeretnénk mérni az adott certifikátban megtestesülő kockázatokat, a következő kérdésekre kell választ találnunk:

Milyen típusú a certifikát?

A tőkeáttétel nélküli certifikát kisebb kockázatot hordoz, mint a tőkeáttételes certifikát. A tőkeáttétel nélküli certifikát befektetési céllal is vásárolható, míg a tőkeáttételes verzió sokkal inkább spekulációs, esetenként fedezeti célokat szolgál.

Mi a certifikát konkrét fajtája?

A certifikátok előnye a sokszínűségükben rejlik, így a korábban professzionális befektetők terepének számító eszközök piaca elérhetővé válik a kisbefektetők számára is. A pénzügyi termékek gyors innovációjának köszönhetően folyamatosan újabb és újabb certifikát fajták jelennek meg a piacon. Kockázati szempontból elengedhetetlen az adott struktúra ismerete, így általános szabály nem állítható fel, fajtaspecifikus kockázatokkal kell számolnunk.

A termékspecifikus kockázatoknál a következőkre kell fokozott figyelmet fordítani:

- A *mögöttes eszköz/eszközcsoport kockázatainak* felmérésére. Általánosságban elmondható, hogy minél volatilisabb – azaz minél hektikusabb mozgást mutat – az alaptermék árfolyama, annál nagyobb kockázatot hordoz maga a certifikát is.
- Egyes tőkeáttételes termékfajtáknál meghatározhatnak egy úgynevezett knock-out szintet, ahol a termék „kiütődik”, azaz megszűnik. Ez gyakorlatilag a teljes befektetett tőke elvesztését is eredményezheti, ami természetesen *extrém kockázatot* hordoz magában.
- A termékek jelentős hányada konkrét lejáráttal rendelkezik, így számolni kell a *korlátozott lejáratból eredő kockázatokkal* is. Így előfordulhat, hogy akár helyes piaci meglátás esetén is a termék előbb fut ki, mintsem az általunk várt piaci esemény bekövetkezne.
- A certifikátoknál *nincs osztalék- és kamatjövedelem*.
- A certifikátok jelentős hányadánál a mögöttes eszköz árfolyamának alakulása devizában kerül kiszámításra, így a befektetés *devizaárfolyam-kockázatot* is hordoz.
- A *kibocsátó intézmény kockázata*: a kibocsátó intézmény esetleges csődbe menetelének a kockázatát is fel kell mérni, mivel ez esetben a certifikáttal kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítése is veszélybe kerülhet.
- Az *árjegyző kockázata*: az árjegyző fenntartja a jogot arra, hogy rendkívüli piaci körülmények között, volatilis (szélsőségesen változó árfolyamok) és illikvid időszakban esetenként kiszélesítse a spread-eket, kismértékben eltérjen az elméleti ártól vagy megszüntesse az árjegyzést. Emellett előfordulhat az a szituáció is, hogy a kibocsátó pénzügyi intézmények technikai problémák miatt egyes ritka esetekben nem tudnak árat jegyezni.

PÉLDA

I. Példa

Alaptermék: Dow Jones index

Típus: Index certifikát

Szorzó: 1:100

EUR/USD árfolyam: 1,12

Tételezzük fel, hogy az Ügyfél Dow Jones részvénytőkeindex mögöttes eszközzel rendelkező certifikátot vásárol, az index 16 500-as értékénél. Ekkor az euróban kalkulált index certifikát értéke $16\,500 / 100 / 1,12 = 147,32 \text{ €}$.

Amennyiben az index például 17 000-re emelkedik változatlan € / \$ mellett, a certifikát aktuális értéke $17\,000 / 100 / 1,12 = 151,79 \text{ €}$ lesz.

Ám ha az index értéke 15 500-ra zuhan változatlan € / \$ mellett, az Ügyfél 303,57 € veszteséget szenved el.

Mint látható a certifikát értékének relatív változása pontosan követi az index értékének relatív változását ebben a tőkeáttétel nélküli esetben.

II. Példa

A turbó (knock-out) certifikát és a tőkeáttétel nélküli certifikátok által hordozott kockázatokban rejlő különbségekre a következő példa mutat rá. Az alaptermék megegyezik, így a termékek kifizetési struktúrájában meglévő jelentős különbséget a tőkeáttétel indokolja.

DAX Index-certifikát:

Alaptermék: DAX index

Árképzés: a DAX index áralakulását a certifikát 100:1 arányban követi. Azaz 100 pont változás az indexben 1 euró változást okoz a termék árában.

DAX index példabeli értéke: 9 700 pont

Ár: 97 EUR

Lejárat: nincs

DAX turbó /knock-out/ long certifikát:

Alaptermék: DAX index

Árképzés: A DAX index áralakulását a certifikát 100:1 arányban követi. Azaz 100 pont változás az indexben 1 euró változást okoz a termék árában.

DAX index példabeli értéke: 9 700 pont

Knock-out szint: 9 000 pont (a példában a bázisár is 9 000 pont.) Amennyiben a DAX index értéke eléri az 9 000 pontot, a termék megszűnik, így a veszteség mértéke a teljes befektetés mértékéig terjedhet!

Ár: 7 EUR (Az egyszerűség kedvéért nem számolunk finanszírozási és egyéb költséggel ebben az esetben.)

Lejárat: nincs

Az Ügyfél az index emelkedésére számít. Vizsgáljuk meg, hogy mi történik az index esésekor és emelkedésekor, hogyan viselkednek a termékek!

a) eset: az index értéke esik

Tegyük fel, hogy az index 9 500 pontra esik – ne feledjük, hogy mindkét esetben az index emelkedésére spekulálunk –, így a következő lesz a pozíciónk értéke:

Index-certifikát értéke ekkor: 95 EUR

Ez az induló befektetésre vetítve 2,06%-os veszteséget jelent.

Turbó certifikát értéke ekkor: 5 EUR

Ez az induló befektetésünkre vetítve 28,6%-os veszteséget jelent.

b) eset: az index értéke emelkedik

Ha az index árelmozdulásának irányára vonatkozó spekulációnk helyes és a DAX index 10000 pontra felemelkedik:

Index certifikát értéke ekkor: 100 EUR

Ez az induló befektetésre vetítve 3,09%-os nyereség.

Turbó certifikát értéke ekkor: 10 EUR

Ez az induló befektetésre vetítve 10,31%-os nyereség.

A tőkeáttétel miatt ugyanaz az elmozdulás az alaptermék árában sokszorosan jelenik meg a turbó (knock-out) certifikát árában!

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Konkrét ügyletet a Budapesti Értéktőzsde mindenkor hatályos terméklistáján szereplő certifikátokra, (Bővebben: www.bet.hu → Piacok és termékek → Termékcsoporthok → Termékek kategóriáinként → Azonnali piac → Investment Certifikát), valamint a Börse Stuttgart-on (Bővebben: www.boerse-stuttgart.de → [Markt und Kurse](#)) kereskedett certifikátokra lehet kötni.
- A Budapesti Értéktőzsdén kereskedett egyes certifikátok kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat az értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: www.bet.hu → [Kereskedési adatok](#) → [Azonnali piac](#), a www.bet.hu → [Adatszolgáltatás](#) → Befektetőknek, végfelhasználóknak és www.bet.hu → [Adatszolgáltatás](#) → Referenciaadatok → Referenciaadatok a BÉT honlapján).
- A Börse Stuttgart-on kereskedett egyes certifikátok kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat a tőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: a www.boerse-stuttgart.de).
- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Takarékbank az általa alkalmazott devizaárfolyamokat a honlapján teszi közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megővását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garantálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,

- az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
- függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
- az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

4.3. Tőzsdén kereskedett alapok - ETF

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára
- A termék elsődleges piaca, melyet a Bank a Bloomberg informatikai rendszer adatbázisa határoz meg (pl. BÉT-re bevezetett értékpapírok esetén: BÉT).
A BÉT-en kívüli szabályozott piacokat a befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. melléletében (Végrehajtási Politika) szereplő kereskedési partnereken keresztül éri el a Bank, a végrehajtási helyszín ezekben az esetekben a kereskedési partner.
- Származtatott (derivatív) termék: nem
- Tőkeáttétel: nincs
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: nincs
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a szükséges pénz megléte vásárláskor, illetve az adott értékpapír megléte eladáskor az ügyfél számláján)*
- Letéti követelmény mértéke: az adott ETF piaci ára, amin az ügylet megkötött
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő ügyfél számára nem megfelelő, csak a mérsékelt kockázatvállaló és kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján a mérsékelt kockázatvállaló, és a kockázatvállaló ügyfelek számára elérhető, illetve nyújtható, a kockázatkerülő ügyfél számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

Az ETP (Exchange Traded Products) az összefoglaló neve a tőzsdén kereskedett, de nem szokványos értéktőzsdei eszközöknek. Az ETP-k úgy viselkednek, mint a részvények, de jogi szempontból nem azok.

Az ETF (Exchange Traded Funds) tulajdonképpen a befektetési jegyeknek speciális fajtái. Ezek nyílt végű befektetési alapok, amelyek abban különböznek a hagyományos befektetési jegyeitől, hogy nem a nap végén egyszer határozzák meg a jegyek árát (azaz a nettó eszközértéküket), hanem mint a részvényeknél, a befektetési jegyek ára a folyamatos kereslet-kínálat mellett határozódik meg, és így folyamatosan lehet velük kereskedni, mint a részvényekkel.

A hagyományos ETF alapok általában passzív befektetési stratégiát követnek, azaz valamilyen indexet másolnak le, mint például a BUX, S&P 500 avagy DJIA index. Az ETF-ek nagy sikere miatt ma már számtalan új típusú alap jött létre, amelyek az arany vagy más nyersanyag árát követik, esetleg egy-egy szektor teljesítményét mérik. Léteznek olyan ETF-ek amelyek országok, régiók teljesítményét követik le. Ugyanakkor a legújabb ETF-ek között már vannak olyanok, amelyekben opciók avagy opciós tulajdonságok szerepelnek, így mindig el kell olvasni a befektetési stratégiáját a kiválasztott alapnak, hogy a kockázatokkal az Ügyfél tisztában legyen.

Az ETF-ek egyik legnagyobb előnye a hagyományos befektetési jegyekkel szemben az alacsony költségek. A passzív befektetési stratégia miatt az alapkezelői költségek nagyon alacsonyak, továbbá a tranzakciós költségek is a részvényeknél tapasztalható költségek szintjén mozognak. A piacakra jellemző a magas likviditás.

Magyarországon jelenleg egyetlen ETF létezik. Ezzel a BÉT-en lehet kereskedni, és a BUX indexet követi le. Az ETF-nek árjegyzője van, aki köteles folyamatosan szűk spreaddel árat jegyezni, így a likviditás biztosított a kereskedésben.

Az ETF-ek nagy rugalmasságot adnak az Ügyfélnek. Gyorsan és hatékonyan lehet velük fedezni, avagy spekulálni. Így, aki a például az S&P 500-at akarja lekövetni, nem kell megvásárolni több száz részvényt, csupán a megfelelő ETF jegy megvásárlásával tökéletesen le tudja követni az adott index teljesítményét.

Az ETC-k (Exchange Traded Commodities) - az ETF-ek válfajaként - tőzsdén kereskedett nyíltvégű befektetési alapok árupiaci termékekre. Úgy teszik lehetővé árupiaci termékek kereskedését, hogy nem kell határidős pozíciót nyitni, vagy a fizikai leszállítással foglalkozni. ETC-k mögöttes terméke lehet energiahordozó (olaj, földgáz), nemesfém (arany, ezüst), és mezőgazdasági termény is. Az ETC pontosan leköveti egy árupiaci index, vagy nyersanyag árfolyamát.

Az árupiaci termékek közül többek között a következőkre lehet spekulálni:

- Mezőgazdasági termények
- Energia (olaj, földgáz)
- Ipari fémek
- Nemes fémek

Az ETF-ekhez hasonlóan az utóbbi években megjelentek az Exchange Traded Note-ok (ETN), amik ugyanazt a funkciót látják el, mint az ETF-ek, csak nem befektetési alap, hanem

kötvény formájában bocsátották ki, illetve az Exchange Traded Commodity-k, melyek a nyersanyagpiacokat tették könnyebben elérhetővé.

Az ETN-ek bankok által kibocsátott fizetési ígervényeket testesítenek meg. A bank egyszerűen csak ígéretet tesz arra, hogy az ETN-ek tulajdonosai részére fizetést teljesít. Ennek összege a jegyek mögött álló benchmark hozamától függ. Az ETN kibocsátójának profitja az ebből az összegből levonásra kerülő éves jutalék. Visszaváltáskor a befektetőnek nem áll módjában a mögöttes kosárra való elcserélés, kizárólag készpénzzel egyenlítik ki őket a bank.

KOCKÁZATOK

Az ETF-ek valamilyen index, áru, szektor stb. teljesítményét követik le gyorsan és hatékonyan. Így az alapvető kockázat ennek a „terméknek/termékeknek” a teljesítménye. Amennyiben az Ügyfél index, szektor vagy régió teljesítményét követő ETF-et vásárol, úgy egy jól diverzifikált portfólióval kereskedik, így számára a piaci kockázat számít. Ezzel szemben mondjuk egy aranyra szóló ETF egyedi kockázatot is hordoz, hiszen csak az aranyra ható tényezők a piaci kockázaton felül is hatnak.

Amennyiben külföldi ETF-fel kereskedik az Ügyfél, úgy az értékpapír devizában van denominálva, így árfolyam kockázatot is vállal az Ügyfél.

Az ETN-ek esetében beszélhetünk hitelkockázatról, ami a kibocsátóéval egyezik meg. Továbbá fontos eltérés az ETN-nek az ETF és ETC-hez képest, hogy rendelkezik lejáratral, mivel kötvény, míg utóbbiak lejárat nélküliek.

PÉLDA

A BÉT-en lehet kereskedni ETF-fel. 1000 forintos névértékkel rendelkezik egy jegy, és a BUX index teljesítményét követi le. Az Ügyfél 2016.03.25-én vásárol 1 000 db BUX ETF-et, amely az akkori piaci árfolyamon 850 000 forintba kerül. Ekkor a BUX index értéke (például) 21 000 pont.

Az Ügyfél 2016.04.08-án a vásárolt értékpapírjait eladja. Az aktuális árfolyam ekkor 848 forint volt, így az értékpapír csomagjáért 848 000 forintot kap. A BUX index értéke ekkor 20 950 pont. Így az ügyleten 2 000 forintot veszít. Vegyük észre, hogy ekkor az ETF-en realizált veszteség (0,235%) közel azonos a BUX index relatív gyengülésével (0,238%) Az eltérést az okozza, hogy az ETF kosara csak nagy pontosságú közelítése a mindenkori BUX kosárnak:

https://www.otpbank.hu/OTP_ALAPKEZELO/hu/BUX_reszvenycsomag.jsp

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Az egyes alapok befektetési stratégiájáról az alapkezelő honlapján, és a kibocsátási tájékoztatóban lehet informálódni.
- A Budapesti Értéktőzsdén kereskedett ETF-ek kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat az értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben:

www.bet.hu → [Kereskedési adatok](#) → [Azonnali piac, a www.bet.hu](#) → Adatszolgáltatás → Befektetőknek, végfelhasználóknak és www.bet.hu → Adatszolgáltatás → Referenciaadatok → Referenciaadatok a BÉT honlapján).

- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Takarékbank az általa alkalmazott devizaárfolyamokat a honlapján teszi közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megővását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektető-védelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garantálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

4.4. Warrantok

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára
- Piac: A termék elsődleges piaca, melyet a Bank a Bloomberg informatikai rendszer adatbázisa határoz meg (pl. BÉT-re bevezetett értékpapírok esetén: BÉT).
A BÉT-en kívüli szabályozott piacokat a befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében (Végrehajtási Politika) szereplő kereskedési partnereken keresztül éri el a Bank, a végrehajtási helyszín ezekben az esetekben a kereskedési partner.
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: igen
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik *(az adott terméktől függ a befektetett tőke lehetséges elvesztésének mértéke)*
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: nincs
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele vétel esetén a szükséges pénz megléte az Ügyfél számláján)*
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek részére és a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott), míg a kockázatkerülő ügyfelek részére nem ajánlott
 - az alkalmassági teszt alapján csak a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek és a kockázatvállaló ügyfelek számára nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A warrantok – avagy szokás opciós utalványnak is nevezni – lényegében részvényre szóló opciók, amelyet a vállalat bocsát ki a részvényeire. A warrantokat leggyakrabban kötvénykibocsátásokhoz kapcsolódnak, de a kötvényekről leválasztva kereskednek velük.

Lényeges eltérés az opciókkal szemben, hogy a kötelezett oldalon a vállalat áll mindig. Call opció esetén a vállalat új részvényeket bocsát ki, put opciók esetén a vállalat csökkenti a forgalomban lévő részvények számát. Ezzel ellentétben a hagyományos opcióknál a már forgalomban lévő részvényekkel kereskednek az opciók lehívása esetén. Így a warrantok lehívása megváltoztatja a vállalat forrásszerkezetét, a saját tőke nagysága változik. Ezeket figyelembe kell venni a warrantok értékelésénél, árazásánál.

A warrantok kategorizálása megegyezik az opciókéval. Lehívás időpontja szerint lehet:

- Európai opció: csak a lejárat időpontjában lehet lehívni az opciót,
- Amerikai opció: a lejárat időpontja előtt bármikor le lehet hívni az opciót.

Long Call opció (vételi jog): A Befektetőnek joga van a kötési áron részvényt vásárolnia a vállalatnál.

Long Put opció (eladási jog): A Befektetőnek joga van a kötési áron részvényt eladnia a vállalatnak.

Érdemes még egyszer megjegyezni, hogy a Befektető nem lehet a kötelezett oldalon. A warrantoknál a részvény tényleges leszállításra kerül, nem elszámolásos opció.

KOCKÁZATOK

A Befektető mindig csak eladási vagy vételi joggal élhet, így a kezdeti befektetésnél (vagyis az opciós díjnál) nagyobb összeget nem veszíthet el.

A warrant árazására ugyanazok a faktorok hatnak, mint az opciókra, kiegészülve a korábban említett speciális faktorokkal, hogy a warrant lehívás a forrásszerkezetet megváltoztatja. Továbbá ha a Befektető rendelkezik a vállalat részvényeivel, akkor a warrantok lehívása hígulási kockázatot jelenthet.

Ha a Befektető lehívja a warrantot, akkor a kötési árat ki kell fizetnie, vagy le kell szállítania a részvényt, nem elszámolásos opció!

PÉLDA

A JP Morgan bank warrantokat bocsát ki, egy warrant egy részvényre szóló call opció, a lehívási ár 50 dollár, 2 éves lejáratú. A Befektető megveszi a call opciót 1 dollárért. Mivel az opció amerikai opció, egy évvel később a Befektető úgy dönt, lehívja az opcióját, amikor a részvényárfolyam 60 dollár. A Befektetőnek ki kell fizetnie 50 dollárt a banknak, a JP Morgan kibocsát egy új részvényt, amelyet a Befektető tulajdonába kerül. Ekkor a Befektető nyeresége 9 dollár lesz ($\$60 - \$50 - \$1$), amelyet realizálhat a piacon a részvény azonnali eladásával.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).

- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektető-védelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garántálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

4.5. Részvény futures, részvényindex futures ügyletek

4.5.1. Tőzsdei részvényindex futures adásvétele

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára
- Piac: A termék elsődleges piaca, melyet a Bank a Bloomberg informatikai rendszer adatbázisa határoz meg (pl. BÉT-re bevezetett értékpapírok esetén: BÉT).
A BÉT-en kívüli szabályozott piacokat a befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében (Végrehajtási Politika) szereplő kereskedési partnereken keresztül éri el a Bank, a végrehajtási helyszín ezekben az esetekben a kereskedési partner.
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: van
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: kedvezőtlen irányú árelmozdulásból adódó letét bekérése miatt előfordulhat
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele a szükséges letét megléte)*
- Letéti követelmény mértéke:
 - alapletét: KELER KSZF leiratában szereplő letét mértékének megfelelő letét (www.kelerkszf.hu → Szabályozói iratok → Leiratok → Részvény Ügyletkör garanciarendszere leirat),
 - változó letét: alapletét mértékének megfelelő letét.
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfél számára nem megfelelő, csak a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek számára elérhető, illetve nyújtható, a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfél számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

- Budapesti Értéktőzsde Zrt. szabványosított származékos ügyleteire vonatkozó bizományosi keretszerződés
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A **tőzsdei határidős termékek** a származékos (származtatott) pénzügyi termékek családjába tartoznak. A „származékos termék” elnevezés onnan ered, hogy a termékek ára egy úgynevezett alaptermék árából származtatható. A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) származékos termékei a határidős kontraktusok.

A határidős piaci ügyleten keresztül kiugróan magas hozamú, de ezzel együtt **magasabb kockázatú pozíciót** éppúgy létre lehet hozni, mint a befektető portfóliójának kockázatát csökkenteni.

A tőzsdei származékos termékek szabványosítottak. A piac likviditásának biztosítása érdekében, a piaci szereplők igényeinek szem előtt tartásával a BÉT meghatározza az egyes termékekre köthető ügyletek paramétereit. Ezek közül a leglényegesebbek: a kontraktusméret, a teljesítés módja, a lejáratok.

A határidős piac a **tőkeáttételen** keresztül lehetőséget teremt arra, hogy kis tőkebefektetéssel nagy értékű pozíciókat mozgasson a befektető.

A határidős ügyleteken keresztül az alaptermék tetszőleges irányú ármozgása kihasználható, így egyszerű eszközzel szolgál az árcsökkenésben rejlő profitlehetőségek kihasználására is.

A tőzsdei részvényindexek a BÉT-en jegyzett részvények árainak alakulását sűrítik egy-egy mutatószámba, melyek az alábbiak:

- BUX index – a BÉT hivatalos indexe,
- BUMIX index – a BÉT közepes és kis kapitalizációjú részvényeinek indexe,
- RAX index – a BÉT és a Befektetési Alapkezelők Magyarországi Szövetsége (BAMOSZ) által közösen működtetett részvénytőzsi referenciaindex.

A fenti indexekből a BUX és a BUMIX indexére köthető a tőzsde származékos szekciójában határidős adásvétel.

A Budapesti Értéktőzsdén kötött valamennyi ügylet **elszámolását** a Központi Elszámolóház és Értéktár Zrt. (KELER) végzi.

A származékos szekcióban az elszámolás nettó módon, gördülő elven történik. A szabványosított tőzsdei származékos ügyletek sajátossága a pozíciókon elért eredmények napi elszámolása.

KOCKÁZATOK

Az index értékének változása **árfolyamkockázat**ot hordoz magában.

Az, hogy az üzletkötés és a teljesítés közötti időszakra az Ügyfél csak az üzlet összértékének egy szerény hányadát köteles befizetni, egyben jelenti a határidős üzletelés legnagyobb előnyét és legnagyobb kockázatát is.

A fedezeti célból pozíciót vállaló vállalkozás számára nagy előny, hogy az ügylet összértékének csekély hányadát kell csak arra áldoznia, hogy finanszírozza a kockázatcsökkentés céljával létrehozott pozíciót.

Egy rosszul sikerült döntés veszélye viszont, hogy a határidős piacon - a nagy tőkeáttétel miatt - néhány százalékos váratlan és rossz irányú árelmozdulás is oda vezethet, hogy a **befektetett pénz többszöröse is elveszhet.**

PÉLDA

1. példa:

Az Ügyfél az árfolyam emelkedésére számít, ezért júniusban, amikor a BUX index azonnali értéke 20 000 pont, vásárol 5 kontraktus decemberi lejáratú BUX indexet 20 800-as áron. Nyereség akkor keletkezik, ha az alaptermék ára emelkedik és ezzel párhuzamosan nő a befektetők „elvárása” a decemberi BUX értéket illetően, tehát emelkedik a decemberi határidős BUX árfolyama is.

Az adott pozíció letéti igénye 150 000 forint, 1 pont elmozdulás a határidős indexben 10 forint nyereséget, illetve veszteséget jelent a pozíción kontraktusonként.

a) eset:

Tételezzük fel, hogy a júniustól decemberig tartó periódusban a BUX index 20 000 pontról folyamatosan emelkedve a decemberi lejárat napján 22 000 ponton áll. Ebben az esetben a decemberi határidős BUX vétel 22 000 ponton fut ki.

A realizált nyereség a kifutáskori elszámolóár, illetve a vételár különbsége a 10 forinttal, illetve a kontraktusszámmal megszorozva, tehát $(22\,000 - 20\,800) \times 10 \times 5 = 60\,000$ forint.

Mivel tőkeáttételes termékről van szó (hiszen nem a teljes árat, a $20\,800 \times 10 \times 5$, azaz 1 040 000 forintot kellett elhelyezni), fontos megjegyezni, hogy a pozíció eredményét mindennap a decemberi határidős BUX index záróára alapján elszámolják, és az adott napi eredményt terhelik, illetve jóváírják. A letéti igénynek elszámolás után is meg kell felelni.

Természetesen a pozíciót nem kell lejáratig tartani, ellenirányú ügylettel a lejáratig bármikor zárni lehet azt.

Vegyük észre, hogy az alaptermék árában bekövetkező változásnál (10%-os növekedés) jelentősen nagyobb mértékben változott a pozíció eredménye (40%-os nyereség).

b) eset:

Ha az azonnali BUX index csak 20 700 pontig emelkedett volna a lejárat napig, akkor hiába számított az Ügyfél emelkedésre, a pozíciója eredménye $(20\,700 - 20\,800) \times 10 \times 5$, azaz 5000 forint veszteség.

2. példa:

Amennyiben az index esésére számít az Ügyfél, akkor - a fenti példát alapul véve - ellenkezőképpen jár el és júniusban 5 kontraktus decemberi BUX indexet ad el a már említett 20 800 határidős áron. A letétigény ugyanakkora, 150 000 forint.

A júniustól decemberig tartó periódusban a BUX index 20400 pontig emelkedett, és lejáratkor ezen az értéken futott ki. A pozíción $(20\,800 - 20\,400) \times 10 \times 5 = 20\,000$ forint nyereség keletkezett.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Konkrét ügyletet a Budapesti Értéktőzsde mindenkor hatályos terméklistáján szereplő index alapú határidős termékekre lehet kötni (Bővebben: www.bet.hu → Piacok és termékek → Termékcsoportok → Termékek kategóriánként → Származékos piac → Index alapú határidős termékek).
- A Budapesti Értéktőzsde indexeinek összetételéről és számításáról részletes leírást, valamint az indexek kézikönyvét a Budapesti Értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: www.bet.hu → Kereskedési adatok → Indexek).
- Az egyes termékek kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat a Budapesti Értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: www.bet.hu → *Kereskedési adatok* → Származékos piac, a www.bet.hu → *Adatszolgáltatás* → Befektetőknek, végfelhasználóknak és www.bet.hu → *Adatszolgáltatás* → Referenciaadatok → Referenciaadatok a BÉT honlapján).
- Az egyes mögöttes termékek piaci helyzetéről, volatilitásáról részletes adatokat, valamint a kibocsátási tájékoztatót az adott terméket kibocsátó honlapján találja meg.
- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Takarékbank az általa alkalmazott devizaárfolyamokat a honlapján teszi közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),

- az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megővését biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektető-védelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garantálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
 - A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

4.5.2. Tőzsdei részvény futures adásvétele

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára
- Piac: A termék elsődleges piaca, melyet a Bank a Bloomberg informatikai rendszer adatbázisa határoz meg (pl. BÉT-re bevezetett értékpapírok esetén: BÉT).
A BÉT-en kívüli szabályozott piacokat a befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében (Végrehajtási Politika) szereplő kereskedési partnereken keresztül éri el a Bank, a végrehajtási helyszín ezekben az esetekben a kereskedési partner.
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: van
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele a szükséges letét megléte)*
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: kedvezőtlen irányú árelmozdulásból adódó letét bekérése miatt előfordulhat
- Letéti követelmény mértéke:
 - alapletét: KELER KSZF leiratában szereplő letét mértékének megfelelő letét (www.kelerkszf.hu → Szabályozói iratok → Leiratok → Részvény Ügyletkör garanciarendszere leirat),
 - változó letét: alapletét mértékének megfelelő letét.
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfél számára nem megfelelő, csak a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek számára elérhető, illetve nyújtható, a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfél számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *
 - *amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz
 - Budapesti Értéktőzsde Zrt. szabványosított származékos ügyleteire vonatkozó bizományosi keretszerződés

(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A **határidős** (forward) ügylet egy adott pillanatban kötött szerződés a termékek szállítására egy bizonyos jövőbeni időpontban a szerződéskötés időpontjában meghatározott áron. A **futures** ügyletek tőzsdén kereskedett forward kontraktusok. Az egyes kontraktusok szerződési feltételei rögzítettek az adott tőzsde szabályai szerint. A határidős ügylet egy fix megállapodás a felek között, amely alapján a feleknek joguk és kötelességük van megvenni/eladni az adott jövőbeni időpontban az eszköz adott mennyiségét az előre meghatározott kötési árfolyamon.

A tőzsdei határidős termékek a **származékos (származtatott) pénzügyi termékek** családjába tartoznak. A származékos termék elnevezés onnan ered, hogy a termékek elméleti ára egy úgynevezett alaptermék árából származtatható. A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) származékos termékei a határidős kontraktusok.

A határidős piaci ügyleten keresztül kiugróan magas hozamú, de ezzel együtt **magasabb kockázatú pozíciót** éppúgy létre lehet hozni, mint a befektető portfóliójának kockázatát csökkenteni.

A tőzsdei származékos termékek szabványosítottak. A piac likviditásának biztosítása érdekében, a piaci szereplők igényeinek szem előtt tartásával a BÉT meghatározza az egyes termékekre köthető ügyletek paramétereit. Ezek közül a leglényegesebbek: a kontraktusméret, a teljesítés módja, a lejáratok.

A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. a részvény futures adásvételi ügyleteket a Budapesti Értéktőzsdén köti meg. Ezért a forgalmazott futures (tőzsdei) ügyletek lejáratát, típusát, alapletét igényét stb. a BÉT mindenkor aktuális szabályzatai határozzák meg.

A BÉT-en határidős kontraktusokat valamennyi „A” kategóriás részvényre és a leglikvidebb „B” kategóriás részvényekre lehet kötni.

A Budapesti Értéktőzsdén kötött valamennyi ügylet **elszámolását** a Központi Elszámolóház és Értéktár Zrt. (KELER) végzi.

A pozíciók zárása három módon történhet: határidő lejáratá előtti ellenirányú ügylet kötésével (ún. likvidálás), pozíció átadással, vagy a lejáratkori teljesítéssel (készpénzes elszámolás vagy fizikai teljesítés).

A pozíciózárás legegyszerűbb esete az ellenirányú ügylet kötésével történő zárás, így a pozíciók automatikusan nettózódnak (a nettó pozíció nulla lesz, így „kvázi megszűnik a pozíció, de a nyitott kötésállományból nem kerülnek kivezetésre), s ezzel megszűnik a biztosítékadási kötelezettség is. További esete a pozíciózársnak az ellenirányú ügylet kötésével adott zárási utasítás, amikor a pozíciók a kötésállományból is kivezetésre kerülnek.

A lejáratig le nem zárt fizikai szállítási pozíciók csak fizikai szállítással teljesíthetők. Szállítási teljesítés esetén az eladó félnek fizikailag kell leszállítania az ügylet mögöttes

részvénytermékét. Az értékpapír fizikai szállítása számlák közötti átírással rendezhető, illetve tényleges fizikai szállítás formájában. A vevő köteles a leszállított terméket átvenni, és annak ellenértékét megfizetni az eladónak.

Az értékpapírra szóló fizikai teljesítéses ügyletek esetében a lejáratot követő elszámolási napon (részvény esetén T+3 nap) az eladói pozícióban lévő fél köteles 10:00-ig a számláján biztosítani a kereskedett értékpapírt, míg a vételi pozícióban lévő fél az értékpapír mennyiségének ellenértékét köteles a letéti számlán elhelyezni.

KOCKÁZATOK

Az, hogy az üzletkötés és a teljesítés közötti időszakra az Ügyfél csak az üzlet összértékének egy szerény hányadát köteles befizetni, egyben számít a határidős üzletelés legnagyobb előnyének és legnagyobb kockázatának is. A fedezeti célból pozíciót vállaló vállalkozás számára nagy előny, hogy az ügylet összértékének csekély hányadát kell csak arra áldoznia, hogy finanszírozza a kockázatsökkentés céljával létrehozott pozíciót.

A pozíció alapösszegre vetített kockázatát éppen ez a magas tőkeáttétel adja. A határidős pozíciók nyereségének/veszteségének elszámolása a határidős változóletéti számlán történik a határidős pozíció kötési árfolyama/előző napi elszámolóára és a BÉT által meghatározott adott napi elszámolóár különbségeként. A magasabb tőkeáttétel miatt az Ügyfél számára kedvezőtlen határidős árfolyamváltozások a tőkeáttétel mértékének arányában többszörösen jelentkeznek, mintha az Ügyfél azonos tőkével az azonnali piacon fektetett volna be.

Míg az azonnali piacokon alapesetben először meg kell venni a terméket, majd a cél annak magasabb árfolyamon történő eladása (a rövidre eladás, vagyis a kölcsönvett papír értékesítése azzal a céllal, hogy majd olcsóbban visszavegyük, Magyarországon például igen nehézkes a részvényt piacon), a határidős piacon ugyanúgy lehet emelkedésre, mint eladásra játszani.

Fontos hogy az Ügyfélnek, aki határidős ügyletet köt, fel kell készülnie arra, hogy a pozíciót finanszíroznia is kell, az esetleges kedvezőtlen piaci árelmozdulás miatt elszámolásra kerülő napi veszteséget a letéten felül biztosítani kell. Ez azt jelenti, hogy hosszabb távú spekulációnál hiába találja el az Ügyfél az áralakulás irányát a teljes időtáv alatt, ha a rövidebb távú, számára kedvezőtlen irányú ingadozásokat nem tudjuk finanszírozni.

Egy határidős pozíció nyitása egyaránt létrejöhet vétellel és eladással, a pozíció zárására pedig egy ellenirányú ügylet kötésével kerülhet sor.

PÉLDA

1. példa:

1 kontraktus határidős XY részvény vétel esetén, amellyel 50 darab XY részvénynek megfelelő pozíció nyitható, 130 000 forint alapletét létesítendő, míg a pozíció árfolyamértéke (ha a részvény ára 15 000 forint) 750 000 forint, azaz 5,77-szeres (750 000 / 130 000) tőkeáttétel valósul meg.

2. példa:

Az Ügyfél rendelkezésére 130 000 forint áll, amelyből 15 000 forintos azonnali árfolyam mellett 8 darab XY részvényt vásárolhat az azonnali piacon.

Amennyiben 16 000 forint a részvény határidős ára, 130 000 forint alapletét mellett 1 kontraktus, azaz 50 darab határidős XY vételt köthet az Ügyfél.

(A Bank által megkövetelt letétigény a KELER által meghatározott letét 2-szerese, így 1 db XY határidős részvény alapletét követelménye $2 \times 65\,000$ forint = 130 000 forint.)

A fentiekből látható, hogy a tőkeáttétel itt 6,25-szörös (50 db határidős részvény / 8 db azonnali részvény), amennyiben eltekintünk attól, hogy azonnali vásárlás esetén a befektetni kívánt pénznek nem teljes egészét tudtuk befektetni.

a) eset:

Tételezzük fel, hogy 5 százalékkal, 14 250 forintra esik az *azonnali ár*. Ekkor a pozíción elszenvedett veszteség 6 000 forint, azaz 8 db azonnali részvény $\times (14\,250 - 15\,000)$.

b) eset:

Tételezzük fel, hogy 5 százalékkal, 15 200 forintra esik a *határidős elszámolóár*. Ekkor a pozíción elszenvedett veszteség 40 000 forint, azaz 50 db határidős részvény $\times (16\,000 - 15\,200)$.

Miután a határidős változóletéti számlán az alapletét nem csökkenhet 130 000 forint alá, az Ügyfél azt köteles T+1 határidővel feltölteni. Amennyiben ez nem történik meg, a nyitott pozíciót a Bank üzletkötője köteles arra a szintre csökkenteni, hogy a fedezettség fennálljon. (Ez 1 kontraktus esetén a pozíció teljes megszüntetését jelenti.)

Mint látható, 5%-os árfolyamváltozás mellett az Ügyfél az azonnali piacon tőkéje 5%-át veszítette el, míg a határidős piacon tőkéje több mint 30%-át.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Konkrét ügyletet a Budapesti Értéktőzsde mindenkor hatályos terméklistáján szereplő határidős részvény termékekre lehet kötni. (Bővebben: www.bet.hu → Piacok és termékek → Termékcsoportok → Termékek kategóriánként → Származékos piac → Határidős részvény)
- Az egyes mögöttes termékek piaci helyzetéről, volatilitásáról részletes adatokat, valamint a kibocsájtási tájékoztatót az adott terméket kibocsátó honlapján találja meg.
- Az egyes termékek kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat a Budapesti Értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: www.bet.hu → Kereskedési adatok → Származékos piac, a www.bet.hu → Adatszolgáltatás → Befektetőknek, végfelhasználóknak és www.bet.hu → Adatszolgáltatás → Referenciaadatok → Referenciaadatok a BÉT honlapján).

- Az adott alaptermék kibocsájtóinak közzétételeit a www.kozzetetelek.hu → Nyilvános értékpapír kibocsátó oldalon lehet elérni.
- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Takarékbank az általa alkalmazott devizaárfolyamokat a honlapján teszi közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megővását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garantálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

4.6. Részvény opciós, részvényindex opciós ügyletek

4.6.1. Tőzsdei részvényindex opció adásvétele

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára
- Piac: Budapesti Értéktőzsdére (BÉT) bevezetett értékpapírok esetén a BÉT.
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: van
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: további letét bekérése miatt előfordulhat
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele a szükséges letét megléte)*
- Letéti követelmény mértéke:
 - alapterét: KELER KSZF leiratában szereplő letét mértékének megfelelő letét (www.kelerkszf.hu → Szabályozói iratok → Leiratok → Részvény Ügyletkör garanciarendszere leirat),
 - változó letét: alapterét mértékének megfelelő letét
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfél számára nem megfelelő, csak a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek számára elérhető, illetve nyújtható, a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfél számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

- Budapesti Értéktőzsde Zrt. szabványosított származékos ügyleteire vonatkozó bizományosi keretszerződés
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A **részvényindex opció** arra biztosít jogot tulajdonosának, hogy határidős index-kontraktust vegyen vagy adjon el egy előre meghatározott összegért egy jövőbeli időpontban.

Az opció egyedi megállapodás két fél között, amely jogot biztosít az opció vevőjének adott mennyiségű határidős részvényindex kontraktus előre meghatározott árfolyamon és időben történő eladására/vételére. Az opció eladója kötelezettséget vállal a vevővel szemben az adott kontraktusok meghatározott árfolyamon és időben történő vételére/eladására. Az ügylet megkötésekor az opció ellenértékeként a vevőnek prémiumot kell fizetni.

Az opciók típusai:

- **Long call (vételi lehetőség):** az opció vásárlója az opciós díj megfizetése ellenében egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon jogosult az adott részvényindex megvásárlására.
- **Short call (eladási kötelezettség):** az opció kiírója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal arra, hogy az adott részvényindexet egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon eladja.
- **Long put (eladási lehetőség):** az opció vásárlója az opciós díj megfizetése ellenében egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon jogosult az adott részvényindex eladására.
- **Short put (vételi kötelezettség):** az opció kiírója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal arra, hogy az adott részvényindexet egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon megvásárolja.

Az opció jellege:

- **Amerikai jellegű:** az opció a lejárat előtt bármikor lehívható.
- **Európai jellegű:** csak a lejárat napján hívható le.

A Budapesti Értéktőzsdén kereskedett részvényindex opciók jellegüket tekintve európai típusúak.

A tőzsdei opciós termékek a **származékos (származtatott) pénzügyi termékek** családjába tartoznak. A származékos termék elnevezés onnan ered, hogy e termékek ára egy úgynevezett alaptermék árából származtatható. Az opciós kontraktusok a BÉT származékos termékei.

Az opciós piaci ügyleten keresztül kiugróan magas hozamú, de ezzel együtt **magasabb kockázatú pozíciót** éppúgy létre lehet hozni, mint a befektető portfóliójának kockázatát csökkenteni.

Az opciós termékek **tőkeáttételes** termékek, kis tőkebefektetéssel nagy értékű portfóliót lehet velük mozgatni. Éppen ezért az opciók alkalmasak erősen spekulatív, nagy kockázatú pozíciók létrehozására is.

Az opciós piac lehetőséget teremt a befektetők számára arra, hogy olyan befektetési stratégiát alkossanak, amelyben a nyereség lehetősége mellett veszteségük kockázatát és mértékét csökkentik.

Az opciók sokszínűsége és variálhatósága lehetővé teszi, hogy a befektető tetszőleges befektetési stratégiát valósítson meg akár emelkedő, akár csökkenő vagy stagnáló piaci viszonyok között.

A tőzsdei opciók **szabványosítottak**. A piac likviditásának biztosítása érdekében, a piaci szereplők igényeinek szem előtt tartásával a BÉT meghatározza az egyes alaptermékekre köthető opciók paramétereit: típusát (vételi, eladási), jellegét (amerikai vagy európai), a lejáratokat, a kötésegységet, a lehívási árak lehetséges értékét és a teljesítés módját.

A Budapesti Értéktőzsdén kötött valamennyi ügylet **elszámolását** a Központi Elszámolóház és Értéktár Zrt. (KELER) végzi, az elszámolásra garanciát pedig a KELER KSZF Zrt biztosítja (Központi Szerződő Fél).

Az opció csak az ügyletben résztvevő egyik fél (nevezetesen az opció eladója) számára jelent kötelezettséget, a másik fél az ügyletkötés során jogosulttá válik. Ez azt is jelenti, hogy amíg a határidős ügylet esetén a lejáratkor bizonyos a teljesítés, az opciós ügylet során a jogosulton múlik, hogy az üzlet létrejön vagy sem.

Egy befektetőnek adott opcióból eredő jogosultsága három módon szűnhet meg. Egyrészt, ha lehívja a jogot, másrészt, ha elad ugyanolyan mennyiségű ugyanolyan opciót (likvidálja a pozícióját), harmadrészt, ha az opció lejár lehívás nélkül. Az európai opció birtokosa csak a lejárat napján élhet a lehívás jogával.

A befektetőnek az opcióból fakadó kötelezettsége is három módon szűnhet meg. Egyrészt, ha lehívják a befektető által kiírt opciót, másrészt, ha a befektető vesz ugyanolyan mennyiségű ugyanolyan opciót, harmadrészt, ha az opció lehívás nélkül lejár.

A **teljesítés módja** az egyik legfontosabb ismérve egy opciós szerződésnek. A részvényindex opciós ügyletek készpénzes elszámolásuak, amit azt jelenti, hogy csupán a lehívási ár és a lehíváskori elszámoló ár közti különbséget kerül elszámolásra a jogosult és a kötelezett között

KOCKÁZATOK

Az opció vevőjének kockázata az, hogy a befektetett összeget **viszonylag rövid idő alatt elveszítheti**. Itt nem csak a mögöttes termékből eredő árfolyamkockázatra kell gondolni, hanem arra is, hogy az opció egy „romlandó” termék, az értéke a lejáratához közelítve egyre csökken. A befektetőnek nem csak a mögöttes termék árváltozásának irányára kell helyes várakozásokkal rendelkeznie, hanem arra vonatkozóan is, hogy az árváltozás milyen időtávon belül fog megtörténni. Amennyiben ez elmarad, az opció értéktelenül fog lejárni.

Adott mennyiségű alaptermékre szóló opció megvásárlása kevesebb kockázattal jár, mint az adott mennyiségű alaptermék megvásárlása. Adott összeg opcióba történő befektetése nagyobb kockázatot hordoz, mint ugyanazon összegnek az alaptermékbe való befektetése.

Az opciók megvételével (long call vagy long put pozíció) a **veszteség mértéke korlátozott**, legnagyobb értéke az opcióért kifizetett díj, amit akkor veszít el az opció jogosultja, ha nem érdemes lehívni az opciót. A nyereség hosszú vételi pozíció (long call) esetén elméletileg korlátlan, míg hosszú eladási pozíció esetén maximum a lehívási árak és a fizetett prémiumnak a különbségével egyenlő (ha elértéktelenedett részvényt eladunk a lehívási

áron). Az opciók kiírásával **fordított a helyzet**. Kedvező esetben is legfeljebb a prémiumnak megfelelő nyereség, kedvezőtlen esetben pedig short call pozíció esetében korlátlan, míg short put esetén maximum a lehívási ár és a kapott díj különbözetével megegyező veszteséget szenved el a kiíró.

PÉLDA

1. példa:

Tegyük fel, hogy az Ügyfél augusztusban 20 000 pontos prompt BUX értéknél elad 100 kontraktus BUX CALL szeptembert 20 500-as lehívási árral 363 pont opciós díjért, és vesz egy ugyanilyen októberi opciót 513 pont díjért. Mivel a BÉT kontraktusleírásának megfelelően 1 pontos változás a BUX-ban 10 Ft-os változásnak felel meg kontraktusonként, az eladott opcióból $363 \times 100 \times 10 = 363\,000$ forint prémiumot kap az Ügyfél, míg a megvásárolt opcióért $513 \times 100 \times 10 = 513\,000$ forint prémiumot fizet.

A szeptemberi lejárat utolsó kereskedési napján az index értéke még mindig 20 000 közelében áll, a lejárató opció értéke így nulla, az Ügyfél nyeresége a kapott prémium, 363 000 forint. Az októberi opció díja pedig 189 pont. A közelebbi lejárat díja tehát gyorsabban csökkent, mint a távolabbié (ez azért van, mert az időérték csökkenése nemlineáris, azaz a lejáratához közel jobban csökken, mint előtte). Amennyiben az Ügyfél zárja a pozícióját (eladná az októberi opciót), akkor a teljes nyeresége 39 pont, azaz $100 \times 10 \times 39$ pont = 39 000 forint lenne. (A szeptemberi opcióból befolyt 363 000 forint prémium, illetve a lezárt októberi opción elszenvedett veszteség $513 - 189 = 324$ pont, tehát $324 \times 10 \times 100 = 324\,000$ forint) különbsége.)

A pozíció nyereségére ható másik faktor az alaptermék volatilitása. Amennyiben a volatilitás emelkedik, a távolabbi lejáratra szóló CALL értéke jobban emelkedik, mint ahogy a rövid lejáratúé, így a volatilitás növekedése a stratégia nyereségét növeli.

2. példa:

Az Ügyfél arra számít, hogy az elmúlt időszak kismértékű ármozgásai megnövekednek. Nem tudja az irányát, de úgy gondolja, nagymértékű elmozdulás lesz a közeljövőben. Ennek kihasználására a következő pozíciót nyitja: vesz három hónap lejáratú ATM (At The Money: az árnál, a körül) vételi és eladási BUX opciókat (a BUX azonnali értéke 20 000 pont, a 20 000 pont lehívási árú call díja 774 pont, a put díja 471 pont).

100-100 kontraktusért összesen 1 245 000 forintot kell fizetnie.

$$774 + 471 = 1\,245 \text{ pont} \rightarrow 10 \times 100 \times 1\,245 \text{ pont} = 1\,245\,000 \text{ forint}$$

Lejáratkor a BUX index értéke 18 300 pontra esett vissza, így az Ügyfél lehívja az eladási opcióit, míg a vételi opcióit hagyja lejárni.

A 100 kontraktus eladási opción nyer 1 700 000 forintot ($10 \times 100 \times 1\,700$ pont), így a teljes pozíción elért nyeresége (nem számítva a kifizetett díjon elmulasztott kamatbevételeket) 455 ezer forint:

$$1\,700\,000 - 1\,245\,000 = 455\,000.$$

Kedvezőtlen esetben a veszteségének maximális mértéke az opciós díjak összege lett volna. Ez akkor következett volna be, ha a BUX lejáratkor 20 000 pont maradt volna, s így semelyik opciót sem érte volna meg lehívni.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Konkrét ügyletet a Budapesti Értéktőzsde mindenkor hatályos terméklistáján szereplő index opciókra lehet kötni. (Bővebben: www.bet.hu → Piacok és termékek → Termékcsoportok → Termékek kategóriánként → Származékos piac → Index opció)
- A Budapesti Értéktőzsde indexeinek összetételéről és számításáról részletes leírást, valamint az indexek kézikönyvét a Budapesti Értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: www.bet.hu → Kereskedési adatok → Indexek).
- Az egyes termékek kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat a Budapesti Értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: www.bet.hu → Kereskedési adatok → Származékos piac, a www.bet.hu → Adatszolgáltatás → Befektetőknek, végfelhasználóknak és www.bet.hu → Adatszolgáltatás → Referenciaadatok → Referenciaadatok a BÉT honlapján).
- Az egyes mögöttes termékek piaci helyzetéről, volatilitásáról részletes adatokat, valamint a kibocsátási tájékoztatót az adott terméket kibocsátó honlapján találja meg.
- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Takarékbank az általa alkalmazott devizaárfolyamokat a honlapján teszi közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garantálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,

- az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
 - A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

4.6.2. Tőzsdei részvény opció adásvétele

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára
- Piac: Budapesti Értéktőzsdére (BÉT) bevezetett értékpapírok esetén a BÉT.
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: van
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: további letét bekérése miatt előfordulhat
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele a szükséges letét megléte)*
- Letéti követelmény mértéke:
 - alapletét: KELER KSZF leiratában szereplő letét mértékének megfelelő letét (www.kelerkszf.hu → Szabályozói iratok → Leiratok → Részvény Ügyletkör garanciarendszere leirat)
 - változó letét: alapletét mértékének megfelelő letét
- Garancia: nincs, nem értelmezhető
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfél számára nem megfelelő, csak a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek számára elérhető, illetve nyújtható, a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfél számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *
 - *amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz
 - Budapesti Értéktőzsde Zrt. szabványosított származékos ügyleteire vonatkozó bizományosi keretszerződés
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A **részvény opció** arra biztosít jogot tulajdonosának, hogy részvényt vegyen vagy adjon el egy előre meghatározott árfolyamon egy jövőbeli időpontban.

Az opció egyedi megállapodás két fél között, amely jogot biztosít az opció vevőjének adott mennyiségű részvény előre meghatározott árfolyamon és időben történő eladására/vételére. Az opció eladója kötelezettséget vállal a vevő felé az adott részvény előre meghatározott árfolyamon és időben történő vételére/eladására. Az ügylet megkötésekor az opció ellenértékeként a vevőnek prémiumot kell fizetni.

Az opciók típusai:

- **Long call (vételi lehetőség):** az opció vásárlója az opciós díj megfizetése ellenében egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon jogosult az adott részvény megvásárlására.
- **Short call (eladási kötelezettség):** az opció kiírója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal arra, hogy az adott részvényt egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon eladja.
- **Long put (eladási lehetőség):** az opció vásárlója az opciós díj megfizetése ellenében egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon jogosult az adott részvény eladására.
- **Short put (vételi kötelezettség):** az opció kiírója az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal arra, hogy az adott részvényt egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon megvásárolja.

Az opció jellege:

- **Amerikai jellegű:** az opció a lejárat előtt bármikor lehívható.
- **Európai jellegű:** csak a lejárat napján hívható le.

A Budapesti Értéktőzsdén kereskedett részvény opciók jellegüket tekintve amerikai típusúak.

A tőzsdéi részvény opciós termékek a **származékos (származtatott) pénzügyi termékek** családjába tartoznak. A származékos termék elnevezés onnan ered, hogy e termékek ára egy úgynevezett alaptermék árából származtatható. Az opciós kontraktusok a BÉT származékos termékei.

Az opciós piaci ügyleten keresztül kiugróan magas hozamú, de ezzel együtt **magasabb kockázatú pozíciót** éppúgy létre lehet hozni, mint a befektető portfóliójának kockázatát csökkenteni.

Az opciós termékek **tőkeáttételes** termékek, kis tőkebefektetéssel nagy értékű portfóliót lehet velük mozgatni. Éppen ezért az opciók alkalmasak erősen spekulatív, nagy kockázatú pozíciók létrehozására is.

Az opciós piac lehetőséget teremt a befektetők számára arra, hogy olyan befektetési stratégiát alkossanak, amelyben a nyereség lehetősége mellett veszteségük kockázatát és mértékét csökkentik.

Az opciók sokszínűsége és variálhatósága lehetővé teszi, hogy a befektetők tetszőleges befektetési stratégiát valósítsanak meg akár emelkedő, akár csökkenő, vagy stagnáló piaci viszonyok között.

A tőzsdei opciók **szabványosítottak**. A piac likviditásának biztosítása érdekében, a piaci szereplők igényeinek szem előtt tartásával a BÉT meghatározza az egyes alaptermékekre köthető opciók paramétereit: típusát (vételi, eladási), jellegét (amerikai vagy európai), a lejáratokat, a kötéségséget, a lehívási árak lehetséges értékét és a teljesítés módját. Az opciók díját a tőzsde opciós sorozatonként jegyzi.

A Budapesti Értéktőzsdén kötött valamennyi ügylet **elszámolását** a Központi Elszámolóház és Értéktár Zrt. (KELER) biztosítja.

Egy opciós kontraktus jellegzetességét, kereskedési egységét, lejáratait, első és utolsó kereskedési napjait a lehívási árak lépésközeit, a teljesítés módját stb. a tőzsde a KELER-rel egyetértésben határozza meg és hirdeti ki, az adott opció kereskedését megelőzően.

A KELER részvény opciós ügyletet fizikai szállítással, illetve határidős ügylet létrehozásával teljesít.

Egy befektetőnek adott opcióból eredő jogosultsága három módon szűnhet meg. Egyrészt, ha lehívja a jogot, másrészt, ha elad ugyanolyan mennyiségű ugyanolyan opciót (likvidálja a pozícióját), harmadrészt, ha az opció lejár lehívás nélkül.

A befektetőnek az opcióból fakadó kötelezettsége is három módon szűnhet meg. Egyrészt, ha lehívják a befektető által kiírt opciót, másrészt, ha a befektető vesz ugyanolyan mennyiségű ugyanolyan opciót, harmadrészt, ha az opció lehívás nélkül lejár.

A teljesítés módja az egyik legfontosabb ismérve egy opciós szerződésnek.

A származékos és az áruszekcióban az elszámolás a részvény- és hitelpapír-szekcióhoz hasonlóan nettó módon, gördülőelven történik. A szabványosított tőzsdei származékos ügyletek sajátossága a pozíciókon elért eredmények napi elszámolása.

Az egyedi részvény és az államkötvény-alapú termékek, valamint az áruszekcióban szereplő termékek esetében a lejáratkori elszámolás fizikai szállítással, a többi Tőzsdén kereskedett kontraktus esetében az elszámolás készpénzes formában történik.

Fizikai teljesítés esetén lehíváskor az alaptermék eladója (aki lehet egy PUT opció jogosultja, vagy egy CALL opció kiírója) ténylegesen leszállítja az alapterméket, jelen esetben a részvényt a vevőnek (aki CALL opció jogosultja vagy PUT opció kötelezettje), azaz az eladó értékpapírszámlájáról a vevő értékpapírszámlájára kerül az alaptermék, míg a kötési árnak megfelelő összeget a vevő megfizeti az alaptermék eladójának.

KOCKÁZATOK

Az opció vevőjének kockázata az, hogy a befektetett összeget **viszonylag rövid idő alatt elveszítheti**. Itt nem csak a mögöttes termékből eredő árfolyamkockázatra kell gondolni, hanem arra is, hogy az opció egy „romlandó” termék, az értéke a lejáratához közelítve egyre

csökken. Az Ügyfélnek nem csak a mögöttes termék árváltozásának irányára kell helyes várakozásokkal rendelkeznie, hanem arra vonatkozóan is, hogy az árváltozás milyen időtávon belül fog megtörténni. Amennyiben ez elmarad, az opció értéktelenül fog lejárni.

Adott mennyiségű alaptermékre szóló opció megvásárlása kevesebb kockázattal jár, mint az adott mennyiségű alaptermék megvásárlása. Adott összeg opcióba történő befektetése nagyobb kockázatot hordoz, mint ugyanazon összegnek az alaptermékbe való befektetése.

Az opciók megvételével (long call vagy long put pozíció) a **veszteség mértéke korlátozott**, legnagyobb értéke az opcióért kifizetett díj, amit akkor veszít el az opció jogosultja, ha nem érdemes lehívni az opciót. A nyereség hosszú vételi pozíció (long call) esetén elméletileg korlátlan, míg hosszú eladási pozíció esetén maximum a lehívási árnak és a fizetett prémiumnak a különbözetével egyenlő (ha elértéktelenedett részvényt eladunk a lehívási áron). Az opciók kiírásával **fordított a helyzet**. Kedvező esetben is legfeljebb a prémiumnak megfelelő nyereség, kedvezőtlen esetben pedig short call pozíció esetében korlátlan, míg short put esetén maximum a lehívási ár és a kapott díj különbözetével megegyező veszteséget szenved el a kiíró.

PÉLDA

1. példa:

Az Ügyfél úgy látja, hogy a kedvező makrogazdasági folyamatok hamarosan a tőzsdei részvények árfolyamában is tükröződni fognak, azonban a nemzetközi események némi aggodalomra adnak okot. Bízik az árfolyamok emelkedésében, azonban fél egy váratlan politikai esemény negatív hatásaitól. Úgy dönt, hogy a határidős vételi pozíció megnyitása helyett inkább részvényekre szóló vételi opciókat vásárol. Az opciókért díjat fizet, azonban további veszteség nem érheti. Amennyiben a piac a várakozásoknak megfelelően erősödik, úgy az opciók nyereséggel hívhatók le. Ha azonban negatív fordulat következik be, amely alacsonyan tartja az árakat az opció lejáratáig, az alapkezelő nem él lehívási jogával, ha nem is nyer semmit, nem veszít többet, mint a kifizetett opciós prémium.

2. példa:

Az Ügyfél stabilnak ítéli meg a piacot, és arra spekulál, hogy az árfolyamok nem fognak drasztikusan növekedni. Ezért 10 kontraktus három hónap múlva lejáró CALL részvény opciót ír ki 1 200 forintos lehívási áron, miközben az azonnali piaci ár 1 000 forint. Ezért cserébe részvényenként 55 forint prémiumot kap, összesen 550 ezer forintot, amit állampapírokba fektet évi 1.2%-os hozammal. Ha a részvények nem érik el az 1 200 forintos árat lejáratkor, akkor az opciót nem fogják lehívni. Így az opció kiírójának a nyeresége a kapott prémium, az 550 ezer forint. Ha azonban a megélénkülő kereslet hatására két hónap múlva a részvények ára 1 500 forintig emelkedett, akkor az Ügyfél értesítést kap, miszerint lehívták az opcióit. Kénytelen 15 millió forintot fizetni 10 ezer db részvényért az azonnali piacon és ezt leszállítani az opció jogosultjának 12 milliót forintért. Ezt a számláján nem írják jóvá, fizikai leszállítást ír elő a tőzsdei szabályzat.

A kapott díjat és a díjon elért hozamot ($550\,000 \times 1.2\% \times 3/12 = 1\,650$ forint) is figyelembe véve 2 451 386 forint vesztesége keletkezett – kamatadóval együtt (16% esetén: 264 forint) - az üzleten.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- Szerződést a Budapesti Értéktőzsde mindenkor hatályos terméklistáján szereplő részvény opciókra lehet kötni. (Bővebben: www.bet.hu → Piacok és termékek → Termékcsoportok → Termékek kategóriánként → Származékos piac → Részvény opció)
- Az egyes mögöttes termékek piaci helyzetéről, volatilitásáról részletes adatokat, valamint a kibocsájtási tájékoztatót az adott terméket kibocsátó honlapján találja meg.
- Az egyes termékek kereskedési adatairól, piaci helyzetéről, volatilitásáról, a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokról, illetve referenciaadatairól részletes adatokat a Budapesti Értéktőzsde oldalán lehet elérni (Bővebben: www.bet.hu → *Kereskedési adatok* → Származékos piac kereskedési adatok, a www.bet.hu → *Adatszolgáltatás* → Befektetőknek, végfelhasználóknak és www.bet.hu → *Adatszolgáltatás* → Referenciaadatok → Referenciaadatok a BÉT honlapján).
- Az adott alaptermék kibocsájtóinak közzétételeit a www.kozzetetelek.hu → Nyilvános értékpapír kibocsátó oldalon lehet elérni.
- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések)
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatót (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garántálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A

Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközként.

- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról, értékpapír- és deviza befogadási kondíciókról.

5. Befektetési jegy termékek

5.1. Befektetési jegyek (általános leírás)

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára
- Piac: A Takarékbank Zrt. által nem fogalmazott, BÉT-re bevezetett befektetési jegyek esetén a BÉT. A Takarékbank Zrt. által nem forgalmazott, BÉT-re be nem vezetett befektetési jegyek esetén a befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. melléletében (Végrehajtási Politika) szereplő kereskedési partnerek.
- Származtatott (derivatív) termék: a befektetési politika függvényében az alap tartalmazhat származtatott terméket
- Tőkeáttétel: nincs (a befektetési politikától függően a portfólió tartalmazhat tőkeáttételes terméket)
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik *(a befektetési politika függvényében változó a befektetett tőke lehetséges elvesztésének mértéke)*
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: nincs
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele befektetési jegy vétele esetén a szükséges pénz megléte, visszaváltása esetén a befektetési jegy megléte)*
- Garancia: nincs *(kivéve a tőkevédett alapok, melyek hozam-, illetve tőkemegóvást ígérnek, illetve garantálnak)*
- Kockázati besorolás:
 - Jelen termékkatalógus „Az egyes termékek kockázati besorolása” című fejezétől tájékozódhat arról, hogy az egyes befektetési jegyek mely ügyfelek számára, megfelelőek, illetve elérhetőek.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A **befektetési alap** olyan eszköz, amely azt teszi lehetővé, hogy az egyes befektetők megtakarításait egyszerű, biztonságos és költséghatékony módon, a kockázatok megosztásával fektethessék be az értékpapír-, valamint – ingatlanalapok esetében – az ingatlanpiacon.

A **befektetési jegy** a befektetési alap nevében (javára és terhére) meghatározott módon és alakszerűséggel, sorozatban kibocsátott, vagyoni és egyéb jogokat biztosító, átruházható értékpapír.

Az alap a befektetők közös tulajdonában lévő vagyontömeg, melyet az alapkezelő (egyéb intézmények közreműködésével) hoz létre és kezel. Az egyes befektetők részesedését ebből a közös vagyontömegből a befektetési jegyek testesítik meg. Az, hogy a közös vagyontömegből adott pillanatban mennyi jut egy befektetési jegyre, az egy jegyre jutó nettó eszközérték (a befektetési jegy árfolyama) mutatja meg. Ennek kiszámításához az alap vagyonának értékét – az egyes eszközök aktuális piaci értékét alapul véve – folyamatosan meg kell állapítani, ez az alap nettó eszközértéke. Fontos, hogy a nettó eszközérték már tartalmazza a költségeket, így gyakorlatilag tiszta vagyoni értéket testesít meg, teoretikusan ez az az érték, amennyiért az alap vagyona értékesíthető lenne.

A befektetési jegyek értéke tehát közvetlenül függ az alap tulajdonában lévő befektetések értékének változásától. Ez egyben a legszemléletesebb különbség pl. bankbetétekkel szemben, mivel utóbbiak esetében - szemben az értékpapír-befektetésekkel - a befektetők nem viselik a mögöttes befektetések kockázatát, ennek a kockázatmentességnek ugyanakkor természetesen ára van. Fontos tudni a befektetések alapvető törvényszerűségét: a hozamok jellemzően együtt járnak a kockázattal, mely utóbbi gyakorlatilag a befektetés értékének változékonyságával ragadható meg. Magasabb kockázatokhoz jellemzően magasabb hozamszintek párosulnak, ezért a befektetőknek befektetési döntésük meghozatalánál mindig e két tényezőt együttesen kell figyelembe venniük.

A befektetési alapokat működtető intézményi háttér legfontosabb szereplői:

- *Alapkezelő:* Az alapkezelő társaság feladata az alap létrehozatala, a befektetési döntések meghozatala, végrehajtása és adminisztrálása, továbbá a befektetők tájékoztatása. Fontos, biztonságot növelő szabály, hogy az alapkezelő az alap számára értékpapírszámlát nem vezethet, így közvetlenül nem rendelkezhet az alap eszközei felett, e feladat a letétkezelő bankra hárul.
- *Letétkezelő:* A letétkezelő bank legfontosabb feladata az alap eszközeinek őrzése, az értékpapírügyletek technikai lebonyolítása, az alap nettó eszközértékének megállapítása és közzététele. Feladatainak ellátásával egyúttal ellenőrzi is az alapkezelő tevékenységét.
- *Forgalmazók:* Feladatuk a befektetési jegyek forgalmazása, a befektetők információkkal, tájékoztatókkal való ellátása.

Ahány befektető, annyi befektetői igény merülhet fel, ezért az alapkezelők is a különböző befektetési politikájú alapok széles körét kínálják, valamint ezen túlmenően a törvényi szabályozás is az alapok különböző fajtáit, típusait különbözteti meg. A különböző fogalmak közötti eligazodást segítő az alábbiakban szeretnénk röviden áttekinteni az alapok főbb típusát, kategóriáit.

A befektetési jegyek likviditása (visszaválthatósága) szempontjából az alapok két fő csoportra oszthatók. A **nyíltvégű alapok** esetében a befektetési jegyek folyamatosan vásárolhatók, illetve visszaválthatók, míg **zártvégű alapok** esetében a visszaváltásra csak a futamidő lejártával, az alap megszüntetésével kerülhet sor. Ez utóbbi alapok gyakran sajátos befektetési céllal jönnek létre, mely esetében a likviditás korlátozása szükséges lehet.

Nyilvánosság szempontjából vannak **nyilvános** és **zártkörű** alapok, ez utóbbiakat a befektetők egy előre meghatározott köre számára hozza létre az alapkezelő.

Kereskedési csatorna szempontjából léteznek tőzsdére bevezetett illetve OTC forgalmazott alapok. A tőzsdére bevezetett alapokat a befektető bármely tőzsdei megbízást továbbító befektetési szolgáltatón keresztül vásárolhat, míg az OTC alapok tekintetében csak a forgalmazókon keresztül történhet az értékesítés.

A törvényi szabályozás a működési sajátosságoknak és az ehhez kapcsoló befektetési korlátoknak, előírásoknak megfelelően többféle alaptípust különböztet meg. Így a legáltalánosabbnak tekinthető értékpapíralapok mellett, illetve ezeken belül vannak ún. index alapok (ezek gyakorlatilag lemásolják egyes tőkepiaci indexek összetételét), alapok alapjai (kizárólag más alapok befektetési jegyeit veszik) és származtatott ügyletekbe fektető alapok. Ez utóbbiakra jellemző, hogy sokkal szabadabban köthetnek ún. származtatott ügyleteket, melynek célja vagy a magasabb hozam/kockázati szint elérése, vagy épp ellenkezőleg, az értékpapírpiazi kockázatok csökkentése (ilyen formában jön létre a garantált hozamokat ígérő alapok többsége).

Külön kategóriát képviselnek az ingatlanalapok illetve ingatlanfejlesztő alapok, amelyek közvetlenül ingatlanbefektetéseket valósítanak meg, értékpapírokat kizárólag likviditási célból vásárolnak.

A fentiekben túlmenően az alapok megkülönböztetésének legfontosabb szempontja az adott alap befektetési politikája. Annak ellenére, hogy gyakorlatilag nincs két azonos befektetési politikájú alap, a piaci és befektetői igények miatt hamar kialakult az alapok kategorizálása iránti igény, melynek célja, hogy segítse a befektetők eligazodását, illetve megteremtse a múltbeli teljesítmények tisztességes összehasonlíthatóságának feltételeit.

Az alapok kategorizálásának világszerte széles körű és egymástól különböző gyakorlata terjedt el, Magyarországon a Befektetési Alapkezelők és Vagyonkezelők Magyarországi Szövetsége (BAMOSZ) ad ajánlást tagjai számára. Az alapok kategorizálásának szintén több szempontja lehet, a besorolási szempontok, kategóriák száma elsősorban az alapok sokféleségének mértékétől függ. A kategorizálás elsődleges szempontja általában a mögöttes értékpapírok kockázatosága, illetve a befektetések földrajzi megoszlása.

Magyarországon a BAMOSZ ajánlásának megfelelően az egyes alapokat 2013.04.25-től a **portfoliójuk eszköz-összetételének megfelelően** az alábbi kategóriákba kell sorolni:

1. HAGYOMÁNYOS ALAPOK

1.1. Pénzpiaci alapok

1.1.1. Likviditási alapok/ rövid lejáratú pénzpiaci alapok: A portfolióban lévő eszközök súlyozott átlagos hátralévő futamideje a 60 napot, az eszközök súlyozott átlagos hátralévő élettartama a 120 napot nem haladhatja meg. Emellett az egyes értékpapírok hátralévő futamideje legfeljebb 397 nap lehet. Ezen belül „rövid lejáratú pénzpiaci alapnak” minősíthetők azon alapok, melyek megfelelnek a PSZAF pénzpiaci alapokról szóló 10/2012. számú ajánlásának II. részében foglalt egyéb feltételeknek.

1.1.2. Pénzpiaci alapok: A portfolióban lévő eszközök súlyozott átlagos hátralévő futamideje a 6 hónapot, az eszközök súlyozott átlagos hátralévő élettartama a 12 hónapot nem haladhatja meg. Emellett az egyes értékpapírok hátralévő futamideje legfeljebb 2 év, a legközelebbi kamat-meghatározási időpontig legfeljebb 397 nap lehet.

1.2. Kötvényalapok

1.2.1. Rövid kötvényalapok: a portfolióban lévő eszközök átlagos hátralévő futamideje 6 hónap és 3 év közötti.

1.2.2. Hosszú kötvényalapok: A portfolióban lévő eszközök átlagos hátralévő futamideje meghaladja a 3 évet.

1.2.3. Szabad futamidejű kötvényalapok: Olyan alapok, amelyek nem ragaszkodnak egy előre meghatározott durációs limithez.

1.3. Vegyes alapok

1.3.1. Kötvénytúlsúlyos (óvatos) vegyes alapok: A portfolióban lévő nem kötvény típusú eszközök aránya nem haladja meg a 35%-ot. A nem részvény típusú eszközök kategóriáinként (pl. ingatlan-típusú, árupiaci típusú, stb.) legfeljebb 20%-ot tehetnek ki – ebből a szempontból a befektetési jegyek teljes egészében a kategóriának megfelelő kitettséget jelentenek, függetlenül az alap feltöltöttségétől.

1.3.2. Kiegyensúlyozott vegyes alapok: A portfolióban lévő nem kötvény típusú eszközök aránya 35-65%. A nem részvény típusú eszközök kategóriáinként (pl. ingatlan-típusú, árupiaci típusú, stb.) legfeljebb 40%-ot tehetnek ki – ebből a szempontból a befektetési jegyek teljes egészében a kategóriának megfelelő kitettséget jelentenek, függetlenül az alap feltöltöttségétől.

1.3.3. Dinamikus vegyes alapok: A portfolióban lévő nem kötvény típusú eszközök aránya meghaladja a 65%-ot. A nem részvény típusú eszközök kategóriáinként (pl. ingatlan-típusú, árupiaci típusú, stb.) legfeljebb 40%-ot tehetnek ki – ebből a szempontból a befektetési jegyek teljes egészében a kategóriának megfelelő kitettséget jelentenek, függetlenül az alap feltöltöttségétől.

1.4. Részvényalapok: A portfolióban lévő részvény-típusú eszközök aránya meghaladja a 80%-ot.

2. SPECIÁLIS ALAPOK

2.1. Árupiaci alapok: Azon alapok, amelyek legalább 50%-ban árupiaci kitettséget jelenítenek meg (ami lehet alapokon vagy származékos ügyleteken keresztül).

2.2. Abszolút hozamú alapok: Azon alapok, amelyek tőkepiaci környezettől független pozitív hozam elérésére törekednek, és kiinduló pontként a kockázatmentes hozam meghaladását tekintik.

2.3. Tőkevédett alapok: A Tpt. 241. §-a* szerinti hozamot, illetve tőkemegővást ígérő, illetve garantáló alapok.

2.4. Származtatott alapok: Azon származtatott ügyletekbe fektető alapok, amelyek nem tartoznak a fenti alapok közé.

2.5. Ingatlanalapok

2.5.1. Közvetlen ingatlanokba fektető alapok: Azon alapok, amelyek az ingatlankitettséget közvetlen ingatlanok tartásával valósítják meg.

2.5.2. Közvetett ingatlanokba fektető alapok: Azon alapok, amelyek a 40%-ot meghaladó ingatlankitettséget közvetett módon (alapokon, ingatlanrészvényeken, stb.) keresztül valósítják meg.

* 2001. évi CXX. Törvény a tőkepiacról

241. § (1) A befektetési alap nevében eljáró befektetési alapkezelő a tőke megővására, illetve a hozamra vonatkozóan garanciát vállalhat (tőke-, illetve hozamgarancia). A hozamra vonatkozó garancia magában foglalja a tőke megővására vonatkozó garanciát is. A tőkére, illetve a hozamra vonatkozó garanciát a befektetési alapkezelő köteles bankgaranciával biztosítani.

(2) A befektetési alap nevében eljáró befektetési alapkezelő a tőke megővására, illetve a hozamra vonatkozóan ígéretet tehet (tőke-, illetve hozamvédelem). A hozamra vonatkozó ígéret magában foglalja a tőke megővására vonatkozó ígéretet is. A tőkére, illetve a hozamra vonatkozó ígéretet a befektetési alapkezelő köteles a tőke megővását, illetve a hozamot biztosító pénzügyi eszközökre, tőzsdei termékekre vonatkozó befektetési politikával alátámasztani a befektető részletes tájékoztatása mellett.

A belföldi természetes személyek a befektetési jegyek visszaváltásának időpontjában érvényes szabályok szerint adóznak a megszerzett jövedelem után. A hatályos személyi jövedelemadó szabályok (1995. évi CXVII. törvény, valamint annak módosításai) szerint a befektetési jegyek árfolyamnyeresége – költséggel csökkentett nettó nyereség – után kamatadót kell fizetni (OTC forgalmazás esetén).

KOCKÁZATOK

A befektetési alapokhoz kapcsolódó kockázat alapvetően az adott befektetési alap típusához köthető. Egy befektetési alap a fentiekben részletezett eszközkategóriáinak egyikébe tartozik, ahol az alapon található eszközök kockázatának összességét futják a befektetők. A befektetési alapok nagy előnye az egyedi értékpapír kockázat viselése helyett egy portfólió kockázati előnye, mely mivel többféle instrumentumból áll, így a kockázatok is megoszlanak.

Kockázatok megosztása: elméleti úton is igazolható, hogy a befektetések különböző eszközök közötti megosztásával a kockázat hatékonyan csökkenthető, azaz pl. két ugyanolyan szintű kockázatot megtestesítő eszközből összeállított portfólió együttes kockázata kisebb (feltéve, hogy az eszközök árfolyama nem mozog tökéletesen együtt), ezzel párhuzamosan ugyanakkor nem csökken a várható átlagos hozam. Gyakorlati tapasztalatok mutatják, hogy egy bizonyos szintig minél több eszközből állítunk össze egy portfóliót, az ebből fakadó kockázatsökkenés annál nagyobb lesz. Ilyen szintű kockázatmegosztásra ugyanakkor az egyes befektetők nem képesek, ezt az előnyt a befektetési alapokon keresztül tudják csak elérni. További előny a befektető számára, hogy az általában kis névértékű befektetési jegyből az eszközeiből pontosabban tudja az általa kívánt mennyiséget befektetni.

Az alap vagyonának különböző szempontok szerinti széles diverzifikálása sem tudja megakadályozni, hogy adott esetben egy vagy több tőzsde gyengülő árfolyamai lecsapódjanak a nettó eszközérték csökkenésében. Az ez által keletkező kockázati potenciál a részvényalapoknál alapvetően magasabbnak ítéltető, mint a kötvényalapoknál.

Az idegen pénznemre szóló értékpapírokba is befektető befektetési alapoknál azt is figyelembe kell venni, hogy az értékpapírok árfolyamának alakulása mellett még a devizaárfolyamok változásai is negatívan hathatnak a nettó eszközérték alakulására, és országgkockázatok is felléphetnek.

PÉLDA

A befektetési alapok vásárlása és visszaváltása egyaránt az Alapkezelő által mindenkor közzétett jegyértéken (az Alap egy jegyre jutó nettó eszközértékén) történik.

1. példa: befektetési jegy vásárlása

Tegyük fel, hogy az Ügyfél 2016. május 3-án 100 ezer darab befektetési jegy vásárlása mellett dönt. Az Alap 2016. május 3-ára érvényes jegyértéke 1.029322 forint. Az Ügyfél számláján 102 932 forint értékben 100 ezer darab befektetési jegy íródik jóvá.

Az Ügyfél a befektetési jegyek vásárlásáért minden esetben a forgalmazó díjszabályzatában meghatározott díjat köteles fizetni.

2. példa: befektetési jegy visszaváltása

Amennyiben az Ügyfél a tulajdonában lévő 100 ezer darab befektetési jegy visszaváltása mellett dönt

2017. május 3-án és az Alapkezelő által erre a napra meghatározott jegyérték 1 081 921 forint az Ügyfél számláján 108 192 forint íródik jóvá.

Az Ügyfél hozama az ügyletek eredményeképpen a 2016. május 3. és 2017. május 3. közötti időszakban 5,11 % (nominális, adózás előtti hozam).

Ugyanakkor, ha az aznapi jegyérték pl. 0,976723 forint, az Ügyfél veszteséget szenved el (-5.11 % nominális, adózás előtti hozam).

Tekintettel arra, hogy az Alap határozatlan futamidejű, így a befektetési jegyek vásárlásának pillanatában nem lehet előre meghatározni, hogy mi lesz a hozama. A hozam ennek megfelelően csak becsülhető, minden esetben a befektetés időtávjának, a vétel és eladás időpontjában érvényes, a befektetési környezetnek, azaz az akkori piaci hozamoknak függvénye.

EGYÉB TUDNIVALÓK

A Takarékbank által forgalmazott befektetési jegyekről részletesen tájékozódhat a bank weboldalán található kibocsátói tájékoztatókból, vagy az ügyfélkapcsolati irodákban (<http://www.takarekbank.hu/takarekbank/hu/befektetesektreasuryszolgaltatasok/befektetesek/rtkeppirkereskedelem/befektetesijegyekforgalmazasa.html>).

A Takarékbank az alábbi hazai Befektetési Alapokat forgalmazza, amelyek nettó eszközértékét, havi portfólió jelentését, és az alapokkal kapcsolatos egyéb információkat a Takarékbank forgalmazási helyein, illetve az alábbi internetes linkeken tudja megtekinteni:

AEGON Befektetési Alapok: <http://www.aegonalapkezekelo.hu/>

Budapest Befektetési Alapok: <http://www.budapestbank.hu/csoport/alapkezekelo/hun/index.php>

Concorde Befektetési Alapok: <http://www.concordealapkezekelo.hu/>

Generali Befektetési Alapok: <http://www.generalialapkezekelo.hu/>

Diófa Befektetési Alapok: <http://www.diofaalapkezekelo.hu/>

Aberdeen Befektetési Alapok: www.aberdeen-asset.hu

6. TakarékJDirect-en kereskedhető termékek

6.1. TakarékJDirecten kereskedhető ügyletek (általános leírás)

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: megbízás végrehajtása az ügyfél javára vagy saját számlás kereskedés
- Piac: tőzsdei és tőzsdén kívüli piac (OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: létezik származtatott és nem származtatott is
- Tőkeáttétel: igen
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik *(az adott terméktől függ a befektetett tőke lehetséges elvesztésének mértéke)*
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: létezik
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele vétel esetén a szükséges pénz megléte az Ügyfél számláján)*
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek részére nem ajánlott, míg a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott),
 - az alkalmassági teszt alapján a kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem nyújtható, csak a kockázatvállaló ügyfelek számára nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzeszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

- Keretszerződés Saxobank A/S-N (Takarék Direct rendszeren) keresztül elérhető pénzügyi eszközök bizományosi adásvételére
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A TakarékJDirect olyan internet alapú elektronikus kereskedési rendszer, amellyel közvetlenül lehet üzleteket kötni a világ meghatározó tőkepiacain megtalálható, legkülönbözőbb pénzügyi instrumentumokra.

TakarékDirecten kereskedhető termékek

Az ügyfél a TakarékJ Direct rendszeren keresztül az alábbi termékek adásvételére adhat megbízást:

1. Tőkeáttétel nélküli termékekre:
 - I. Részvények
 - II. Befektetési jegyek
 - III. Kötvények
2. Tőkeáttételes termékekre
 - I. Tőzsdei határidős ügyletek (futures)
 - II. CFD-k (indexekre, részvényekre, áruipiaci termékekre)
 - III. Tőzsdén kívüli spot deviza-, arany- és ezüstügyletek
 - IV. Tőzsdén kívüli deviza határidős ügyletek
 - V. Tőzsdén kívüli devizaopciók (kizárólag európai típusú)

Az egyes termékekről részletesebben tájékozódhat a jelen katalógus termékspecifikus fejezeteiben

KOCKÁZATOK

- A tőkeáttételes kereskedéseknél általában előírt alacsony letét miatt az alapeszköz árváltozásai jelentős veszteségeket eredményezhetnek, melyek lényegesen meghaladhatják az ügyfél befektetését és a letétbe helyezett eszközöket.
- A SAXOBankon keresztüli ügyletkötése esetén az ügyfél, általánosságban az erre a célra elkülönített eszközeit veszítheti el, mivel bizonyos fedezetségi szint alatt a SAXOBank likvidálja a pozíciókat. Ugyanakkor a likvidálás akadályokba ütközhet, így a Bank az Ügyféltől további letéteket kérhet be.
- Általánosságban elmondható, hogy minél volatilisabb – azaz minél hektikusabb mozgást mutat – az alaptermék árfolyama, annál nagyobb kockázatot hordoz a határidős ügylet is.
- A TakarékJDirecten kereskedhető ügyletek nagy része devizában van denominálva, így a befektetés devizaárfolyam-kockázatot is hordoz.
- A TakarékJDirecten keresztül a világ számos tőzsdéjén kereskedett részvényre, devizára, opcióra, CFD-re és árutermékre lehet kereskedni, ezért előzetesen fontos tájékozódni az egyes termékek kereskedési idejéről.
- **Az internetes rendszer működési kockázatot hordozhat. Amennyiben az internetes kapcsolat megszakad, vagy egyéb technikai probléma merül fel, a nyitott pozíciók zárása nehézségekbe ütközhet. Ez akár jelentős árfolyamvesztést is okozhat.**

6.2. TakarékJDirecten kereskedhető CFD (Contract for Difference) ügyletek

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: bizományosi tevékenység
- Piac: Tőzsdei és tőzsdén kívüli piac (OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: igen
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele szükséges letét megléte az ügyfél számláján)*
- Letéti követelmény mértéke:
 - alapletét: a TakarékJDirect honlapján lehet tájékozódni a különböző termékek letéti igényeiről, továbbá a fedezeti követelményekről bővebben a TakarékJDirect demo programjának letöltése után az Account menüpont alatt a Trading Conditions-ban tájékozódhat
 - változó letét: jelentős veszteség mellett a letét feltöltése.
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: létezik
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott), míg a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem megfelelő,
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek részére nyújtható, míg kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *
 - *amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz
 - Keretszerződés Saxobank A/S-N (Takarék Direct rendszeren) keresztül elérhető pénzügyi eszközök bizományosi adásvételére
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

A TakarékJDirect egy olyan elektronikus kereskedési rendszer, amellyel közvetlenül tud üzleteket kötni a világ meghatározó tőkepiacain megtalálható legkülönbözőbb pénzügyi instrumentumokra.

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A TakarékJDirecten kereskedhető CFD-k bemutatása

„CFD szerződés” vagy „CFD” (Contract for Difference) fogalma

A CFD (Contract for Difference) egy olyan OTC (Over the Counter) ügylet, amely két piaci szereplő között jön létre az alaptermék nyitó, illetve záró ára közötti tranzakcióra. A profitot, illetve veszteséget a vételi, illetve az eladási ár közötti különbség határozza meg. A CFD termékekkel tőkeáttételes módon lehet kereskedni, lehetővé téve a befektetőknek, hogy részvényt vagy indexekkel kereskedjenek anélkül, hogy tulajdoni jogot kellene vásárolni az adott termékre. A CFD ára közvetlenül kapcsolódik a részvény vagy index árához. További nagy előnye, hogy vételi (long) és eladási (short) pozíciók egyaránt köthetők. Emellett fontos megemlíteni, hogy a szerződő felek nem, vagy csak korlátozottan rendelkeznek az adott értékpapírral, illetve az értékpapírhoz kapcsolódó jogokkal.

A TakarékJDirect rendszeren keresztül az alábbi termékekre lehet CFD ügyleteket kötni:

- több mint 15 tőzsdeindexre,
- több mint 20 árupiaci termékre,
- több ezer külföldi részvényre.

CFD finanszírozás

Mivel a CFD kereskedés tőkeáttételes kereskedés, CFD long (vételi) pozíció esetén a kereskedési nap végén ún. finanszírozási költséget kell fizetnünk, amennyiben a pozíció nem kerül a nyitás napján lezárásra. Ezzel szemben egy CFD short (eladási) pozíció esetén ez nem költségként jelentkezik számunkra, hanem kapott kamatként jóváíródik számlánkon.

Finanszírozás kiszámításának képletei:

Példa:

Long pozíció esetén EUR-ban kereskedett CFD-nél: $(\text{Euribor} + 3\%) / 360 \cdot \text{pozíció értéke}$

Short pozíció esetén EUR-ban kereskedett CFD-nél: $(\text{Euribor} - 2,5\%) / 360 \cdot \text{pozíció értéke}$

Megjegyzés: a finanszírozás költségei folyamatosan változhatnak

Fedezeti követelmények

Az alaptermék volatilitásától és kockázatától függően a TakarékJDirect különböző mértékű alapletét-követelményeket támaszt az egyes CFD-k esetében.

KOCKÁZATOK

- A tőkeáttételes kereskedéseknél általában előírt alacsony letét miatt, az alapeszköz árváltozásai jelentős veszteségeket eredményezhetnek, mely veszteségek lényegesen meghaladhatják az ügyfél befektetését és a letétbe helyezett eszközöket.

A SAXOBankon keresztül ügyletkötése esetén az ügyfél, maximum az erre a célra elkülönített eszközeit veszítheti el, mivel bizonyos fedezetségi szint alatt a SAXOBank likvidálja a pozíciókat. Ugyanakkor a likvidálás korlátokba ütközhet, így az Ügyfelet a Bank további letétek megfizetésére kötelezi.

A viszonylag kis piaci mozgások arányosan nagyobb hatást fejtenek ki a letétként elhelyezett, illetve elhelyezendő pénzalapokra nézve; ez a tény az Ügyfél ellen és az Ügyfél érdekében egyaránt dolgozhat. Előfordulhat, hogy a kezdeti letét teljes elvesztését fedeznie kell, ráadásul további letétet kell elhelyeznie ahhoz, hogy fenntartsa pozícióját. Ha a piac az Ügyfél pozíciójával szemben mozog, a letéti szintek emelkednek, akár olyan felszólítást is kaphat, hogy rövid időn belül számottevő összegű további letétet helyezzen el az adott pozíció fenntartásához. Amennyiben nem teljesíti a kiegészítő finanszírozásra vonatkozó kérést az előírt határidőn belül, a pozícióját veszteséggel felszámolják, továbbá az ebből eredő hiányért is felelős marad.

- A mögöttes eszköz/eszközcsoporthoz kockázatainak felmérésére. Általánosságban elmondható, hogy minél volatilisabb – azaz minél hektikusabb mozgást mutat – az alaptermék árfolyama, annál nagyobb kockázatot hordoz az ügylet is.
- A TakarékJDirecten kereskedhető CFD ügyletek devizában vannak denominálva, így a befektetés devizaárfolyam-kockázatot is hordoz.
- A TakarékJDirecten keresztül a világ számos tőzsdéjén kereskedett részvényre és árutermékre lehet CFD-ket kötni, ezért előzetesen fontos tájékozódni az egyes CFD-k kereskedési idejéről.
- Kamatkockázat: a kamatkörnyezettől függően egyes CFD-k finanszírozási költségei változhatnak.
- Az alaptermék volatilitásától függően egyes CFD-k alapletét igényei változhatnak.

PÉLDA

a) eset:

Long pozíció

Az Ügyfél a TakarékJDirect rendszeren keresztül január 20-án vásárol 1 000 db XY CFD-t 3,50 dolláron. Az ügylet értéke 3 500 dollár, az Ügyfélnek a XY CFD esetben az ügylet értékének 10%-át, azaz 350 dollárt kell alapletétként elhelyeznie. A pozíció napi várható finanszírozási költsége az aktuális kamatkörnyezet alapján összesen 0,30 dollár.

Az Ügyfél január 29-én eladja az ezer darab CFD-jét 3,60 dolláros átlagáron. Az Ügyfél a pozíciót 7 napig tartja, így a pozíció finanszírozási költsége 7 napon keresztül $7 \times 0,30$ dollárt, azaz összesen 2,1 dollárt tesz ki.

Az Ügyfél ebben az esetben $(3,60 - 3,50) \times 1\,000 - 2,1 = 97,9$ dollár nyereséget ért el.

b) eset:

Short pozíció

Az Ügyfél a Takarékbank Direct rendszeren keresztül január 20-án elad 1 000 db XY CFD-t 3,50 dolláron. Az ügylet értéke 3 500 dollár, az Ügyfélnek az XY CFD esetben az ügyletérték 10%-át, azaz 350 dollárt kell alapletétként elhelyeznie. Az aktuális kamatkörnyezet alapján az ügyfél összesen napi 0,20 dollár kamatot kap a pozíció után.

Az Ügyfél január 29-én visszaveszi az ezer darab CFD-jét 3,60 dolláros átlagáron. Az Ügyfél a pozíciót 7 napig tartja, így a kapott kamat a 7 napon keresztül $7 \times 0,20$ dollárt, azaz összesen 1,4 dollárt tesz ki.

Az Ügyfél eredménye ebben az esetben $(3,50 - 3,60) \times 1\,000 + 1,4 = -98,4$ dollár, azaz veszteséget könyvel el.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Takarékbank az adott deviza piaci helyzetéről napi szinten nyújt információkat (www.takarekbank.hu → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- Magyar alaptermék kibocsájtóinak közzétételeit a www.kozzetetelek.hu → Nyilvános értékpapír kibocsátó oldalon lehet elérni.
- A termékek piaci helyzetéről, letéti követelményeiről a Takarékbank Direct rendszeren belül tájékozódhat (Demo verzió letöltése lehetséges a www.takarekinvest.hu → Főoldal → Takarékbank Direct Demo menüpont alatt).
- Az egyes mögöttes termékek piaci helyzetéről, volatilitásáról részletes adatokat, valamint a kibocsájtási tájékoztatót az adott terméket kibocsátó honlapján találja meg.
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatót (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),

- a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garántálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
 - A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról.

6.3. TakarékJDirecten kereskedhető devizaopciók

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: bizományosi tevékenység
- Piac: Tőzsdei és tőzsdén kívüli piac (OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: igen
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele szükséges letét, opciós díj megléte az ügyfél számláján)*
- Letéti követelmény mértéke:
 - alapletét: a TakarékJDirect honlapján lehet tájékozódni a különböző termékek letéti igényeiről, továbbá a fedezeti követelményekről bővebben a TakarékJDirect demo programjának letöltése után az Account menüpont alatt a Trading Conditions-ban tájékozódhat
 - változó letét: jelentős veszteség esetén a letét feltöltése.
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: létezik
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott), míg a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem megfelelő,
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek részére nyújtható, míg kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

 - Keretszerződés Saxobank A/S-N (Takarék Direct rendszeren) keresztül elérhető pénzügyi eszközök bizományosi adásvételére
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

A TakarékJDirect egy olyan elektronikus kereskedési rendszer, amely segítségével közvetlenül tud üzleteket kötni a világ meghatározó tőkepiacain megtalálható, legkülönbözőbb pénzügyi instrumentumokra.

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

Devizaopciók

A devizaopció arra biztosít jogot tulajdonosának, hogy egy devizát vegyen vagy adjon el meghatározott összegű másik devizáért cserébe.

A devizaopció egyedi megállapodás két fél között, amely jogot biztosít az opció vevőjének adott devizaösszeg előre meghatározott árfolyamon és időben történő eladására/vételére. Az opció eladója kötelezettséget vállal a vevővel szemben az adott devizaösszeg meghatározott árfolyamon és időben történő vételére/eladására. Az ügylet megkötésekor az opció ellenértékeként a vevőnek prémiumot kell fizetni.

A devizaopciók lehívásakor az opció összegét nem konvertálják, csak az aktuális piaci árfolyam és az opcióban meghatározott kötési árfolyam különbözete kerül elszámolásra (elszámolós ügylettípus).

Devizaopciók típusai:

Long call (vételi lehetőség): az opció vásárlója az opciós díj megfizetése ellenében egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon jogosult az adott deviza megvásárlására.

Short call (eladási kötelezettség): az opció kiírója, az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal arra, hogy az adott devizát egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon eladja.

Long put (eladási lehetőség): az opció vásárlója az opciós díj megfizetése ellenében egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon jogosult az adott deviza eladására.

Short put (vételi kötelezettség): az opció kiírója, az opciós díjért cserébe kötelezettséget vállal arra, hogy az adott devizát egy előre meghatározott időpontban, egy előre meghatározott árfolyamon megvásárolja.

A deviza opció olyan árfolyamkockázat fedezeti instrumentum, amely jogot biztosít az opció vevője számára, hogy egy előre meghatározott időpontban (európai típusú), egy előre rögzített árfolyamon, egy konkrét devizaösszeget - az opciós jog jellege szerint - vagy megvásároljon, vagy eladjon egy másik devizáért.

A TakarékJDirect-en kizárólag európai fajtájú opciók köthetők. Az európai opció olyan opció, mely alapján az opció jogosultja csak a lehívás napján döntheti el, hogy az opció tárgyára vonatkozó adásvételt a meghatározott feltételek mellett megköti-e (ez az opció lehívása) vagy sem.

Opciók esetében, ha az Ügyfél az opció vevője, úgy a prémium megfizetésén túl további pénzügyi biztosítékot nem kell biztosítania. Amennyiben az Ügyfél opciót ad el (kiíró), a

pénzügyi biztosíték tekintetében a határidős ügyletekkel azonos szabályozás vonatkozik rá azzal a különbséggel, hogy míg a határidős ügyleteknél a nyitott állomány szerződésben foglalt forint ellenértékére, addig az opciónál az opció tárgyát képező mögöttes termék lehívási áron számított értékére kell kiszámítani a szükséges letéti igényt.

Az opciók lehívásának menete a TakarékJDirect-en: Az in the money opciók a lejárat napján New York-i idő szerint délelőtt 10:00-kor automatikusan lehívásra kerülnek és spot pozícióra konvertálódnak. Abban az esetben, ha már rendelkezik ugyanabban a devizapárban egy ellentétes irányú spot ügylettel, a két pozíció nettósításra kerül.

KOCKÁZATOK

Az opciós ügyletek szintén nagymértékben kockázatosak. Az opciók vevőinek és eladóinak alaposan meg kell ismerkedniük azokkal az európai opciófajtákkal, melyekkel kereskedni kívánnak, illetve ahol kockázatot akarnak vállalni. Ki kell számolnia, hogy az opciók értékének milyen mértékben kell növekednie vagy csökkennie, hogy az ügylet nyereségessé váljon, amihez figyelembe kell vennie az opciós díjakat és az összes tranzakciós költséget is.

Az opciók vevője pozíciózárással elszámolhatja, vagy gyakorolhatja (lehívhatja) az opciót, esetleg hagyja, hogy az opció lejárjon. Az opció gyakorlása esetén a vevő megszerzi, vagy átadja az ügyletnek kapcsolódó alaptermékét. Amennyiben a megvásárolt opció értéktelenül jár le, a teljes befektetés elvész, ami magában foglalja az opciós díjat és a tranzakciós költségeket is. Amennyiben nagyon kedvezőtlen opció megvásárlása mellett dönt, tudatában kell lennie annak, hogy az esély arra, hogy az ilyen opció a szokványos módon nyereségessé válik, igen csekély.

Az opció eladása („kiírása”) általánosságban véve még nagyobb kockázatokat von maga után, mint az opció vétele. Bár az eladó („kiíró”) által kapott díj fix, az eladó még ezen felül is szenvedhet veszteségeket. Az eladó felelős a letét megfizetéséért annak érdekében, hogy megnyissa az adott pozíciót. Amennyiben a piaci mozgások kedvezőtlenül alakulnak, további letétet kell elhelyeznie, hogy fenntartsa az adott pozíciót. Amennyiben az eladó az opciót úgy fedezi, hogy az opció alapját képező eszköz vonatkozásában megfelelő pozíciót tart, illetve az alaptermékre vonatkozó határidős pozícióval vagy egy másik opcióval is rendelkezik, a kockázat mérséklődhet.

A SAXOBankon keresztüli ügyletkötése esetén az ügyfél, általában az erre a célra elkülönített eszközeit veszítheti el, mivel bizonyos fedezetségi szint alatt a SAXOBank likvidálja a pozíciókat. Ugyanakkor a likvidálás akadályokba ütközhet, így a Bank további fedezeteket kérhet be.

PÉLDA

a) eset:

Long Call

Az Ügyfél a TakarékJDirect rendszeren keresztül január 20-án 100 000 X devizára call típusú opciót vásárol (vételi jog) március 19-i lejáratú 270 forintos küszöbárral.

Az opcióért 552 000 forintot fizet.

- Az X/HUF értéke március 19-én 16 órakor (New York-i idő szerint 10:00-kor) a bankközi piacon 268 forint. Ez esetben az Ügyfél opciója értéktelenül fut ki. További joga, kötelezettsége ebből az opcióból nem származik. Az Ügyfél vesztesége a kifizetett opciós díj összegével azonos: 552 000 HUF.

- Az X/HUF értéke március 19-én 16 órakor a bankközi piacon 278 forint. Ez esetben az opciót automatikusan lehívják (az Ügyfélnek vételi joga van 270 forinton).

A 100 000 X/HUF vételi pozíció elszámolása után az Ügyfél nyeresége:

$$(278 - 270) \times 100\,000 - 552\,000 = 278\,000 \text{ HUF}$$

b) eset:

Short Call

Az Ügyfél a TakarékJDirect rendszeren keresztül január 20-án 100 000 X devizára call típusú opciót ad el (eladási kötelezettség) március 19-i lejáratú 270 forintos küszöbárral, amely opcióért 475 000 forintot kap.

Figyelem: az opció vásárlásával szemben, ahol csak az opciós díjat veszítheti el az ügyfél, egy call opció eladása esetében a lehetséges veszteségnek nincs felső korlátja.

- Az X/HUF értéke március 19-én 16 órakor (New York-i idő szerint 10:00-kor) a bankközi piacon 268 forint. Ez esetben az opciót nem hívják le, az ügyfélnek kötelezettsége ebből az opcióból nem származik.

Az ügyfél nyeresége a kapott opciós díj összegével azonos: 475 000 HUF.

- Az X/HUF értéke március 19-én 16 órakor a bankközi piacon 278 forint. Ez esetben az opciót automatikusan lehívják (az Ügyfélnek eladási kötelezettsége van 270 forinton).

A 100 000 X/HUF eladási pozíció elszámolása után az Ügyfél eredménye:

$$475\,000 - (278 - 270) \times 100\,000 = -325\,000 \text{ HUF (azaz veszteség)}.$$

c) eset:

Long Put

Az Ügyfél a TakarékJDirect rendszeren keresztül január 20-án 100 000 X devizára put típusú opciót vásárol (eladási jog) március 19-i lejáratú 263 forintos küszöbárral.

Az opcióért 172 000 forintot fizet.

- Az X/HUF értéke március 19-én 16 órakor (New York-i idő szerint 10:00-kor) a bankközi piacon 270 forint. Ez esetben az Ügyfél opciója értéktelenül fut ki. További joga, kötelezettsége ebből az opcióból nem származik. Az Ügyfél vesztesége a kifizetett opciós díj összegével azonos: -172 000 HUF.

- Az X/HUF értéke március 19-én 16 órakor a bankközi piacon 260 forint. Ez esetben az opciót automatikusan lehívják (az Ügyfélnek eladási joga van 263 forinton).

A 100 000 X/HUF eladási pozíció elszámolása után az Ügyfél nyeresége:

$$(263 - 260) \times 100\,000 - 172\,000 = 128\,000 \text{ HUF}$$

d) eset:

Short Put

Az Ügyfél a TakarékJDirect rendszeren keresztül január 20-án 100 000 X devizára put típusú opciót ad el (vételi kötelezettség) március 19-i lejáratú 263 forintos küszöbárral, amely opcióért 99 000 forintot kap.

Figyelem: az opció vásárlásával szemben, ahol csak az opciós díjat veszítheti el az ügyfél, egy opció eladása esetében a lehetséges veszteség magas értéket is elérhet.

- Az X/HUF értéke március 19-én 16 órakor (New York-i idő szerint 10:00-kor) a bankközi piacon 270 forint. Ez esetben az opciót nem hívják le, az ügyfélnek kötelezettsége ebből az opcióból nem származik. Az ügyfél nyeresége a kapott opciós díj összegével azonos, vagyis 99 000 HUF.

- Az X/HUF értéke március 19-én 16 órakor a bankközi piacon 260 forint. Ez esetben az opciót automatikusan lehívják (az Ügyfélnek vételi kötelezettsége van 263 forinton).

A 100 000 X/HUF vételi pozíció elszámolása után az Ügyfél eredménye:

$$99\,000 - (263 - 260) \times 100\,000 = -201\,000 \text{ HUF (azaz veszteség).}$$

EGYÉB TUDNIVALÓK

- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Takarékbank az adott deviza piaci helyzetéről napi szinten nyújt információkat (www.takarekbank.hu → Árfolyamok, hozamok, kamatok).

- A termékek piaci helyzetéről, letéti követelményeiről a TakarékJDirect rendszeren belül tájékozódhat (Demo verzió letöltése lehetséges a www.takarekinvest.hu → Főoldal → TakarékJ Direct Demo menüpont alatt).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók) , melyben többek között információk találhatóak a TakarékJbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a TakarékJbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garantálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a TakarékJbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a TakarékJbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközöknként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról.

6.4. TakarékJDirecten kereskedhető spot deviza-, arany- és ezüstügyletek

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: bizományosi tevékenység
- Piac: Tőzsdei és tőzsdén kívüli piac (OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: nem
- Tőkeáttétel: igen
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele szükséges letét megléte az ügyfél számláján)*
- Letéti követelmény mértéke:
 - alapletét: a TakarékJDirect honlapján lehet tájékozódni a különböző termékek letéti igényeiről, továbbá a fedezeti követelményekről bővebben a TakarékJDirect demo programjának letöltése után az Account menüpont alatt a Trading Conditions-ban tájékozódhat
 - változó letét: jelentős fedezetlenség mellett letét feltöltése.
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: létezik
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott), míg a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem megfelelő,
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek részére nyújtható, míg kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *

*amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz

- Keretszerződés Saxobank A/S-N (Takarék Direct rendszeren) keresztül elérhető pénzügyi eszközök bizományosi adásvételére
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

A TakarékJDirect egy olyan elektronikus kereskedési rendszer, amellyel közvetlenül tud üzleteket kötni a világ meghatározó tőkepiacain megtalálható, legkülönbözőbb pénzügyi instrumentumokra.

Spot deviza, arany és ezüst ügyletek

A TakarékJDirect rendszeren keresztül lehetőség nyílik több mint 200 devizapárban spot deviza-, illetve spot arany- és ezüstügyletek kötésére. A spot devizaügyletek esetében tőkeáttétellel lehet kereskedni, így egy pozíció nyitásához a kötési összeg töredékét kell csak rendelkezésre bocsátania letétként az ügyfélnek. Ez lehetővé teszi azt, hogy kisebb tőkével is nagy értékű pozíciókat nyithasson. Mivel a jelentősebb devizapárokból csupán 2 %-os fedezetigénnyel kell szembesülnie, így akár egy 2 millió forintos fedezet is elegendő egy 100 millió forintos pozíció nyitásához. (EUR/HUF esetében a fedezeti igény jelenleg 4 %.)

Megjegyzés: az alapletéti igények folyamatosan változhatnak

A TakarékJDirect-en keresztül köthető spot deviza-, arany- és ezüstügyletek T+2-es elszámolású OTC (Over the Counter), azaz tőzsdén kívüli ügyletek. A spot deviza ügyletek forgatása (rollover) minden kereskedési napnak a hajnali óráiban történik. A swap pontok a mindenkor bankközi overnight kamatok alapján kerülnek meghatározásra.

Swap pont: a határidős és az azonnali árfolyamok közötti különbség.

Overnight kamat: az üzletkötés napjától a következő munkanapig elhelyezett bankközi betét kamata.

Spot ügylet: azonnali ügylet. Devizapiac esetében az azonnali ügylet T+2 napon kerül elszámolásra.

KOCKÁZATOK

A spot deviza-, arany- és ezüstügyletek magasan spekulatív, tőkeáttételes ügyletek, amelyek szélsőséges fokú kockázatot hordoznak, és csak olyan személyek számára alkalmas üzlettípusok, akik tőkeáttételes kereskedés esetében vállalni tudják a letét mértékét meghaladó veszteség kockázatát.

A SAXOBankon keresztüli ügyletkötése esetén az ügyfél, maximum az erre a célra elkülönített eszközeit veszítheti el, mivel bizonyos fedezetségi szint alatt a SAXOBank likvidálja a pozíciókat. Tekintve, hogy az ügyfél rendelkezik, hogy mekkora összeget kíván elkülöníteni az ezen a csatornán keresztüli ügyletkötésre maximalizálni tudja, hogy mekkora kockázatot vállal.

Az alacsony alapletéti követelmények miatt egy adott devizapár árfolyamában bekövetkező kismértékű változás is jelentős veszteséget okozhat az ügyfél számára. A tőkeáttételes kereskedéseknél általában előírt alacsony letét miatt az alapeszköz árváltozásai jelentős veszteségeket eredményezhetnek, melyek lényegesen meghaladhatják az ügyfél befektetését és a letétbe helyezett eszközöket. A kezdeti letét összege viszonylag alacsony a tőzsdén kívül kötött határidős devizaügyletek értékével összehasonlítva, tehát az ügyletek „meghitelezéssel” vagy „tőkeáttétellel” működnek. A viszonylag kis piaci mozgások arányosan nagyobb hatást

fejtenek ki a letétként elhelyezett, illetve elhelyezendő pénzalapokra nézve; ez a tény az ügyfél ellen és az ügyfél érdekében egyaránt dolgozhat. Előfordulhat, hogy a kezdeti letét teljes elvesztését fedeznie kell, ráadásul további letétet kell elhelyeznie ahhoz, hogy fenntartsa pozícióját. Ha a piac az ügyfél pozíciójával szemben mozog, a letét szintek emelkednek, akár olyan felszólítást is kaphat, hogy rövid időn belül számottevő összegű további letétet helyezzen el az adott pozíció fenntartásához. Amennyiben nem teljesíti a kiegészítő finanszírozásra vonatkozó kérést az előírt határidőn belül, a pozícióját veszteséggel felszámolják, továbbá az ebből eredő hiányért is felelős marad.

PÉLDA

a) eset:

Long pozíció

Az Ügyfél június 3-án X devizanemben 1 000 000 X/HUF long pozíciót nyit 268,83-os árfolyamon. Az ügyfél számláján alapletétként 10 753 200 HUF-ot különítenek el.

A tranzakció során X-t veszünk HUF ellenében. Mivel a HUF overnight kamata magasabb, mint az X overnight kamata, az ügyfélnek kamatot kell fizetnie ahhoz, hogy pozícióját napon túl is tartani tudja. A pozíció finanszírozási költsége a nap végi forgatás során kerül könyvelésre.

Az ügyfél a pozíciót június 26-án 271,24-es árfolyamon zárja le. A pozíciónak a kamatkülönbözetből fakadó finanszírozási költsége a nyitás és a zárás közötti időszakban egy X/HUF esetben 0,6676 HUF.

Az ügylet eredménye: $[271,24 - (268,83 + 0,6676)] \times 1\,000\,000 = 1\,742\,400$ HUF, amelyet az ügyletet követő második banki munkanapon írnak jóvá a számláján.

b) eset:

Short pozíció

1) Az Ügyfél január 13-án Y devizanemben 500 000 Y/HUF short pozíciót nyit 192,00-os árfolyamon. Az ügyfél számláján alapletétként 3 840 000 HUF-ot különítenek el.

A tranzakció során Y-t adunk HUF ellenében. Mivel a HUF overnight kamata magasabb, mint az Y overnight kamata, az ügyfél kamatot kap azután, hogy pozícióját napon túl is tartja. A kapott kamat a nap végi forgatás során kerül könyvelésre.

Az ügyfél a pozíciót február 16-án 190,20-os árfolyamon zárja le. A pozíciónak a kamatkülönbözetből fakadó kamata a nyitás és a zárás közötti időszakban egy Y/HUF esetben 0,028232 HUF.

Az ügylet eredménye: $(192,00 + 0,028232 - 190,20) \times 500\,000 = 914\,116$ HUF, amelyet az ügyletet követő második banki munkanapon írnak jóvá a számláján.

2) Az Ügyfél január 13-án 500 000 Y/HUF short pozíciót nyit 192,00-os árfolyamon. Az ügyfél számláján alapletétként 3 840 000 HUF-ot különítemek el.

A tranzakció során Y-t adunk HUF ellenében. Mivel a HUF overnight kamata magasabb, mint az Y overnight kamata, az ügyfél kamatot kap azután, hogy pozícióját napon túl is tartja. A kapott kamatot a nap végi forgatás során könyvelik.

Az ügyfél a pozíciót január 14-én 193,20-os árfolyamon zárja le. A pozíciónak a kamatkülönbözetből fakadó kamata a nyitás és a zárás közötti időszakban egy Y/HUF esetében 0,028232 HUF.

Az ügylet eredménye: $(192,00 + 0,028232 - 193,20) \times 500\,000 = -585\,884$ HUF, mely összeg ellenértékét az ügyfél január 18-ával köteles befizetni.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Takarékbank az adott deviza piaci helyzetéről napi szinten nyújt információkat (www.takarekbank.hu → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- A termékek piaci helyzetéről, letéti követelményeiről a TakarékJDirect rendszeren belül tájékozódhat (Demo verzió letöltése lehetséges a www.takarekinvest.hu → Főoldal → Elektronikus szolgáltatások → TakarékJ Direct Demo menüpont alatt).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók), melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garántálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.

- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról.

6.5. TakarékJDirecten kereskedhető határidős termékek

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: bizományosi tevékenység
- Piac: Tőzsdei és tőzsdén kívüli piac (OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: igen
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: létezik
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele szükséges letét megléte az ügyfél számláján)*
- Letéti követelmény mértéke:
 - alapletét: a TakarékJDirect honlapján lehet tájékozódni a különböző termékek letéti igényeiről, továbbá a fedezeti követelményekről bővebben a TakarékJDirect demo programjának letöltése után az Account menüpont alatt a Trading Conditions-ban tájékozódhat
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: létezik
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott), míg a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem megfelelő,
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek részére nyújtható, míg kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *
 - *amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz
 - Keretszerződés Saxobank A/S-N (Takarék Direct rendszeren) keresztül elérhető pénzügyi eszközök bizományosi adásvételére
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

A TakarékJDirect egy olyan elektronikus kereskedési rendszer, amely segítségével közvetlenül tud üzleteket kötni a világ meghatározó tőkepiacain megtalálható, legkülönbözőbb pénzügyi instrumentumokra

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

Olyan származtatott ügylet, melyben az ügylet két szereplője kötelezettséget vállal egy termék jövőbeni adás-vételének lebonyolítására a jelenben rögzített feltételekkel, azaz már most rögzítik az adás-vételben szereplő mennyiséget, az árat (kötési árfolyam), és az adás-vétel pontos időpontját. Azok a pénzpiaci szereplők, akik vételi határidős ügyletet kötnek egy adott pénzügyi termékre, arra vállalnak kötelezettséget, hogy például egy év múlva, kötési árfolyamon megvásárolnak egy részvényt, függetlenül attól, hogy annak az árfolyama egy év múlva a kötési árfolyam alatt vagy felett lesz. Az ügylet másik oldalán szereplő eladó pedig a termék eladására vállal kötelezettséget. Azok a pénzpiaci szereplők, akik vételi ügyletet kötnek, a termék jövőbeni árának emelkedésétől tartanak, vagy arra spekulálnak, míg a határidős eladási ügyletet kötők pont ellenkezőleg vélekednek: az árak csökkenésétől tartanak, ezért már most rögzítik az eladási árat, vagy az árak csökkenésére spekulálnak.

A TakarékJDirecten keresztül az alábbi alaptermékekre lehet határidős ügyletekkel kereskedni:

- részvényindexek (Dow Jones, Nasdaq, S&P500, DJ EuroStoxx stb.),
- devizák,
- energiatermékek (olaj, földgáz, benzin),
- fém és nemesfém termékek (arany, ezüst, platina stb.),
- mezőgazdasági termékek (búza, kukorica, szója, kakaó, kávé stb.),
- állampapírok,
- rövid és hosszú távú kamatok.

Egy határidős kontraktus paraméterei

Egyes termékekre különböző határidős kontraktusokat is lehet kötni. Így fontos, hogy tisztában legyünk azzal, hogy egy futures kontraktust milyen paraméterekkel tudunk megkötni.

1. **Kontraktus mérete (Contract Size):** egy határidős kontraktus az alaptermék (részvény, árutermék, stb.) egy meghatározott mennyiségét tartalmazza.
2. **Lépésköz mérete (Tick Size):** a lépésköz az a legkisebb egység, mellyel a határidős kontraktus értéke változhat.
3. **Lépésköz értéke (Tick Value):** a lépésköz értéke.
4. **Fedezeti igény:** a határidős kontraktusok fedezeti igényét az a tőzsde határozza meg, ahol kereskednek vele. Ez függ a kontraktus méretétől, értékétől, illetve az alaptermék sajátosságaitól (mennyire volatilis). A fedezeti követelmények változhatnak.
5. **Kezdeti fedezet (Initial Margin):** a határidős pozíció megnyitásához szükséges fedezet.
6. **Fenntartandó fedezet (Maintenance Margin):** ennek az összegnek folyamatosan rendelkezésre kell állnia, hogy fenntarthassuk a nyitott határidős pozíciónkat. Ha a fedezet a számlán ez alá az összeg alá esik, pótbefizetésre van szükség, vagy a nyitott kontraktusok számának csökkentése szükséges.
7. **Tőzsde (Exchange):** melyik határidős tőzsdén kereskednek az adott ügylettel.

8. **Kereskedési idő (Trading Hours):** mikor lehet kereskedni az adott határidős kontraktussal.
9. **Lejárat napja (Expiry Date):** a meghatározott időpontra kötött határidős ügyleteknél természetesen fontos tényező a lejárat napja.

KOCKÁZATOK

- A tőkeáttételes kereskedéseknél általában előírt alacsony letét miatt, az alapeszköz árváltozásai jelentős veszteségeket eredményezhetnek, mely veszteségek lényegesen meghaladhatják az ügyfél befektetését és a letétbe helyezett eszközöket.

A SAXO Bankon keresztül ügyletkötése esetén az ügyfél, általánosságban az erre a célra elkülönített eszközeit veszítheti el, mivel bizonyos fedezetségi szint alatt a SAXO Bank likvidálja a pozíciókat. Ugyanakkor a likvidálás bizonyos korlátokba ütközhet, így a Bank az Ügyféltől további letéteket kérhet be. A kezdeti letét összege viszonylag alacsony a CFD ügyletek értékével összehasonlítva, tehát az ügyletek „meghitelezéssel” vagy „tőkeáttétellel” működnek. A viszonylag kis piaci mozgások arányosan nagyobb hatást fejtenek ki a letétként elhelyezett, illetve elhelyezendő pénzalapokra nézve; ez a tény az Ügyfél ellen és az Ügyfél érdekében egyaránt dolgozhat. Előfordulhat, hogy a kezdeti letét teljes elvesztését fedeznie kell, ráadásul további letétet kell elhelyeznie ahhoz, hogy fenntartsa pozícióját. Ha a piac az Ügyfél pozíciójával szemben mozog, a letétszintek emelkednek, akár olyan felszólítást is kaphat, hogy rövid időn belül számottevő összegű további letétet helyezzen el az adott pozíció fenntartásához. Amennyiben nem teljesíti a kiegészítő finanszírozásra vonatkozó kérést az előírt határidőn belül, a pozícióját veszteséggel felszámolják, továbbá az ebből eredő hiányért is felelős marad.

- A mögöttes eszköz/eszközcsoport kockázatainak felmérésére. Általánosságban elmondható, hogy minél volatilisabb – azaz minél hektikusabb mozgást mutat – az alaptermék árfolyama, annál nagyobb kockázatot hordoz a határidős ügylet is.
- A határidős termékeknek konkrét lejáratuk van. Az egyes határidős ügyleteknél a kifutáskor esetlegesen előforduló extrém ármozgások miatt ajánlott a nyitott pozíciókat még a lejárat előtt lezárni. Ha ez nem történik meg, a rendszer automatikusan likvidálja azokat. A likvidálásból fakadó esetleges veszteségekért a Takarékbank Zrt. nem vállal felelősséget.
- A TakarékJDirecten kereskedhető határidős termékek devizában vannak denominálva, így a befektetés devizaárfolyam-kockázatot is hordoz.
- A TakarékJDirecten keresztül a világ számos pontján működő határidős tőzsdét el lehet érni. A külföldi határidős termékek kereskedésénél fontos tájékozódni az egyes határidős tőzsdék nyitvatartásáról.
- Az internetes rendszer működési kockázatot hordozhat. Amennyiben az internetes kapcsolat megszakad, vagy egyéb technikai probléma merül fel, a nyitott pozíciók zárása nehézségekbe ütközhet. Ez akár jelentős árfolyamvesztést is okozhat.

PÉLDA

a) eset:

Az Ügyfél a TakarékJDirect rendszeren keresztül december 16-án vesz egy kontraktus februári lejáratú W áru határidős ügyletet 74,76 \$-os árfolyamon.

A határidős ügylet paraméterei:

Kontraktus mérete (Contract Size): 1 000 db W
Lépésköz mérete (Tick Size): 0,01 \$
Lépésköz értéke (Tick Value): 10 \$
Kezdeti fedezet (Initial Margin): 5 400 \$
Fenntartandó fedezet (Maintenance Margin): 4 000 \$
Tőzsde (Exchange): Globex
Lejárat napja (Expiry Date): 1.20.

Az 1 000 db határidős árukontraktus esetében az áru árfolyamának 1 \$-os változása 1 000 \$ nyereséget/veszteséget eredményez az ügyfél számára.

Az ügyfél a pozíciót még a kifutás előtt lezárja, és elad egy kontraktus W-t 78,24 \$-on. Az ügyfél nyeresége ebben az esetben 3 480 \$.

b) eset:

Short pozíció

Az Ügyfél a TakarékJDirect rendszeren keresztül december 8-án elad két kontraktus decemberi lejáratú Z határidős ügyletet 1 090,00 \$-os árfolyamon.

A határidős ügylet paraméterei:

Kontraktus mérete (Contract Size): 50 db
Lépésköz mérete (Tick Size): 0,25 \$
Lépésköz értéke (Tick Value): 12,5 \$
Kezdeti fedezet (Initial Margin): 5,625 \$
Fenntartandó fedezet (Maintenance Margin): 4,500 \$
Tőzsde (Exchange): Globex
Lejárat napja (Expiry Date): 12.18.

Az 50 Z-t tartalmazó határidős S&500 kontraktus esetében tehát Z áru mint alaptermék határidős árfolyamának 1 \$-os változása 50 \$ nyereséget/veszteséget eredményez az ügyfél számára.

Az ügyfél a pozíciót hagyja kifutni.

A decemberi Z kontraktus lejáratkori elszámoló ára 1 102,38 \$. Az ügyfél vesztesége ebben az esetben 1 238 \$.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Takarékbank az adott deviza piaci helyzetéről napi szinten nyújt információkat (www.takarekbank.hu → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- A termékek és a mögöttes termékek piaci helyzetéről, volatilitásáról, letéti követelményeiről a TakarékJDirect rendszeren belül tájékozódhat (Demo verzió letöltése lehetséges a www.takarekinvest.hu → Főoldal → TakarékJ Direct Demo menüpont alatt).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok, Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók) , melyben többek között információk találhatók a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:
 - a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megővását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garantálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról.

6.6. TakarékJDirecten kereskedhető tőzsdén kívül kötött határidős deviza ügyletek (Forward Outright)

A TERMÉK FŐBB ISMÉRVEI

- Tevékenység jellege: bizományosi tevékenység
- Piac: Tőzsdei és tőzsdén kívüli piac (OTC)
- Származtatott (derivatív) termék: igen
- Tőkeáttétel: igen
- Befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázata: igen
- Ügyfél általi előteljesítés: van *(a megbízás elfogadásának feltétele szükséges letét megléte az ügyfél számláján)*
- Letéti követelmény mértéke:
 - alapletét: a TakarékJDirect honlapján lehet tájékozódni a különböző termékek letéti igényeiről, továbbá a fedezeti követelményekről bővebben a TakarékJDirect demo programjának letöltése után az Account menüpont alatt a Trading Conditions-ban tájékozódhat
 - változó letét: bizonyos fedezetségi szint alatt a veszteségek fedezése
- Pótlólagos befizetési kötelezettség: létezik
- Garancia: nincs
- Kockázati besorolás:
 - a megfelelési teszt alapján a kockázatvállaló ügyfelek számára megfelelő (ajánlott), míg a kockázatkerülő és a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem megfelelő,
 - az alkalmassági teszt alapján csak a kockázatvállaló ügyfelek részére nyújtható, míg kockázatkerülő, a mérsékelten kockázatvállaló ügyfelek számára nem nyújtható.
- Szükséges szerződések:
 - Számlaszerződés értékpapír-, és ügyfélszámla vezetésére és/vagy
 - Számlaszerződés nyugdíj-előtakarékossági értékpapír-, és pénzszámla vezetésére * és/vagy
 - Tartós befektetési szerződés tartós befektetési számla vezetésére *
 - *amennyiben az Üzletszabályzat ettől eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz
 - Keretszerződés Saxobank A/S-N (Takarék Direct rendszeren) keresztül elérhető pénzügyi eszközök bizományosi adásvételére
(Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat / 3. sz. melléklet - Szerződésminták jegyzéke)

A TakarékJDirect egy olyan elektronikus kereskedési rendszer, amellyel közvetlenül tud üzleteket kötni a világ meghatározó tőkepiacain megtalálható, legkülönbözőbb pénzügyi instrumentumokra.

ÁLTALÁNOS LEÍRÁS

Tőzsdén kívül kötött határidős deviza ügyletek (Forward Outright)

A TakarékJDirecten lehetőség nyílik forward devizaügyletek kötésére. Szinte az összes devizapárban élő áron kereskedhet határidős devizaügyletekkel.

Tőzsdén kívül kötött határidős deviza ügylet alatt bizonyos mennyiségű deviza vételét, vagy eladását értjük más deviza fejében egy előre meghatározott árfolyamon, előre meghatározott lejáratú nappal, mely az üzletkötést követő harmadik napnál korábbi nem lehet (T+3). A TakarékJDirecten köthető forward devizaügyletek tőzsdén kívüli (OTC) ügyletek.

A határidős ár egyrészt a spot (jelenlegi) árfolyamtól, másrészt a devizák adott futamidőre vonatkozó kamatkülönbségétől függ. A határidős ár és a spot ár különbségét swap differenciának (swap pontoknak) nevezzük. Prémiumról beszélünk, ha az alapdeviza határidős árfolyama magasabb, mint spot árfolyama, azaz a swap differenciát hozzáadjuk a spot árfolyamhoz. Diszkontról beszélünk, ha az alapdeviza határidős árfolyama alacsonyabb, mint spot árfolyama, azaz a swap differenciát levonjuk a spot árfolyamból.

KOCKÁZATOK

A forward határidős devizaügyletek magasan spekulatív, tőkeáttételes ügyletek, amelyek szélsőséges fokú kockázatot hordoznak, és csak olyan személyek számára alkalmas üzlettípusok, akik tőkeáttételes kereskedés esetében vállalni tudják a letét mértékét meghaladó veszteség kockázatát.

A SAXOBankon keresztül ügyletkötése esetén az ügyfél, alapvetően az erre a célra elkülönített eszközeit veszítheti el, mivel bizonyos fedezetségi szint alatt a SAXOBank likvidálja a pozíciókat. Ugyanakkor előfordulhat, hogy a likvidálás akadályokba ütközik, így további forrást kér be a Bank az Ügyféltől.

Az alacsony alapletéti követelmények miatt egy adott devizapár árfolyamában bekövetkező kismértékű változás is jelentős veszteséget okozhat az ügyfél számára. A tőkeáttételes kereskedéseknél általában előírt alacsony letét miatt az alapeszköz árváltozásai jelentős veszteségeket eredményezhetnek, melyek lényegesen meghaladhatják az ügyfél befektetését és a letétbe helyezett eszközöket. A kezdeti letét összege viszonylag alacsony a tőzsdén kívül kötött határidős devizaügyletek értékével összehasonlítva, tehát az ügyletek „meghitelezéssel” vagy „tőkeáttétellel” működnek. A viszonylag kis piaci mozgások arányosan nagyobb hatást fejtenek ki a letétként elhelyezett, illetve elhelyezendő pénzalapokra nézve; ez a tény az ügyfél ellen és az ügyfél érdekében egyaránt dolgozhat. Előfordulhat, hogy a kezdeti letét teljes elvesztését fedeznie kell, ráadásul további letétet kell elhelyeznie ahhoz, hogy fenntartsa pozícióját. Ha a piac az ügyfél pozíciójával szemben mozog, a letét szintek emelkednek, akár olyan felszólítást is kaphat, hogy rövid időn belül számottevő összegű további letétet helyezzen el az adott pozíció fenntartásához. Amennyiben nem teljesíti a kiegészítő

finanszírozásra vonatkozó kérést az előírt határidőn belül, a pozícióját veszteséggel felszámolják, továbbá az ebből eredő hiányért is felelős marad.

PÉLDA

a) eset:

Long forward pozíció

Az ügyfél a Takarékbank rendszeren keresztül január 20-án vesz 1 000 000 X devizát (forint ellenében) március 22-i határidőre 271,627 forintos árfolyamon. Az ügylet alapletéti igénye $(271,627 \times 1\,000\,000 \times 4\% =)$ 10 865 080 forint. Az X/HUF azonnali eladási árfolyama 269,17, így az ún. swap differencia 2,457 forint $(271,627 - 269,17)$.

Amennyiben lejáratkor, vagy az ügylet zárásakor az X/HUF értéke 278 forint, az ügyfél 6 373 000 forint nyereséget ért el.

Amennyiben lejáratkor, vagy az ügylet zárásakor az X/HUF értéke 269 forint, az ügyfél 2 627 000 forint veszteséget könyvelhet el.

b) eset:

Short forward pozíció

Az ügyfél a Takarékbank rendszeren keresztül január 19-én elad 1 000 000 X devizát (forint ellenében) március 22-i határidőre 270,974 forintos árfolyamon. Az ügylet alapletéti igénye $(270,974 \times 1\,000\,000 \times 4\% =)$ 10 838 960 forint. Az X/HUF azonnali vételi árfolyama 268,91, így a swap differencia 2,064 forint $(270,974 - 268,91)$.

Amennyiben lejáratkor, vagy az ügylet zárásakor az X/HUF értéke 265 forint, az ügyfél 5 974 000 forint nyereséget ért el.

Amennyiben lejáratkor, vagy az ügylet zárásakor az X/HUF értéke 273 forint, az ügyfél 2 026 000 forint veszteséget könyvelhet el.

EGYÉB TUDNIVALÓK

- A Takarékbank az ügyfelek részére piaci adatokat, napi elemzéseket, gazdasági elemzéseket, közgazdasági elemzéseket tesz közzé (www.takarekbank.hu → Főoldal → Piaci adatok, kamatok, elemzések).
- A Takarékbank az adott deviza piaci helyzetéről napi szinten nyújt információkat (www.takarekbank.hu → Árfolyamok, hozamok, kamatok).
- Magyar alaptermék kibocsájtóinak közzétételeit a www.kozzetetelek.hu → Nyilvános értékpapír kibocsátó oldalon lehet elérni.
- A termékek piaci helyzetéről, letéti követelményeiről a Takarékbank rendszeren belül tájékozódhat (Demo verzió letöltése lehetséges a www.takarekinvest.hu → Főoldal → Takarékbank Direct Demo menüpont alatt).
- A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzatát a Bank honlapján lehet megtekinteni (www.takarekbank.hu → Központi Bank → Rólunk → Alapdokumentumok,

Üzletszabályzatok, Hirdetmények, kondíciók) , melyben többek között információk találhatóak a Takarékbankról (a bank neve, székhelye, elérhetőségek, stb.), a Takarékbank működésének és tevékenységeinek szabályairól, valamint a befektetési tevékenységekkel és kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalókról:

- a befektetési szolgáltatási tevékenység, valamint a kiegészítő szolgáltatás végzésére jogosító engedély száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe (I. Fejezet, Általános rész, 1.2. pont),
 - kapcsolattartás során használható nyelvek (I. Fejezet, Általános rész, 1.3. pont),
 - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról, illetve a kapcsolattartás módja, eszköze, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja, eszköze (I. Fejezet, Általános rész, 3. pont),
 - a befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy a kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságáról, időzítéséről és jellegéről (I. Fejezet, Általános rész, 7. pont),
 - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedésekről, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást (I. Fejezet, Általános rész, 14. pont),
 - a KELER Csoport tagja, a KELER KSZF Zrt. a KELER Zrt. készfizető kezességvállalása mellett központi szerződő félként garantálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését,
 - az ügyfelek tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz kezelésének szabályairól (I. Fejezet, Általános rész, 14.1. pont),
 - függő ügynök igénybevétele (I. Fejezet, Általános rész, 17. pont),
 - az összeférhetetlenségi politikáról (Üzletszabályzat 7. sz. melléklet).
- A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 4. sz. mellékletében, a Végrehajtási Politikában található meg a Takarékbank által alkalmazott standard eljárása ügyfélmegbízások végrehajtása esetén. A Végrehajtási Politika 1. számú melléklete tartalmazza a Takarékbank által legjobbnak minősített kereskedési helyszíneket pénzügyi eszközönként.
 - A befektetési szolgáltatási tevékenységekre és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzat 11. sz. melléklete, a Díjtételek jegyzéke nyújt tájékoztatást egyes termékek költség-, illetve díjtételeiről, adózással kapcsolatos kérdésekről, esetlegesen alkalmazandó devizaárfolyamokról.

A termékkatalógus 1. sz. melléklete

TAKARÉKBANK ÁLTAL FORGALMAZOTT BEFEKTETÉSI JEGYEK KOCKÁZATI BESOROLÁSA

						AJÁNLÁS AZ ALKALMASSÁGI TESZT ALAPJÁN			AJÁNLÁS A MEGFELELÉSI TESZT ALAPJÁN			
Alapok	ISIN	Befektetési jegy devizaneme	Alapkezelő	BAMOSZ BESOROLÁS (portfóliójuk eszköz-összetételének megfelelően)	Az alábbi kockázati profilal rendelkező ügyfeleknek ajánlható	Kockázatkerülő	Mérsékelten kockázatvállaló	Kockázatvállaló	Kockázatkerülő	Mérsékelten kockázatvállaló	Kockázatvállaló	Jóváhagyó határozat száma
I. HAZAI ALAPOK												
Budapest Bonitas Befektetési Alap	HU0000702725	HUF	Budapest Alapkezelő Zrt.	likviditási alap	Kockázatkerülő	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	LVI-12/a/2005.(08.02.) sz. EFB határozat
Budapest (I.) Állampapír Befektetési Alap	HU0000702691	HUF	Budapest Alapkezelő Zrt.	rövid kötvény alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
Budapest Kötvény Alap	HU0000702709	HUF	Budapest Alapkezelő Zrt.	hosszú kötvényalap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
GE Money Közép-Európai Részvény Alap	HU0000702717	HUF	Budapest Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
GE Money Fejlett Piaci Részvény Alap	HU0000701552	HUF	Budapest Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
GE Money Euro Rövid Kötvény Alap	HU0000701560	HUF	Budapest Alapkezelő Zrt.	rövid kötvény alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
GE Money Kontroll Abszolút Hozam Alap	HU0000702741	HUF	Budapest Alapkezelő Zrt.	abszolút hozamú alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
Concorde 2000 Nyíltvégű Befektetési Alap	HU0000701693	HUF	Concorde Befektetési Alapkezelő Zrt.	kiegészítő/egyes alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	LVI-12/a/2005.(08.02.) sz. EFB határozat
Concorde Rövid Futamidejű Kötvény Befektetési Alap	HU0000701685	HUF	Concorde Befektetési Alapkezelő Zrt.	rövid kötvény alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
Concorde Kötvény Befektetési Alap	HU0000702030	HUF	Concorde Befektetési Alapkezelő Zrt.	hosszú kötvényalap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
Concorde Részvény Befektetési Alap	HU0000702022	HUF	Concorde Befektetési Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
Concorde Nemzetközi Részvény Befektetési Alap	HU0000702295	HUF	Concorde Befektetési Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
Concorde VM Abszolút Származtatott Alap	HU0000703749	HUF	Concorde Befektetési Alapkezelő Zrt.	abszolút hozamú alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
Concorde-VM Euro Alapok Alapja	HU0000708938	EUR	Concorde Befektetési Alapkezelő Zrt.	abszolút hozamú alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
AEGON Belföldi Kötvény Befektetési Alap	HU0000702493	HUF	AEGON Magyarország Befektetési Alapkezelő Zrt.	hosszú kötvényalap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
AEGON Közép-Európai Részvény Befektetési Alap	HU0000702501	HUF	AEGON Magyarország Befektetési Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
AEGON Nemzetközi Kötvény Befektetési Alap	HU0000702477	HUF	AEGON Magyarország Befektetési Alapkezelő Zrt.	szabad futamidejű kötvényalap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
AEGON Nemzetközi Részvény Befektetési Alap	HU0000702485	HUF	AEGON Magyarország Befektetési Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
AEGON Money MaxxExpressz Abszolút Hozamú Befektetési Alap	HU0000703145	HUF	AEGON Magyarország Befektetési Alapkezelő Zrt.	abszolút hozamú alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
AEGON Pénzpiaci Befektetési Alap	HU0000702303	HUF	AEGON Magyarország Befektetési Alapkezelő Zrt.	pénzpiaci / egyéb pénzpiaci alap	Kockázatkerülő	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	"
AEGON (Atticus) Alfa Származtatott Befektetési Alap	HU0000703970	HUF	AEGON Magyarország Befektetési Alapkezelő Zrt.	abszolút hozamú alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	ÁTPB-XII-3/2006.(03.28.) sz. határozat
AEGON Ózon Éves Tőkevédett Alap	HU0000705157	HUF	AEGON Magyarország Befektetési Alapkezelő Zrt.	tőkevédett alap	Kockázatkerülő	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	ÁTPB-XXXIII-5/2007.(06.12.) sz. határozat
AEGON Ázsia Részvény Befektetési Alapok Alapja	HU0000705272	HUF	AEGON Magyarország Befektetési Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	ÁTPB-XXXIII-5/2007.(06.12.) sz. határozat
AEGON Climate Change Befektetési Alap	HU0000705520	EUR	AEGON Magyarország Befektetési Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelten kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"

TAKARÉKBANK ÁLTAL FORGALMAZOTT BEFEKTETÉSI JEGYEK KOCKÁZATI BESOROLÁSA

Alapok	ISIN	Befektetési jegy devizaneme	Alapkezelő	BAMOSZ BESOROLÁS (portfóliójuk eszköz-összetételének megfelelően)	Az alábbi kockázati profilai rendelkező ügyfeleknek ajánlható	AJÁNLÁS AZ ALKALMASSÁGI TESZT ALAPJÁN			AJÁNLÁS A MEGFELELÉSI TESZT ALAPJÁN			Jóváhagyó határozat száma
						Kockázatkörülő	Mérsékelt kockázatvállaló	Kockázatvállaló	Kockázatkörülő	Mérsékelt kockázatvállaló	Kockázatvállaló	
Futura Kötvény Alap	HU0000702550	HUF	Aberdeen Asset Management Hungary Alapkezelő Zrt.	Hosszú kötvény	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	
Futura Rövid Kötvény Alap B sorozat	HU0000702543	HUF	Aberdeen Asset Management Hungary Alapkezelő Zrt.	Rövid kötvény	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	ÁTPB-XL-2/2006.(08.18.) sz. határozat
Generali Amazonas Latin-Amerikai Részvény Befektetési Alap	HU0000706797	HUF	Generali Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	
Generali Arany Oroszlán Nemzetközi Részvény Alap	HU0000701818	HUF	Generali Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	
Generali Cash Befektetési Alap	HU0000705744	HUF	Generali Alapkezelő Zrt.	pénzpiaci / egyéb pénzpiaci alap	Kockázatkörülő	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	
Generali Fejlődő Piaci Részvény Alap	HU0000706825	HUF	Generali Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	
Generali Főnix Távoli-Keleti Részvény V/E Befektetési Alap	HU0000708005	HUF	Generali Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	
Generali Gold Közép-Kelet Európai Részvény Alap	HU0000706809	HUF	Generali Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	
Generali Greenenergy Abszolút Hozam Alap	HU0000708813	HUF	Generali Alapkezelő Zrt.	abszolút hozamú alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	
Generali Hozam Kötvény Alap	HU0000705736	HUF	Generali Alapkezelő Zrt.	hosszú kötvény alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	
Generali IC Ázsiai Részvény V/E Befektetési Alap	HU0000708821	HUF	Generali Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	
Generali Infrastrukturális Abszolút Hozam Alap	HU0000706817	HUF	Generali Alapkezelő Zrt.	abszolút hozamú alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	
Generali IPO Abszolút Hozam Alap	HU0000706791	HUF	Generali Alapkezelő Zrt.	abszolút hozamú alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	
Generali Mustang Amerikai Részvény Alap	HU0000705603	HUF	Generali Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	
Generali Spirit Abszolút Származtatott Alap	HU0000706833	HUF	Generali Alapkezelő Zrt.	abszolút hozamú alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	
Reálszisztéma Nyíltvégű Ingatlanbefektetési Alap	HU0000701792	HUF	Globeserv Befektetési Alapkezelő Zrt.	ingatlan alap	Kockázatkörülő	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	2016/LXXXII-20.(12.22) sz. EFB határozat
Globeserv - Marco Polo Nemzetközi Részvényalap "A" Sorozat	HU0000702832	HUF	Globeserv Befektetési Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Kockázatkörülő	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	2016/LXXXII-20.(12.22) sz. EFB határozat
Reálszisztéma - Mont Blanc Nemzetközi Kötvényalap "A" Sorozat	HU0000712120	EUR	Globeserv Befektetési Alapkezelő Zrt.	kötvény alap	Kockázatkörülő	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	2016/LXXXII-20.(12.22) sz. EFB határozat
Reálszisztéma - Mont Blanc Nemzetközi Kötvényalap "B" Sorozat	HU0000712138	EUR	Globeserv Befektetési Alapkezelő Zrt.	kötvény alap	Kockázatkörülő	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	2016/LXXXII-20.(12.22) sz. EFB határozat
Magyar Posta Takarékszövetkezet Hosszú Kötvény Befektetési Alap	HU0000702857	HUF	Díófa Alapkezelő Zrt.	hosszú kötvény alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	ÁPTF 2000. január 6-án kelt 110.068-4/1999.
Magyar Posta Takarékszövetkezet Pénzpiaci Befektetési Alap	HU0000713102	HUF	Díófa Alapkezelő Zrt.	likviditási alap	Kockázatkörülő	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	IGEN	"
Takarék FHB Abszolút Hozamú Származtatott Befektetési Alap	HU0000707997	HUF	Díófa Alapkezelő Zrt.	abszolút hozamú alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	"
Magyar Posta Takarékszövetkezet Ingatlan Befektetési Alap	HU0000713482	HUF	Díófa Alapkezelő Zrt.	ingatlan alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	2014/XLVIII-1.(08.27) sz. EFB határozat
Takarék FHB Euró Ingatlan Alapok Alapja	HU0000714969	EUR	Díófa Alapkezelő Zrt.	közvetített alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	2015/XXXV-13.(05.21) sz. EFB határozat
Takarék FHB Rövid Kötvény Befektetési Alap	HU0000713078	HUF	Díófa Alapkezelő Zrt.	rövid kötvény alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	2015/XXXV-2.(06.08.) sz. EFB határozat
Takarék FHB Származtatott Befektetési Alap	HU0000712062	HUF	Díófa Alapkezelő Zrt.	származtatott alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	2015/XXXV-2.(06.08.) sz. EFB határozat
Magyar Posta Takarékszövetkezet Harmónia Vegyes Befektetési Alap	HU0000716071	HUF	Díófa Alapkezelő Zrt.	kiegészítő/vegyes alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	2015/LXV-1.(10.27.) sz. EFB határozat
Takarék FHB Apollo Származtatott Részvény Befektetési Alap	HU0000716089	HUF	Díófa Alapkezelő Zrt.	részvény alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	2016/VIII-1.(01.22.) sz. EFB határozat
Díófa WM-1 Befektetési Részalap	HU0000713821	HUF	Díófa Alapkezelő Zrt.	abszolút hozamú alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	2015/LXV-1.(10.27.) sz. EFB határozat
Díófa WM-2 Befektetési Részalap	HU0000713839	HUF	Díófa Alapkezelő Zrt.	abszolút hozamú alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	2016/XXXV-1.(06.14.) sz. EFB határozat
Díófa WM-3 Befektetési Részalap	HU0000713847	HUF	Díófa Alapkezelő Zrt.	abszolút hozamú alap	Mérsékelt kockázatvállaló	NEM	IGEN	IGEN	NEM	IGEN	IGEN	2016/XXXV-1.(06.14.) sz. EFB határozat